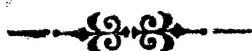

દીખાયો.

હાલના જમાનામાં મુમલમાન બાઇઓ દીનની કેળવણીમાં તરન પછાત પડેલા છે. અને દીની કીતાબો અરબી ભાષામાં છે, અને જો કે તેનો તરજુમો ઉરદુ, ફારસી ભાષામાં થયેલો છે, તે પણ કેટલાક ઉરદુ, ફારસી, પણ શીખેલા નહીં હોવાથી, પોતાના મજહબથી ખિતકુત નાવાકેશ છે. એ ઘણી દીવગીરીની વાત છે.

આ તરફનાં કેટલાક મુમલમાન બાઇઓ પોતાનો મજહબી હુકમ નહીં શીખનાં, ઘણાં જણાં ગુજરાતી ભાષા શીખેલા છે અને શીખે છે. તેથી જો મજહબી કીતાબો ગુજરાતીમાં તરજુમે, થઈ હપાયલી હોય, તો તે વચી પોતાના પેદા કરનારને એળખી જહાલતના અધારાનાં બહાર આવી શકે; એમ ધારી તથા કેટલાક બાઇઓની માંગણી ઉપરથી મેં આ રીસાલો ઉરદુ જગ્યાન અને ગુજરાતી હકેશમાં લખ્યો છે, અને એ રીસાલો એવા ઉખોગી થઈ પડ્યો છે, કે એની સાત હજાર નકલો ખપી જવાથી છઠ્ઠી આવૃત્તી કાઢી પડી છે, અને આ વખતે પણ ઘણા સુધારો વધારો કર્યો છે. અને તેથી આગળ કરતાં એના કદમાં પણ વધારો થયો છે છતાં દીની બાઇઓના ફાયદોને ખાતર કીમત વધારી નહીં.

આ રીસાલામાં જગ્યાને ઉરદુ એટલાજ માટે રાખી છે, કે ઘણાં ખરા ઉરદુ જગ્યાન બોલી જાય છે, અને એ જગ્યાન બોલનારો

જેને મહાવરો નથી. તેઓ પણ સારી પેઠે સમજી શકે છે. એમાં અરખી આવેલો દાખલ કરી છે, અને તે ગુજરાતી હરફોમાં લખી છે; પરંતુ અરખી અક્ષરો અને ગુજરાતીનાં કેટલાક અક્ષરોનાં ઉચ્ચારમાં ઘણો ફેર છે. તેથી ગુજરાતીમાં બરાબર લખી ઉચ્ચાર કરવો એ મુશ્કેલ છે, તોપણ ઘણાંક 'કલામે શરીફ' પઢી જાય છે. તેઓ સારી રીતે ઉચ્ચાર કરી શકશે, એમ આશા છે, એમાં સારી રીતે સમજ પડે. એ પ્રમાણે બયાન કરવાની કાળજી રાખી છે. તોપણ જે તદ્દનજ નાવાકેફ હોય, અને જેને સમજ નજ પડી શકતી હોય, તેણે કોઈ જાણીતાની પાસે સમજ લેવી, એટલે મતલબ હાંસલ થશે.

મજકુર રીસાલામાં કેટલીક કીતાબોની મેં મદદ લીધી છે. તેથી તેનાં બનાવનારનો કૃપકાર માનું છું. અને ખીજી ધણીએક સુખના મારા ઉસ્તાદ મીર સાદકઅલી તથા મારા બિરાદરો ઇસ-માઇલ હુસેન તથા ફરીરમહમદ તરફથી કરવામાં આવી છે. તેથી તેમનો ધણો આભારી થાઉં છું.

અમર કોઈ સાહેબને એમાં કોઈ જગાએ જુલ માલમ પડે, તો દુરસ્ત કરી પઢી લેશે. અને સેવકને દરગુજર કરશે, એવી મારી બિનતી છે. કેમકે માણસ માત્ર જુલથી બરેલું છે. અને કોઈથી જુલ નજ થાય એમ બનવું મુશ્કેલ છે.

આ રીસાલામાં અરખી આવેલો તથા અમના પા સીપારાની ચુરતો બીજેરે દાખલ કરેલું છે, માટે ખીજી કીતાબોની પેઠે એવી તાજીમ કરવી; અને જે કોઈ એની બેઅબની કરશે, તે ચનાહમારે થશે.

લી. દુઆજો

મીર સૈયદઅલી, કાદરી.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કોપીરાણિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૮૫૪

વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ દ્વીયપુલ મુસ્લમાન

વિષય ૬/૦:૪

ફેહરીસ્તે મઝામીન.

બાબત.

સંક્રા નંબર.

ઇસલામકા પેહલા રકુન કલમયે શહાદત સાતોં	૧
કલમે ઓર અકાયદકા બ્યાન.	
દુસરા રકુન ઇસલામકા નમાઝ, પંજવકતા નમાઝકી નીયતોં.	૧૭
દુઆયે કુતુત, ઓર અતહીયાત.	૧૮
બ્યાન વુજુકા.	૧૯
નવાકીઝ વુજુકે.	૨૦
બ્યાન તયમમુમકા.	૨૧
બ્યાન પાનીકા.	૨૨
બ્યાન નગ્નસતકા.	૨૩
બ્યાન ગુસલકા મયે નીયતોંકે.	૨૪
બ્યાન નમાઝકે ફરજોંકા.	૨૭
બ્યાન વાજેઆતે નમાઝકા.	૨૮
બ્યાન નમાઝકી સુન્નતોંકા.	૩૨
બ્યાન જમાઅતકા.	૩૩
બ્યાન ઇમામતકા.	૩૪
બ્યાન અજ્નનકા.	૩૫
બ્યાન તરકીબમેં નમાઝ પરહનેકે.	૩૬
સીપારયે અમ, પા સીપારેકી સુરતોં.	૪૨

અ્યાન કૃષ્ણે મહા ઓર અવરતકી નમાજમે ઓર મકર- હાતે નમાજ.	૫૧
અ્યાન બીમારકી નમાજમે.	૫૩
અ્યાન મુસાફરકી નમાજ, ઓર નમાજે જુમઆકા. મયે નીયતોંકે	૫૪
અ્યાન નમાજે ઇદેનકા. મયે નીયતોંકે.	૫૭
અ્યાન નમાજે તરાવીહકા.	૫૮
અ્યાન આશુરેકી નમાજકા.	૬૧
અ્યાન તહજજુદકી, ઓર કુશુદ વ ખુશુદકી નમાજકા.	૬૨
અ્યાન શહીદકા.	૬૩
અ્યાન જનાઝેકી નમાજકા, મયે નીયતોંકે.	૬૪
અ્યાન જઘાત ૧.	૭૦
અ્યાન સદકયે શીતરકા.	૭૩
અ્યાન કુરઆનીકા.	૭૪
ઇસલામકા ચપથા રકુન રોજે રમઝાનકે.	૭૫
ઇસલમકા પાંચવાં રકુન હજ.	૭૮
અ્યાન આફ્રોદિકા. મયે નીયતકે.	૭૯
અ્યાન મુરદરેકાત નીયતોંકા, ઓર દુઆ ઓર ફાતેહાઓંકા.	૮૦
આલદનામા મયે અસનાદ.	૮૮
દુઆયે સુરયાની.	૯૧
અ્યાન યુનાહે સગીના વ દખીનાકા.	૯૫
મદેહ, ગઝઝ, ફરીદા, વગેરા.	૯૭

હદીયતુલ મુસ્લેમીન.

યાને

ઝુરરીયાતે દીન.

ખીસમીલ્લા હીર રહમા નીર રહીમ.

“અલહુમ્હો લીલ્લાહે અલા નવાલીહી વસ્સલાતે વસ્સલામે અલા રસુ લીહી મોહમમદીવ વઆ લીહી વ અસદુખીહી અજ મઈન.” અય અજાજે સમઝો તુમ ઇમ બાત કો કે મુસલમાન હોના બડી નેઅમતહે, જો કોઇ મુસલમાન કુવા દુનિયામેંબી ઉસપર રદમત હો ઓર આકેઅતમેં બડે બડે દસ્તે બેહિસ્ત મેં પાવે, ઓર બગેર મુસલમાન હુયે કોઇ ઇબાદત કુબુર નહીં હેતી, ઇમી વાસ્તે હર ઇનસાનપર લાઝીમ હએ, કે પેદલે ઇમાન ઓર ઇસલામકે મસાબેક સીખે. ઓર અપની અવલાદ ઓર સબે ધરકે આદમીઓકાં સીખાવે. તે મરતેકે બાદ, નખત અજાજસે પાવે. ઓર નહીતો બડોત અજાજ દેખેગા

પેહની ઓર ઉસકે ધર વાલેબી

અમ તુમ મસાયેત દીનકે દીલસે સુનો. પક્ષી પક્ષી
ફીતાબેં મોતેમસે નીકાલ કર ખ્યાન કરતા હું — ફરમાવી
“રસુલે ખુદા સત્તલલાહો અલયહે વઆતીહી વસલ્લમ.”
ને, કે ખુનવાદ હસત્રામકી પાંચ ચીજે હેં. અબ્વલ કલેમા
શહાદતકા, દુમરી ‘નમાઝ’, તીસરી ‘જકાત’, ચવથી,
‘હજ’ પાંચવી ‘રોઝે રમજાનકે’.

ઈસલામકા પેહલા રૂકુન-કલમયે શહાદત.

‘અબ્વલ કલમે તૈયમ, લા ઇલાહા ઇલ લલાહો
માહમદર રસુલુલ્લાહ. ’—હોયુમ કલમે શહાદત, અશ
હુદોઅન લા ઇલાહા ઇલ લલાહો વાહદહુ લા શ
રીકા લહુ વઅશ હુદો અનના માહમ મદન અબ
દોહુ વ રસુલો.—સૈયુમ કલમે તમજીદ, સુળહા નલાહે
વલહમદો લીલાહે વ લા ઇલાહા ઇલ લલાહો
વલાહો અકબર વલા હવલા વલા કુબતા હલા
બીલા હીલ અલી ઇત અઝીમ—ચહાદમ કલમે તવ
હીદ, લા ઇલાહા ઇલ લલાહો વાહદહુ લા શરીક લહુ
લહુલ મુલકો વલહુલ હમદો ચોહયી વ ચે. મીતો વહોવા
હેમ લા વમુત વત્તા અનામો વલા ચકુતો અબદન બે

યદે હીલ ખેર, વડોવા અલા કુદલે શેષન કઠીર—પં-
 જીમ કલમે રદ કુશર, અલ્લા હુમ્મા ઇનની આઉને
 બેકા મીન અન ઉશરેકા બેકા શેઅંવ વ અના આ-
 લમે ખીહી અસતગ ફેરોકા લેમાલા આલમે ખીહી
 તુખતો વ રખતો અનહો વ અસલમતો વા કુલો ઇ-
 નની અશહદો અન લા ઇલાહા ઇલ લહાહો વાહદહુ
 લાશરીક લહુ વાઅશહદો અનના મોહમ મદન અળ
 હોહુ વ રસુલો (ઇમાને મુફત્તિલ) આમનતો ખીલાહે
 વ મલા એ ક તીહી વ કાતોખીહી વ રોસોલીહી
 વલ યૌમીત્ર આખેરે વલ કદરે ખયરીહી વ શર રીહી
 મીનલાહે તઆલા વત્ર ખાસે ખાદલ મોતે હક.
 (ઇમાને મુજમ્મીલ) આમનતો ખીલાહે કમા હાવા
 બે અસમા ઇહી વ સીફાતીહી વ કખીલતો જમીઆ
 અહકામીહી અશ હદો અન લા ઇલાહા ઇલ લ-
 હાહો વાહદહુ લા શરીક લહુ વ અશ હદો અનના
 મોહમ મદન અળહોહુ વ રસુલો—શશુમ કલમે અસ-
 તગફાર, અસતગ પ્રીફ્ફા હીલ અઝીમીલ લશ્શ લા
 ઇલાહા ઇલાહુ અલ હૈયુલ હૈમુમ વઆતુમો ઇલયકા
 મીનજ જન ખીલ લશ્શ લા આલમે ઇન નકા અન-
 તા અલ્લામુલ ગુયુમ, યા ગફ્ફા રજ જુનુખ, બે રહ
 મતેકા યા અર હમર રાહેમીન—હફ્તુમ કલમે સૈયદુલ
 અસતગફાર. અલ્લા હુમ્મા અનતા રખી લા ઇલાહા

ધૃષ્ટા અનતા ખલક તની વ અના અખદોકા વ અના
અલા અહદેકા વ વાઅદેકા મસ તતા તો આઉએ
બેકા મીન શરરે મા સનાતો અખુઓ લકા બે નેઅ
મતેકા અલધયા વ અખુઓ બે જનખી ફગ ફેરલી
ફ ઇન નહુ લા યગ ફે ફજ જુનુખા ધૃષ્ટા અનતા
બે રહમતેકા યા અર હમર રાહેમીન.'

અખ મુનો તુમ પેલે કલમેકે માયને ફજ પેલી હે
મુસલમાન પર હેકે જખાનસે ઇકરાર કરે, ઝોર દીલસે સચ
જાને, કે પયદા કરતે વાલા સારી જહાનકા એકહે, અદલાહ
ઉસકા નામ પાક હે, કોઇ ઉસકા શરીક નહીં. સખ બઝાઇયાં
ઝોર કમાવ ઉસાકે હે, ઝોર વોલ સખ એમોસે પાકહે. કીસી
કામમે કીસીકા મોહતાજ નહીં, ઝોર સખ ઉસકે મોહતાજ
હે, સખ ચીજોકી ઉસે ખગરહે. એક જરરા ઉસસે છુપા
નહીં, ઉસે સખ ચીજોકી કુદરત હે, બે આહે સો કરે. કોઇ
ઉસકે હુકમકો ફેર નહીં સકતા. ઝોર બેકુછ બંદે કામ
કરતે હે, બલા યા ખુરા બલકે બે ફનીયામે હોતાહે, સખ
ખુદાકી તકદીરસે હોતાહે. ખુદાને પેહલેહી મુકરર કર રખ્યાથા,
કે ફલાં સે ફલાને વક્ત અચસા અચસા હોગા, ઝોર ઇમાન
લાવેકે ફીરિસ્તે બંદે ખુદાકે હે, પયદા હુમે તુરસે પાક હે
ગુનાહ નહીં કરતે જસ જસ કામપર ખુદાને મુકરર કર દીયાહે
ઉસપર કાયેમ હે. ન મરદ હે ન અવરત, ખાતે પીતે નહીં.
ખુદાના જક ઉતકી જંદગીકે, મીનતી ઉતકી ખુદાકે સીવા કોઈ
નહીં જાતવા બીનમે ચાર ફીરિસ્તે ખહોત નામવર હે. જસ
જસ ફે કીતામે ખુદાકી ઝોર હુકમ ખુદાકે, પેખંબરોકે

પાસ લાયા કરતેયે. મીઠાઈન કે રોજી ખુદાકે હુકમસે બંદોકો પોંદ્યાનેહે, ઝોર મેંહકી તૈયારી બી કરતેહે. ઇસરાફીલ કે સુર મોહમેં લીયે ખડે કયામતકે દીન કુંકેગે, ઇઝરાફીલ કે મરતે વક્ત જાન નીકાલનેહે, ઝોર ઇમાન લાવે, કે ખુદાને કીતાબે પેગંબરોંકો ભેજહે. તવરેત હજરત મુસા પર ઇનજીલ હજરત ઇસા પર, ઝખુર હજરત દાઉદ પર, કુરઆન હજરત મોહમંદ મુસતફા પર, અલયહીસ્સલાતો વગ્સલામ, ઝોર બાજી કીતાબે, ઝોર પેગંબરો પર, જોકુજ ખુદાકી કીતાબોંમે લીખ્યા હે, સખ હક હે. ઉસપર ઇમાન લાવે, ઝોર ઇમાન લાવે, કે ખુદાને ગંદોંકી હીદાયતકે વારતે દુનિયામે પેગંબરોંકો ભેજ, ઝોર હુકમ કીયા કે જીસ રાહપર પેગંબર ચલે ઉસી રાહપર ચલો. તો દીન દુનિયા તુમ્હારા દુરસ્ત રહે. જો કોઇ દુસરી રાહ ચલેગા. દોજખી હોગા. સખ પેગંબર બગ્હકે હેં ઝોર ગુનાહોંસે પાક. ઝોર સારી ખુદાઇસે અફગલ હેં, ઉનકે દરજ્જેકો ક્રાઇ નહીં પોહોંચનાહે. અબ્બલ પેગંબર હજરત આદમ હે, ગાપ સખ આદમીઓંકે, ઉનકે પીછે અવલાદસે ઉનકી ઝોર બહોતસે પેગંબર હુયે. મીનતી ઉનકી ખુદાકો માલુમ હે. આખેર સખસે પીછે દુનિયામેં હજરત મોહમંદ મુસતફા સખ લલારો અલયહુ વ આલીલી વ સલ્લમ આયુહે, ઝોર પેગંબરી હજરત પર ખતમ હુઇ, પર તુર હજરતકો સખસે પેહલે પયગા હુવાયા. ઇસી વાતે હજરત સખ પેગંબરોંકે સરદાર હેં, પયગા હુયે મકકે શરીફમેં, જખ આલીસ બર્સકે હુયે તખ ખુદાકી તરફસે પેગંબરી મીલી, ઝોર કુરઆને શરીફ ઉતરના શુર હુવા, શીર તેરા બરસ મકકે શરીફમેં ઝોર રહે, વહાં મેઅરાજ હુઇ, હજરત જાબ્રીલ પુરાક લેકર આયે, હજરતકો સવારે

કરકે મસજીદે અકસામે' લેગયે. ઓર વહાંસે સાતવેં આમમાન પર હજરત તશરીફ લેગયે, અર્શ ઓર કુરસી સ'થ કુછ દેખા. ઓર બેહિસ્ત ઓર દોજખ કીબી સેર ફી, ઓર ઉસ રાતમેં બડી બડી નેઅમતેં ખુદાકી તરફસે પઠી, ઓર પાંચેં નમાઝ બી વહાં ફર્જ હુઠી. ફીર જ'મ હજરત તીરપન બરસકે હુયે, ખુદાકે હુકમસે મકકે શરીફસે મદીને પાકમેં આયે. દસ બરસ વ'ગેં રહે, જ'મ તીરસટ બરસકે હુયે વફાત પાઘ. યુનાંચે મગરે શરીફ હજરતકા વહાં યના.

ઓર કુરસી હજરતકી ચેહે.

મોહમ્મદ ખીન અબ્દુલ્લા, ખીન અબ્દુલ મુતલિબ ખીન હાશીમ ખીન અબ્દ મુનાફ.

ઓર હમાન લાવે, કે મરનેકે પીકે અદમકે પાસ દો શી રિસ્તે મુતકર નકીર, આકર સવાબ કરતે હેં, રખ તેના કોન હે? મુરદા અગર બાઇમાનહે, જવાબ ઉનકો દેતાહે રખ મેરે અહ્લાહ હીન મેરા હમ્દનામ ઓર યે અખ્સ રસુલ ખુદાકેહેં. હમારે વારતે ખુદાકે હુકમ લેકર આયેયે. ફીર ઉસ મુરદેપર ખુદાકી રહમત હોતી હે. બેહિસ્તકી તરફ દરવાજા ઉરકે વારતે ખોલ દેતે હેં, ઓર જો ચેહ મુરદા બેઇમાન થા મુનકર નકીરકા જવાબ ઉસે નહીં આતા. હરબાર ફેદતા હે, મેં નહીં જાનતા, ફીર ઉસપર અજબ સખ્ત કરતેહેં, ઓર દરવાજા દોજખકી તરફ ખોલ દેતેહેં. ઓર હમાન લાવે, કે ક્યામત આની બર હા હે, ઉમદીન હજરત હમસાફીલ સુર ફુકેંજે. આસમાન ફટ જાવેંજે, તારે ફુટ જાવેંજે, ઓર ફુટ કર બીર પડેંજે, ઓર

પહાડ ઉડતે ફીરેંગે, જોસે રૂઢકે માલે. ફીર આસમાન ઝોર
 સાગ જહાન ફના હોગા જળ દુસરી બાર સુર પુરેંગે, ફીર કુછ
 મોળદ હોજયેગા. મુઢે જોરોસે નીકલેંગે, ઝોર તરાળુ અમલકી
 ખડી હોગી ઝોર નામે આમાલકે ઉતરે હાયોમેં દેંગે, ઝોર
 હિસાબ કરેંગે, હાય પાઉં ઉમરે મવાહી દેંગે, કે બહે કામ
 કીયેયે યા બુરે. ઝોર દોજખકી પીઠપર પુલ સરાત ખડા હોગા,
 બાલસે બારોક ઝોર તલવાસે તેજ, બિસપર સગલે અલતેકા હુકમ
 હોગા. નેક અયસે ચલે જાવેંગે, કે જયસે ખીજલી, યા જયસે
 આવ, યા જયસે ઘોડા તેજ. ઝોર બાહે પ્યાલોંકી તરેહ, ઝોર
 બહોતસે દોજખમેં યદ કર ગીરેંગે. ઝોર ધમાન લાવે કે, હક
 તઆલાને હજરત પેગંબરકો હોજે કવસર દીયા હે, પાની બિસકો
 સંહુદસે મીઠાહે, ઝોર દુધસે કીયાદા સુદેહ હે કુછે બિસકે બહોત
 હે, જયસે આસમાનકે તારે, હજરત રસુલે ખુદા સલ લલ્લા
 હો અલયહે વસનદમ ઉસપર બેઠકે, કયામતકે દીન આપની
 ઉમ્મતકા પાની પીત્રાવેંગે. જો કોઇ પીએગા શીર પીયસા નહોગ
 ઝોર ધમાન લાવે કે, હજરત રસુલે ખુદા ઝોર સારે પેમખા
 ઝોર અવલીઆ ઝોર નેક આત્મી શકાયત શુનહગારોંકી કવર
 મતકે દીન કરેંગે. ઝોર ધમાન લાવે, કે મુસલમાનોંકો બડીમડી,
 નેઅમતે બેહિસ્તમેં મીલેંગી, ખાતેખા મેવે, ઝોર પીતેકા હજરત
 ખીદમતકો હુરે, ઝોર ગીતમાન, રેહતેકો મકાન અછહે અછહે
 સજસે બડી નેઅમત બેહિસ્તમેં દીદાર ખુનકા હે, કે અપને
 ફજલે કરમસે મુસલમાનોંકો નસીબ કરેમા. ઝોર કાફરોંકો
 દોજખમેં બડે બડે અજાબ હોંગે. આગ, સાપ, ખીછકુ, ગરમ
 પાની, તૌકોજજીર, કાંટે બદખુકે મકાન ઝોર બહોતસે અજાબ હે.
 હક તઆલા દુન્યાસે સાથ ધમાનકે ઉઠાવે, ઝોર સખા
 મુસલમાનોંકો અજાબસે બચાવે. ઝોર ધમાન લાવે, કે જો કુછ

કુરઆન ઓર હદીસમેં બેદિસ્ત દોજખકા એહવાલ ઓર અમલી પાછલી બાતેં લીખ્ખીહેં સખ હાહેં, ઓર જો બાત મોવાફીક શરકે હે હક હે, ઓર જો બાત ખીલાફે કુરઆન ઓર હદીસકે હે, સખ બાતેં હે, ઓર ખુગીહે. ઓર હર મુસલમાન પર લાજમ હે કે હજરત રસુલે ખુદા કી ખુશીકે વાસતે હજરતકી અહલેબેત ઓર અજનાજે મુતહ હેરાતસે ઓર હજરતકે યારોંસે મોદખ્ખત ઓર એતેકાદ રખ્ખે. ઓર તમામ ઉમ્મતમેં ઉનકો અફઝલ ઓર બેહતર સમજે. ઓર તમામ તાઝીમ કરે, જખ કીસીકા નામ ઉનમેંસે સુને રહી અદલાહો અનહો. કહે કુરઆનમેં ઉનકી બડી તારીફ હે. ઉન સખમેં હજરત અબુબકર હજરત ઉમર હજરત ઉસમાન ઓર હજરત અલી ઇન સખકી તાઝીમ કરે. કયું કે હજરતને ઉનકી બહોતસી ખુખીઆં બયાન કીડેં. દોસ્તદાર ઉનકા બેદિસ્તિ ઓર દુશ્મન ઉનકા દોજખી હે. રહી અદલાહો અનહુન અજ મઈન, ઇન સખ બાતોં પર એતેકાદ કરકે, હક જાનકે પક્કા મુસલમાન હોકે, મસજે વુજુ ઓર નમાજકે સાખે, ઓર નમાજ કો સારી ઇમાદતોંમેં અફઝલ બેહતર ફર્જ ખુદાકા સમજકે પાંચાં વક્ત નમાજકો જમાઆતસે અદા કરે ઓર સુસ્તીસે કબી તર્ક નકરે. ફરમાયા રસુલે ખુદા સત્ર લલ્લાહો અત્રયહે વસલ્લમને, જો કોઇ મોહાફેજત ન કરે, નમાજપર ન ઉસે તુર હો ન હુજૂત ન નખત. ઓર હો વોહ શખ્સ દીન કયામતકે સાથ કાઝન, ઓર શીરઓન ઓર હામાન, ઓર અખી ખીન ખલફકે. ઓર ફરમાયા હજરતને કહો તુમ અપની અવલાહકો નમાજ કરે, જખ સાતં બરસકે હો, ઓર જખ દસ બરસકે હો, મારકે નમાજ પરહાવ.

દુસરા રૂકુન ઈસલામકા નમાજ

નમાજ ફજરકી ૪, રકઆત (૨, હો સુન્નત, ૨, ફરજ)
૨, હો રકઆત સુન્નતકી નિયત.

નવયતો અન ઓમલીઆ લીલાહે તઆલા રકઆ
તયને સુન્નત રસુ લીલાહે તઆલા સુન્ન તલ ફજરે
સુ ત વજ જેહન ઇલા જેહ તીલ કાબતીશ શરીફતે
અલાહો અકબર.

૨, હો રકઆત ફજરકી નિયત.

નવયતો અન ઓમલીઆ લીલાહે તઆલા રકઆ
તયને સલા તલ ફજરે ફર દુલાહે તઆલા ફરદ હાજલ
વકતે *ઈક તદયતો બે હાજલ ઇમામઃ સુ ત વજ
જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અલાહો
અકબર.

* એ નિશાનકે અંદર બે લીખ્યા હુવાલે, વેલ બ્યાગે ઇમા
મ ફરજ નમાજમેં હો તો પરહે. ઝોર અગર અકેલા નમાજ
પરદનાહો તો ઇતના છોડકે નિગન પરહે, ઇતી તરેલ તમામ ફર
જેકી નિયતોમેં અમલ કરે. ઝોર એલ ફકત ફરજ નમાજ કે
વાસ્તેહી હે. અગર ફરજમેં આપ ઇમામ હોવે ને. "અલ દયતો
બેહાજલ ઇમામ" લીખ્યાહે તલાં 'અલા ઇમામુલ દેના
હદરા' પરહે.

૪, રકઆત સુન્નતકી નિયત.

તમાજ ઓહરકી ૧૨, રકઆત (૪ રકઆત સુન્નત, ૪ ફરજ,
૨, સુન્નત, ૨ નશીલ.)

“નવયતો અન ઓસહીઆ લીલાહે તઆલા અરબા
રકઆતીન સલા તઝ ઓહરે સુન્નતા રસુલીલાહે તઆલા
સુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે
અલાહો અકબર.”

૪, રકઆત ફરજકી નિયત.

“નવયતો અન ઓસહીઆ લીલાહે તઆલા અર-
બા રકઆતીન સલા તઝ ઓહરે ફરજીલાહે તઆલા ફરજ
હાજલ વકતે* “ઇક ત હયતો બે હાજલ ઇમામ”
સુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે
અલાહો અકબર.”

૨, રકઆત સુન્નતકી નિયત.

“નવયતો અન ઓસહીઆ લીલાહે તઆલા રકઆ-
તયને સલા તઝ ઓહરે સુન્નતા રસુલીલાહે તઆલા
સુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે
અલાહો અકબર.”

૨, રકઆત નશીલકી નિયત.

“નવયતો અન ઓસહીઆ લીલાહે તઆલા રકઆ-
તયને સલાતા નફ લીઝ ઓહરે સુ ત વજ જેહન ઇલા
જેહ તીલ કાબતીશ શરીફતે અલાહો અકબર.”

નમાજ અસરકી ૮, રકઆત. (૪, રકઆત સુન્નત, ૪, ફરજ.) ૪. રકઆત સુન્નતકી નિયત.

નવયતો અન ઓસહીઆ લીલાહે તઆલા અરબા રકઆતીન, સુન્નતા રસુહીલાહે તઆલા સલાતલ અસરે સુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અલાહો અકબર.

૪, રકઆત ફરજકી નિયત.

નવયતો અન ઓસહીઆ લીલાહે તઆલા અરબા રકઆતીન, સુન્નતા રસુહીલાહે તઆલા ફરજ હાજલ વકતે. “ઇકત હયતો બે હાજલ ઇમામ સુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અલાહો અકબર.”

નમાજ મગરેબકી ૭, રકઆત. (૩, રકઆત ફરજ, ૨, સુન્નત, ૨, નશીલ.)

૩, રકઆત ફરજકી નિયત.

નવયતો અન ઓસહીઆ લીલાહે તઆલા સલાતલ રકઆતીન સલાતલ મગરેબે ફરહુલાહે તઆલા ફરજ હાજલ વકતે# ઇકત હયતો બે હાજલ ઇમામ” સુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અલાહો અકબર.

૨, રકઆત સુન્નતકી નિયત.

નવયતો અન ઓસહીઆ લીલાહે તઆલા રકઆ

તયને સલાતલ મગરેએ સુત્રના રસુલીલાહે તઆલા
 સુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાખતીશ શરીફતે અ-
 હાહો અકબર.

૨, રકઆત નપ્રીલકી નિયત.

નવયતો અન ઓસહીઆ લીલાહે તઆલા રકઆ
 તયને સલાતા નફલીલ મગરેએ સુ ત વજ જેહન ઇલા
 જેહતીલ કાખતીશ શરીફતે અહાહો અકબર.

નમાજ ઇશાકી ૧૭, રકઆત. (૪, રકઆત સુત્રત
 ૪, ફરજ, ૨, સુપત ૨, નપ્રીલ, ૩, વીતરેવાજેબ,
 ૨, નપ્રીલ.)

૪, રકઆત સુત્રતકી નિયત.

નવયતો અન ઓસહીઆ લીલાહે તઆલા અરઆ
 રકઆતયને સલા તલ ઇશાએ સુત્રતા રસુલીલાહે
 તઆલા સુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાખતીશ
 શરીફતે અહાહો અકબર.

૪, રકઆત ફરજકી નિયત.

નવયતો અન ઓસહીઆ લીલાહે તઆલા અરઆ
 રકઆતીન સલાતલ ઇશાએ સુત્રતા રસુલીલાહે તઆલા
 ફરજલાહે તઆલા ફરજ કાજલ વકને મુક્ત હયતો જે
 હાજલ ઇમામ સુ ત વ જ જેહન ઇલા જેહતીલ કાખતીશ
 શરીફતે અહાહો અકબર.

૨, રકઆત સુન્નતકી નિયત.

નવયતો અન ઓસઘીઆ લીઘાહે તઆલા રકઆ તયને સલાતા બાદલ ઇશાએ સુન્નતા રસૂઘીઘાહે તઆલા મુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અઘાહો અકબર.

૨, રકઆત નફીલકી નિયત.

નવયતો અન ઓસઘીઆ લીઘાહે તઆલા રકઆ તયને સલાતા નફીલ ઇશાએ મુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અઘાહો અકબર.

૩, રકઆત * વીત્તરે વાજેળકી નિયત

નવયતો અન ઓસઘીઆ લીઘાહે તઆલા સલાસા રકઆતીન સલાતા વીત્તરે હાજેહીલ લયલે બાદલ ઇશાએ મુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અઘાહો અકબર.

૨, રકઆત નફીલકી નિયત

નવયતો અન ઓસઘીઆ લીઘાહે તઆલા રકઆ તયને સલાતા નફીલ ઇશાએ મુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અઘાહો અકબર.

* રમઝનમેં તનવીહકે અંદર વીતર ઇમામ કે સાથ પરહે. ઉસ વક્ત જહાં બાદલ ઇશાએ લીખ્યાહે, ઉસકે પીછે “ઇકતદયતો એ હાજલ ઇમામ” સાથ ગીલાકે પરહે.

* દુઆયે કુનુત.

અલ્લા હુમ્મા ઇનના નસ્ત ઇ નોકા વ નસતગ
ફેરોકા વનુ મેનો બેકા વ ન તવકકલો અલયકા વનુસ
ની અલયકલ ખેર, વ નસ ફેરોકા વલા નક ફેરોકા
વ નખલઓ વ નતરોકો મધય જોરોકા અલ્લા હુમ્મા
ઇયાકા નાબુહો વ લકા નોસહી વ નસજોહો વ ઇ લય-
કા નસઆ વ નહફેહો વ નરબુ રહ મ ત કા વ નખશા
અબ્બ બકા ઇન્ના અબ્બ બકા બીલ ફુફફારે મુલ હેક.

† અત્ત તહીઆત.

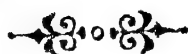
અત્ત તહી યાતો લીલાહે વસ સ લ વાતો વત તૈએ
ખાતો અરસલામો અલયકા ઐયો હુન નખીઓ વ રહ
મતુલાહે વ બ ર કા તોહુ અરસલામો અલયના વ અલા.

* પેહ દુઆયે કુનુત ઇશાકી નમાજમેં વીતરકી તીસરી
રકઆતમેં અલહમદો ઓર દુસરી સુરત. પરહકે રકઆત તોડકે
શીર બાંધે, ઓર પેહ દુઆ પરહે. બાહ રકુમેં જરે.

† અત્તતહીયાત હર નમાજકે કાયદેમેં ખાહ ફર્જ હો. ખાહ
સુન્નત. ખાહ નશીલ કે પરહે. અગર હો રકઆત હો, તો પુરી અત્ત
તહીયાત પરહે. ઓર સલામ ફેરે. અગર તીન. યા ચાર રકઆત હો,
તો પેહલે હો રકઆત પરહકે, કાયદેમેં બેઠકે અત્તતહીયાત પરહે, લેકીન
ફરફ, ઓર દુઆયે માસુરા ન પરહે, ઓર દુસરે કાયદેમેં તમામ પરહે.

ઇખાદીલા હીસ સાલે હીન, અશ હદો અન લા ઇલાહી
 ઇલ લલાહો વા અશ હદો અનના મોહમ મદન અબ
 દોહુ વ રસુલો (દુરહ) અલા હુમ્મા સદલે અલા મોહમ
 મદીવ વ અલા આલે મોહમમદીન કમા સલ લયતા
 અલા ઇખરાહીમા વ અલા આલે ઇખરાહીમા ઇન નકા
 હમીદુમ મજીદ, અલા હુમ્મા ખારેક અલા મોહમ
 મદીવ વ અલા આલે મોહમ મદીન કમા ખારકતા અલા
 ઇખરાહીમા વ અલા આલે ઇખરાહીમા ઇન નકા હમી
 દુમ મજીદ. (હુઆયે માસુરા) અલા હુમ મગ ફેરલી
 વલે વાલે દઇઆ વલે મન તવા લલા વર હુમ હોમા કમા
 રખ ખના ની સગીરવ વગ ફેરીલા હુમ્મા લે જમી
 ઇલ મોમે નીના વલ મોમેનાત, વલ મુસ્લે મીના વલ
 મુસ્લે માત અલ અહીયાયે મીનહુમ વલ અમવાત, ખ
 રહ મતેકા યા અર હુમર રાહેમીન.

ખયાન વુઝુકા.

‘વુઝુકી નિયત’—“નવયતો અન અત વહ દઆ લેઇસ
 તેખાહતીસ સલાલે તકર રોખન ઇલાલાહે તઆલા”.

વુઝુકે ફરજ ચારહે. એક મોંઢ ધોના માયેકે ખાલોસે હુફીફ
 નીચે તક, ઓર દોનો કનો તક, દુસરે-દોનો હાથ ધોના કોહ-
 નીચે તક, તીસરે-ચોથામ સરકા ચસાહ કરના, ચોથા દોનો પાક

ધોના ટપ્પનો સમેત. ઇન ચાર ચીજો'સે અગર બાલ બરાબર
બી સુખા રહે વુઝુ સહીદ નહો.

તરતીબ વુઝુકી-સુન્નત યુંદે, કે ઉપર લીખ્ખી હુઘ નિયત
ઝોર “બીસમીલ્લા હીર રહમા નીર રહીમ” પરહકે દોનોં
હાથ પહોંચો તક તીન બાર ધોવે. શીર તીન કુલ્હો કરે, મીસ-
વાક સમેત. ઝોર તીનબાર નાકમેં દાહને હાથસે પાની ડાલકે
બાયેં હાથસે નાક ઝાડે. ઝોર તીનબાર મોંહ ધોવે, ઝોર તીન
બાર દોનોં હાથ કોહનાયોં સમેત ધોકર, એક બાર મારે મરકા
મસાહ કરકે, કાનોંકા મસાહ કરે. ઝોર તીનબાર ટપ્પનો સમેત
દોનોં પાઉં ધોવે, વુઝુ તમામ હુવા. વુઝુ કરતે હુઝે કલેમા
સહાદતકા પરહે-“અશ હુદો અન લા ઇલાહા ઇલ લલ્લાહો
વહુ હહુ લા શરીક લહુ વ અશ હુદો અનના મોહુ મ મદન
અમ હોહુ વ રસુલો” પરહે. ઝોર ચેહ દુઆ પરહે-અલ્લા
હુ મ મજ અલની મીનત તવવા બીના વજ અલની
મીનલ મુ ત તહ હેરીન. સુબહા નકલ્લા હુમ્મા વખે હ-
મદેકા અસતગ ફેરોકા વા તુબો ઇલેક”-વુઝુ તમામ હુવા.
વુઝુ કરતે હુયે દુનિયાડી બાતેં કરની મકરહ હે, ઝોર બહોત
પાની ડાલના ખુરા હે.

નવાકીઝ વુઝુકે.

જો નજાસત આદમીકે આગે પીઝેસે નીકલે વુઝુ હુટ
જાયે. ઝોર લહુ ઝોર પીપ નીકલકે બહે, વુઝુ હુટ જાયે, ઝોર
ચીત થા કરવટ લગાવે તકયા દેકે સોયે વુઝુ હુટ જાયે, ઝોર

જો કાચદા બદોબસ્ત નમાજદમે' સો જાય, ખડા ચા રુકુઅમે' યા સીજદમે' યા બેઠાહો, વુજુ નહીં દુટા, જો ઢીલા ન હુવા હો. ઝોર જો નશા પીકર મગ્તહો, યા ખીમારીસે ગચીહો, યા બમાયત ઝદ્દિ હો, યા બાવજાહો, વુજુ દુટ જાવો. ઝોર નમાઝમે' કેહકહા કર-નેસેભી વુજુ દુટ જાતા હે.

બયાન તયમમુમકા.

તયમમુમકી નિયત—“નવયતો અન અ ત ય મ મ માલે રફે ધલ હદસ, વલ ઈસતેઆ હતીસ સજાતે તકર રોઅન ઈલિદ્વાહે તઅમ્મલો” —અગર નમાઝકો પાની નંમીલે એક કોસ ખર દુરહો, યા ખીમારીસે પાની ખલલ કરતાહો, યા ઇદેનકી નમાજ જાનેકા ખૌફહો, પાક ચીટ્ટી પર તયમમુમ કરકે નમાઝ પરહે, હરગીજ નમાજ તરક ન કરે.—તરતીય તયમમુમકી—પેદલે નિયત કરકે દોનોં હાથ જમીન પર મારકે મોંઢપર મલે ઝોર અયસી તરેહ મલે, કે છતના મોંઢ હાથ ધોના ફરજ હે. સખ જમે હાથ પહોંચે, ઝોર અગર હાથમે' અંગુડી હો ઉસેભી ઢીલાવે. તયમમુમ ગુસલ ઝોર વુજુકા એકસાહે, જયસા આદમી વુજુ ઝોર ગુસલ સે પાક હોતાહે, તયમમુમસેભી પાક હેતાહે. જે વીસવાસ નમાઝ ઝોર કુરઆન પરહા કરે, જખ તલક પા ન જ મીન, જખ પાની મીલા તયમમુમ દુટા. ઝોર છત ચીનિસ વુજુ દુટ જાતાહે, ઉનહીસે તયમમુમ દુટ જાતાહે. અગર વદન યા કપડા નાપાક હો ઝોર પાક કરને વાસ્તે પાની નહીં મીલતા, ઉસી તરેહ નમાજ

ફરજ પરહે. પર જો સતરકે મુવાફિક કપડા પાક મીલે, સારે
કપડે નાપાક હોતારકે નમાજ પરહે.

ખ્ય ન પાનીકા.

અગર કુંઝમેં નખસત પડે, યા દોઢ હેવાન પુલે યા ફટ
જાવે, યા મર જાવે, માત્રાદ આદમી યા અકરીકે તે સખ પાની
નીકાલા જા, અગર મુમકીન હો તે. ઓર મુમકીન
નરો. તે માહેવે ખમારન જીતના પાની બનાવે, નીકાલ ડાલે,
ઓર અગર કમુતર યા મુરગી બરાબર મરજાવે, તે આલીસ
ડોઝ તક પાન નીકાલે, ઓર અગર ચીડીયા યા ચુહે જયસા
મરા હો. તે ગીમ ડોઝસે તીસ ડોઝ તક નીકાલે. ઓર ડોઝ
દરમ્યાની હો, અગર ડોઝ હેટા બડા હો, તે હીસાજ કરકે
બરાબર લે. અગર કુંઝસે નખસત યા હેવાન મરા હુવા નીકલા,
તો જીમ વક્તકે નખસત યા હેવાન માલુમ હોવે હસ વક્તસે
હુકમ નખસતકા કરે. ઓર અગર માલુમ નહીં, કે કમ ગીરા
થા, તે હસકો ઓર વન રાતસે નાપાક ઠેરાવેંગે, ઓર અગર
પુલા ફટકે, તે નખસતકા હુકમ ત્રીન દીન રાતસે કીયા જાયેગા.
ઓર અદાત આ ઘોડેકા જુટા. ઓર જીસ જાનવરકા ગોશ્ત
હલાલ હે, હમકા જુટા પાક હે. ઓર ચાર પાયે શીકારી જાનવ
રોંકા જુટા નાપાક હે. ઓર જો જાનવરકે ઘરોંકે સુરાખોંમેં રહા
કરતે હેં, ઓર બીદાત ઓર હોટી શીરતી મુરગી, ઓર પરીંદે
શીકારી જાનવરોંકા જુટા મકરૂહ હે. ઓર ગધે ઓર ખચ્ચરકા

જુઠા મશકુક હે, અગર પાની નખીયે, તો મશકુક પાનીસે વુઝુ કરે, ઓર છસકા જુઠા પાક હે, ઉસકા પસીનાબી પાક હે.

બન્યાન નખસતકા.

અગર બદન યા જગા યા કપડા નજસ હોખવે, અગરની નખસતસે કે દીખાઈ દેતી હો, તો પાનીસે ઓર અગરની નીજસે કે જો ખેડતી હો, ઓર નાપાકાકો દુર કરતી હો, ઉસસે પાક કરે. અગરયે ઉસકા અસર બાકી રેહજવે, ઓર જાયેલ નહોયે, તો ગી પાક હોતા હે. ઓર જો ચીજકે નજસ હોખવે, ઉસ નખસતસેકે દીખાઈ નહીં દેતી, તો ઉસકો તીન બારકે ધોનેસે ઓર નીચીડનેસે પાક હોખવેગી. ઓર છસકા નીચીડના મુગકીન નવીં હો, તો તીન બારકે ધોને ઓર હરબારકે મોડ દેનેસે, ચરતક કે કતરા ટપકના મોકક હોખવે, પક નખવેગી, અગર બદન યા કપડેપર તર મની લગીહો, તો વોહ ધોનેસે ઓર અગર ખુશ્ક હો, તો ખુર ચનેસે પાક હોખના હે, ઓર મોઝેપર અગર ઘાંઘી નાપાકી લગી હો, તો જગીનપર રગડનેસે, ઓર અગર પતલી નાપાકી હો, તો ધોનેસે પાક હોખના હે. ફકત તલવાર ઓર જો ઉસકે મીસલ ચીજહો, જગીનપર મસનેસે પાક હોખવી હે. ઓર જો બીછોના અયસાહો કે ધોના ઉત્કા દુશપર હે, એક દીન રત ઉપર પાળ બહાનેસે પાક હોખના હે. જમીન ઓર જો ચીજ કે ઉસકે મુતસીલ હો, માનીક પથ્થર, ઘીંટ, ઘાંસ, કે જમ ખુશ્ક હોખવે, ઓર નખસતકા અસર જતા રહે તો પાક હોખતી હે, ઓર વહાં નમાજ જાયેજ હે, લેકીન તયમ-

મુમ ઉસસે દુરસ્ત નહીં, અગર ચોથાકસે કમ કપડા ખરીદ
 નાપાકી જયસા ઘોડેકા ઓર હલાલ જનવરોંકા પેશાબ ઓર હરા
 મ ચીડીયોંકા બેટસે નજસ હોમવે, તો મોઆફ હે, ઓર હલાલ
 તાએરકી બેટ પાક હે, મગર મુરગી ઓર બતખકી બેટ ગલીઝ
 નાપાક હે, માનીંદ જાઝુરર ઓર પેશાબ ઓર ખુન ઓર શરાબ
 કે, પસ મોઆફ હે કદર એક દીરહમ કે, કે વોહ એક મીસકાલ
 હે કસીફમેં, ઓર હતેલીકે ગરહેકા અરઝ હે રકીકમેં. ઓર
 અગર પેશાબકી છીંટેં સુષકે સરકે બરાબર પડ જાવેં, તો ઉસ
 કા ઘોના વાજેબ નહીં, જો પાનીકે નજસ ચીજ પર પડ જાવે
 વોહબી નજસ હે, યા નજસ ચીજ પાનીમેં પડ જાવે, તબ
 બી પાની નજસ હે, ઓર નજસકી રાબ નજસ નહીં, માનીંદ
 ગધેકે, કે નમકદાનમેં ગીર પડા. ઓર નમક હોગયા તો પાક
 હે, ઓર જસ કપડેકા અસતર નજસ હો, ઓર સીયા નહો,
 ઉસપર નમાજ દુરસ્ત હે. એક તરફકે હીલાનેસે દુસરી તરફ
 હીલે યા ન હીલે, ઓર અગર નજસ કપડેકા પાક કપડેકે સાથ
 લપેટે, ઓર ઉસકી તરી પાક કપડે પર આજાવે, તો અગર
 અયસી તરી હો; કે નીચોડનસે પાની નહીં ટપકતા, તો નમાજ
 ઉસપર દુરસ્ત હે, અગર જમીન ખુશ્ક અયસી મીટીસે કે જસમેં
 ગોબર મીલા હુવા હો, લીપી ગઇ હો, તો ઉસપર તર કપડા
 ખીજાકર નમાજ પરહના દુરસ્ત હે, ઓર અગર એક કિનાર
 કપડેકા જો નજસ હુવાથા ભુલ ગયા, ઓર દુસરા કિનારા ઘે
 લીયા, તો નમાજ ઉસપર જાયેજ હે, માનીંદ ગીહુકે કે રાંધનેમે
 ગધેને પેશાબ કીયા, તો ફીર બાજે ગીહું બાંટે ગયે, યા ઉસમે
 સે કુછ ફકીરકો દીયે તો સબ પાક હો જાયેંજ.

બયાન ગુસલકા.

એહ તેલામકે ગુસલકી નિયત.

નવયતો અન અગ તસેલા ' મીન ગુસલીલ એહ તે લામે ' મીન રગ બતીશ શયતાને ઇમતે સાલલ લે અમ રીઘાહે તઆલા વ તહા રતલ લીલ બદને લે ઇસતેબા હતીસ સલાતે વ રફ ઇલ હદસ.

જનાબતકે ગુસલકી નિયત.

નવયતો અન અગ તસેલા * "મીન ગુસલીલ જના બતે" ઇમતે સા લલ લે અમ રીઘાહે તઆલા વ તહા રતલ લીલ બદને લે ઇસતેબા હતીસ સલાતે વ રફ ઇલ હદસ
ગુમલ કે અંદર ફર્જ તીન ચીજે હે. કુલી કરના, નાકમે

*ઉપર જનાબત, કે ગુસલકી નિયત લીખ્ખીહે, મગર 'હયજ' યા નીફાસ યા 'જુમાઅ' યા 'ઇદ', યા 'એહરામ' કા ગુસલ હો, તો ઉપર લીખ્ખી હુર્જ તમામ નિયત પરહે, લેકીન જહાં 'મીન ગુસલીલ જનાબતે' લીખ્ખાહે. વહાં અગર હયજકા ગુસલ હો તો "મીન ગુસલીલ હયજે" અગર નીફાસકા હો તો "મીન ગુસલીલ નીફાસે" ઓર અગર જુમાઅકા હો, તો 'મીન ગુસલીલ જુમાઅતે' અગર ઇદકા હો, તો 'મીન ગુસલીલ ઇદે,' અગર એહરામ કા હો, તો 'મીન ગુસલીલ એહરામે', ઇસ તરેહ પરહે, ઓર બાકીકી તમામ નિયત પુરી કરે.

પાની ડાલના, સારે બદનપર એકબાર પાની બદાના. પર સુગત
 ચુંહે, કે પેલ્લે હાથ ધોયે, ઝોર નાપાકી બદનસે દુર કરે, શીર
 ઘુઝુ કરે, શીર બદનપર પાની બદાવે, ગુસલ જમાવ્યસે ફર્જ હોતાહે
 દોનોંપર, મની નીકલે યા ન નીકલે. ઝોર જો સોતા ઉઠ્યા બદનપર
 યા કપડેપર મની પાવે, ગુસલ ફર્જ હે, એહતેલામ યાદહો
 યા નહો, પર જો એહતેલામ યાદ હો, ઝોર બદન
 પર યા કપડે પર અસર ન પાવે, ગુસલ વાજેય નહીં. અ-
 ગર ઝોરતકે પાસ બેઠા, ઉસે હાથ લગાતા, ઝોર બોમા લીયા
 ઝોર વયસીહી ઝોર શહવત હોકે ચીપસા નીકત્તા, ઉસે મજ
 કેહતેહે, ઉસકે નીકલતેસે ગુસલ વાજેય નહીં હોતા, પર જો હાથ
 લગાતેસે મની શહવતસે કુદકે નીકલે, ઝોર લજજત હાયે ગુસલ
 વાજેય હુવા. ઉલમા ફરમાતે હે, કે જો ઇનસાન સોતા ઉઠ્યા
 ઝોર નાઇજે પર તરાવત મજકી પાઇ, ઉસે ચાલીયે કે એહતી
 યાત કે વાસ્તે ગુસલ કરલે. જય ઝોરત હયઝ ઝોર નીફાસસે
 પાકહે, ઉસપર ગુસલ વાજેય હુવા. કમત મુદત હયઝકે તીન
 દીન હે, જયાદા દસ રોજ હે. ઇસ મુદતકે અંદર ઇસ
 રંગકા લહુ નીકલે, વોદ હયઝકે જય સુદેદ પાની આપા હયઝ
 હો ચુકા ગુસલ કરકે નમાજ પરહે. જનનેકે પીકે જયતલક લહુ
 નીકલે, નમાજ મોકુફ કરે, જય ખુશ હોજાયે નમાજ પરહે, જો
 લહુ ચાલીસ દીનસે આગે ચલા ગુસલ કરકે નમાજ પરહે, હયઝ
 ઝોર નીફાસમેં નમાજ ન પરહે, ઝોર રોજ ન રખમે. જય
 સુખ જાયે નમાજકી કળ નહીં, પર રોજે જીતને આવે, ઉતને
 કળ કરે, ઝોરતસે હયઝ ઝોર નીફાસમેં જમાવ્ય કરતા હરામ
 હે, ઝોર ઇસ્તેલામામેં રવાહે, જો ઘુઝુ વાલેકો કુરઆન પર હાથ

લગાના રવા નહીં. પર યાદ પર પરદના રવાહે. ઝોર હાજતે
અસલ વાકેકો દોનોં યાતેં રવા નહીં. ઝોર મસજીદમેં જનાલી
રવા નહીં; ઝોર કામે શરીફ કે ગીદ ફીરતા બી રવા નહીં.

અયાન નમાજકે ફરજોંકા.

ફર્જ નમાજકે તેગ હેં, સાન યાદેર નમાજસે હેં, ઝોર
છે. અંદર નમાજકે. યાદેરકે સાન પેક હેં, અવગત પાઝી અદ-
નડી, દસરી પાઝી કપડેકી, તીસરી પાઝી જો નમાજકી ચોથી
સતર ઢાંકના, પાંચવીં વક્ત પર નમાજ પરડતી. છઠી કીયમેકે
તરફ ખામ લેવા. સાતવીં નિયત નમાજકી હીજમેં કરવી. યાતે
જીમેં સમજનકે ફરજકી નમાજ ફરજ પરડતાહે, નિયત જગ્યા
નસે ઝુફર નહીં ચાડ કરે યા ન કરે અમર આદમીકે અદનમેં
ફેડાહે. યા જખમહે, ઝોર હર વક્ત બેહતાહે, યા કીસીકા હર
વક્ત પેશાખ ટપકતાહે, યા યાવ સરતીહે, અંદ નહીં હેતી, યા
દસ્ત અંદ નહીં હોતે, યા નકબીર ચકતી હે, અંદ નહીં હોતી,
અથવા આદમી હર નમાજકે વક્ત પુજુ તાગ્ગ કીયા કરે. ઝોર
બે ખતર નમાજ પરડા કરે. નમાજ તરફ નકરે, ઝોર ફીર જગ્યા
વક્ત નમાજકા ગયા પુજુ ટુટા, મરદકો સતર ઢાંકના નાફસે જનુ
સમેત ફરજહે, ઝોર અવરત આગ્ગ બીચીકો સારા અદા ઢાંકના
ફરજહે, સીવા મુંક ઝોર દોનોં હથેલી ઝોર દોનોં પાકેકે, ઝોર
ખાંદીકો પેટ ઝોર પીઠસે ધુત્તોં સમેત ઢાંકના ફરજહે, ઝોર યાકી
મુસ્તહબહે. જીતના સતર ફર્જહે, ઉત્તમેંસે જોનસે અગ્નુકી ચોથા

ઇ નમાનમેં ખુલજવે, નમાન કુટ જવે. જયસે ચોથાઇ સતર-
 કી, યા ચોથાઈ જકરકી, યા ચોથાઇ ચુતકી, યા ચોથાઇ ઝાર
 તકે સરકી, યા કહીં ઝોર ખુલજવે નમાન ફાસેદ હોવે, જીસે
 કપડા મુયરસર ન હોગા, નમાન પરહે, તરક ન કરે કે નમાન કે
 તરકકા બડા અજાબ હે. જીસે પગડી, જમા, કુરતા મુયરસર હો
 હસે ટોપીસે, યા અકેલી ધજરસે નમાન મકરહહે, સવાબ કમ
 હોજતા હે, પર નમાન જાતી નહીં, જો સતરે ફર્જ હકાહો.
 અગર નમાજ જંગલમેં અયસે મકાન પર હો, કે કીબલા માલુમ નહે
 જહરહો યા અધેરી રાતહો, ઝોર કોઇ આદમી ન મીલે કે જીસે
 પુછે, અયસી જગે સોચ કરે. જીસ તરફ દીલ ઉસકા શહાદત દે
 ઉસી તરફ નમાન કરે, બગેર સોચકે નમાન દુરસ્ત નહીં. ઝોર
 જો કઇ આદમી હોં, હર આદમી અપની સોચ યાને કીયાસ પર
 નમાન કરે. વક્ત નમાજોંકે મશહૂર હેં, પર મુસ્તહબ ચું હે, કે
 સુખ્હોકી નમાન જરા અવ્વલ વક્તસે ઉપર કરકે પરહે, કીરાઅ
 તસે પરહે, ઝોર જોહરકી નમાન ગરમીયોંમેં જરા ઉપરસે પરહે,
 ઝોર મગરેઅકી નમાન અબરકે દીન ઉપર કરકે પરહે. ઝોર
 ઇશાકી નમાન બડી રાત ગયે પરહે, ઝોર બાકી નમાજોં અવ્વલ
 વક્ત પરહે, બેહતર હે. જીસ વક્ત સુરજ નીકલે. ઝોર જીસ વક્ત
 દો બહર બરાબર હો, ઝોર જીસ વક્ત સુરજ છુપે, નમાન પર
 હની દુરસ્ત નહીં, ન ફરજ ન નફીલ ન નમાન જનાજેકી ન
 સીજદા તીલાવતકા, પર જીસને અસરકી નમાન ન પરહીહો,
 કાચારીકો સુરજકે છુપનેકે વક્ત પરહ લે. સુખ્હોકી નમાન
 પીછે. સુરજ નીકલનેસે પેહલે. ઝોર અસરકી નમાનકે પીછે
 સુરજ છુપ સે પેહલે નફીલે પરહની મકરહહે, પર કજા
 નમાન જાયેજ હે.

છે ફર્જ અંદર નમાજકે યેહ હેં—અન્વલ તકબીરે તહ-
 રીમા યાને “અલ્લાહો અકબર” કહેકે નમાજ શુર કરના, દુસરે
 ખડે હોકે નમાજ પરહની. તીસરે કીરાઅત યાને નમાજ પરહનેમેં કુછ
 કુરઆને શરીફ પરહના. ચોથે રકુઅ, પાંચવેં દો સીજ દે હર રકઆતમેં
 કરને, છઠ્ઠે કાયદે આખેર નમાજકે અત્તહીયાતકી કદર બેઠના,—ફર્જ
 ઓર વીતર બેઠકે પરહના બગેર ખીમારીકે સહીહ નહીં, ઓર સુન્નત
 ઓર નશીલ બેઠકેબી જાયેજ હે, પર ખડે હોકે પરહના બહોત
 સત્તાબહે. યેહ તેરા ફર્જ નમાજકે હેં, ધનમેંસે અગર એકબી
 તર્ક કરે, નમાજ હુટ જાયે, ફેરકે નમાજ પરહે. ઇમાન આઝમ
 સાહેબકે મજહબમેં એક આપતે કુરઆન પરહની નગજમ ફરજ
 હે, ઓર એક આપતસે છવાદા પરહના વાજેબહે યા સુન્નત પર
 ઓર ઇમામેકે મજહબમેં “અલ્લાહમ્” સાની પરહની ફર્જ હે.
 કીરાઅત દો રકઆત ફરજમેં ફરજ હે. ઓર બકીમેં સુન્નત હે;
 ઓરજો વીતર, ઓર સુન્નત, ઓર નશીલહો, હર રકઆતમેં કીરા
 અત ફરજહે.

બયાન વાજેબાતે નમાજ.

વાજેબ નમાજકે અર્થ હેં—અન્વલ સારી અલ્લાહ પરહની
 દુસરે અલ્લાહમ્કે પીછે સુરત મીલીહુપ પરહની. તીસરે રકુઅ
 સીજદોમેં દેર કરના. ચોથે રકુઅ કહેકે સીધા ખડા હોકે સીજ
 દેકા જના. પાંચવેં એક સીજદા કરકે બેઠકે દુસરા સીજદા કરના,
 છઠ્ઠે દરમીયાન નમાજકે અત્તહીયાતકે વાસ્તે બેઠના. સાતવેં અત્તહ
 હીયાત દોનો કાયદોમેં પરહની. આઠવેં પુઝારકે પરહના. જહાં પુઝા

રકે પરહને હેં ઇમામકો. ઓર આહીસ્તા પરહના જહાં આહીસ્તા પરહતે હેં, નબ્વી “અમ્સલામુ અલયકુમ” આખેર નમાજકે કેહના. દસવીં દુઆયે કુતુત વીતરમેં પરહની. ઘારવીં છે છે તક ખીરેં દોનોં ઇદકી નમાજમેં પરહના. બારહવીં ચાર રકઆત ફરજમેં સે દો રકઆત અવ્વલકો કીરાયતકે વાસ્તે મુકરર કરના. તેરહવીં જો ફરજ બારબાર હર રકઆતમેં આતેહેં ઉમ્મેં રેઆયત કરની. ચવ ધવીં હર વાજેઅમેં તરતીય નીગાહ રખની. સબ વાજેઅ ચવદા હુયે, ઇતમેં સે અગર કર્ફ કરકે એકબી તરક કરેગા નમાજ જતી નહીં, પર નીહાયત મકરહ હોતીહે, ઓર જતેકે પાસ હોજતી હેં વાજેઅ હેકે ફેરકે ઉસ નમાજકો પરહલે. ઓર જો ઇત વાજેઅમેં સે એક યા છપાદ એકસે જુલકે તરક કીયા. ઓર આખેર નમાજકે સીજદા સહુકા કરલીયા નમાજ સહીહ હુઇ. ઓર જો સીજદા સહુકા નકીયા વાજેઅ હે કે નમાજ ફેરકે પરહે. ઓર જો ફેરકે નમાજ ન પરહી ફરજ ઉતર ગયા. પર વાજેઅકે તરકસે ગુનાહ સરપર રહા, સીજદા સહુકા યેહ હેકે, જબ આખેરકી અત્ત હીયાત પરહ ચુકે, સલામ ફેરકે દો સીજદે કરે, ફેર અત્તહીયાત દુરદ દુઆ પરહકે સલામ ફેરે. લાજમ હે હર મુસલમાન પરકે અલ હમ્દ ઓર કબ સુરતેં કુરઆનકી ઓર જો ચીજકે નમાજકે અંદર પરહી જાયે, ખુબ સહીહ કરકે માદ કરે, ઓર નહીંતો ગુનાહગાર હોગા, બલકે બાઝી ગલતીયોંસે નમાજ જતી રહેગી. અગર અલ હમ્દસે પેહલે જુલકે સુરત પરહ ગયા, યા એક આયત પરહ ગયા, સીજદા સહુકા વાજેઅ હોગયા, જો અલહમ્દ કે પીછે સુરત પરહના જુલક ગયા, તીસરી યા ચોથીમેં અલહમ્દ કે પીછે પરહલે, ઓર સીજદા સહુ કરે. ઇમામ પર વાજેઅ હેકે. દો રકઆત સુખ્હે ઓર મમરેઅ, ઓર ઇશા, ઓર જુમા ઓર ઇદેન, ઓર તમામ

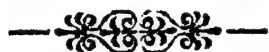
તરાવીહમે' કીરાઅન પુકારકે પરહે અઢા પરહતાહો યા કઝા. અગર
 ભુલકે આહિસ્તા પરહે સીજદા સહુકા કરે. ઓર અકેલા આદમી
 મુખનારહે, ચાહે કિન નમાજોંકો પુકારકે પરહે યા આહિસ્તા, અગરવક્ત
 પર પરહતાહો પુકારકે પરહના અછછાહે. ઓર જો અકેલા કઝા પરહ
 તાહો આહિસ્તા પરહે પુકારકે જાયેજ નહીં, ઓર ઝોહર, અસરકી
 નમાજમે' ઓર દીનકે નફીસોમે' સખ આહિસ્તા પરહે પુકારકે જાયેજ
 નહીં, અગર દો રકઆત પરહકે અત્તતહીયાતકે વાસ્તે ખેઠના ભુલ ગયા
 જખ તલક સીધા ખડા નહીં હુવા, ખેઠ જાયે. ઓર અગર અત્તત
 હીયાત પરહે, ઓર સીજદા સહુકા લાજમ નહીં. ઓર જો સીધા
 ખડા હોગયા ફીર નખેઠે, આખેર નમાજ કે સીજદા સહુકા કરે.
 ઓર જો ખેઠ જાયેગા નમાજ દુટ જાયેગી. ઓર જો ચાર રકઆત
 પરહકે પાંચવીંકે વાસ્ત ખડા હોગયા, ઓર અત્તતહીયાત ભુલગયા જખ
 તલક પાંચવીં રકઆતકા સીજદા નહીં કીયા ખેઠ જાયે, ઓર અત્તત
 હીયાત પરહે. ઓર સીજદા સહુકા કરકે સલામ ફેરે નમાજ
 દુરસ્ત હુધ, ઓર જો પાંચવીં રકઆતકા સીજદા કીયા, ફરજ ખાતેલ
 હુયે, યે નમાજ નફીલ હુધ; ચાહીયે અત્તતહીયાત પરહકે સીજદા
 સહુકા કરકે સલામદે. અમ ચાર રકઆત નફીલ હુધ, ઓર એક
 રકઆત જાયે હુધ, ઓર જો ચાહે પાંચવીંકે સાથ એક રકઆત ઓર
 પરહકે છે પુરી કરકે સીજદા સહુકા કરકે સલામ દે, અખ હૈહ
 નફીલે' હોંજાયેગી. ઓર ચાર રકઆતકે પીછે અત્તતહીયાત પરહકે ભુલકે
 પાંચવીંકી તરફ ખડા હોંજાયે, જખ યાદ આ જાયે ખેઠ જાયે.
 ઓર સીજદા સહુકા કરકે સલામ દે, ઓર પાંચવીં રકઆત પરહકે
 છટ્ટી રકઆત ઉસકે સાત મીલાકર સીજદા સહુકા કરકે સલામ દેગા,
 તોમી નમાજ સહીહ હોગી, ચાર ફરજ દો નફીલ હોગયે.

બચાન નમાજકી સુન્નતોંકા.

સુન્નતે મવક કેદા નમાજમેં ખારાહે—એક રકઅ બદેન, યાને દોનોં હાથ મનોં તલક શરઅકે વક્ત ઉઠાને, દુસરે દોનોં હાથ બાંધકે નમાજ પરહના. તીસરે સુખડા નકલ્લા હુમ્મા વમે હુમ્મેકા વ તખ્મા રકસ મોકા વ તખ્માલા જદ દોકા વ લાઈલા હા ગયરોકા, પરહની પેહલી રકઆતમેં. ચોથે ‘અઊન્ને બીદ્લા હે મીનશ શયતા નીર રજીમ’ પેહલી રકઆતમેં પરહના. પાંચવીં હર રકઆતમેં ‘બીસ્મીલ્લા હીર રહમાનીર રહીમ’ પરહના. છઠ્ઠુ તકબીરાત ઇત્તેદાલાતકે કેહને યાને ઉઠને ગેઠતે ‘અલ્લાહો અકબર’ કેહના. સાતવીં રકઅમેં “સુખડાના રખખી યલ અઝીમ” તીન ખાર યા પાંચ ખાર યા સાતખાર કેહના. આઠવીં “સમેઅ અદલાહો લેમન હમેદા, રખખના લકલ હમદો” કેહના, નવવીં સીજદેમેં “સુખડાના રખખા યલ આલા” તીનખાર યા પાંચખાર યા સાતખાર કેહના. દસવીં અત્તતહીયાતકે પીછે દુરદ ને અત્તતહીયાતકે સાથ આગે લીખખા હુવાહે વોહ પરહના. ગ્યારહવીં અત્તતહીયાતમેં ને દુરદ લીખખાહે ઉત્તકે પીછે ને દુઆ લીખખી હુધહે વોહ પરહની. જીસે વોહ દુઆ યાદ નહો કુર. આનમેંસે યા હદીસમેંસે યાદ કરકે દુરદકે પીછે પરહે. બાન્હવીં સુરે અલ્લહમ્મકે આખેર આમીન કહેના.—વેહ બાન સુન્નતે મવક કેદેદા નમાજમેં હેં ઉસકે સીવા જોર બાઝી ઓન્ને કીતાઓમેં સુન્નત લીખખી હેં. જોર બાઝેમેં મુસ્તહય, અગર વેહ સારી સુન્નતે નમાજમેં બળ લાયા નમાજ કામેલ હુધ, જોર ને ઇત્ત મેંસે કોઈ સુન્નત તરક કરે નમાજ સહીહ હે; પર મફરહ હોતીહે.

આને સવાળ કમ દોળના હે, નમાજ સુન્નત ઓર નશીલ ઇસ વાસ્તે મુકરર હુમે હે. કે જે ફરજ નમાજમેં કુછ નુકમાન યા ખસલ હુવા હો, કયામતક દીન સુન્નત ઓર નશીલસે પુરી કરહે, ઓર ઉસ શખ્સની નજાત હો. ઇસ વાસ્તે હ- ઇનસાનપર લાજમ હેક ફરજોકે અદા કરતેમેં બહોત કોશીશ કરે અથ કારો બાર કોડકે ફરજ અદા કરે, અગર નમાજકા વક્ત નંગે હો, યા ખીમરીસે નમાજ પરહની મુશ્કીલ પડે, યા સફરમે કાફેલા, જા તાહો ફરજકો અદા કરલે, બાકી નમાજકી પુરસત મીલેતો ઉસેબી પરહે. નહીં તો ખયર. કયુકે કયામતકે દીન ફરજોંકે તરકસે બડા અજાબ હોગા, પર સુન્નતસે કમ, ઓર સુન્નતકે તરકસે કયામતકે દીન ઉસે ગુસ્સા કરેંગે. કીડકેંગે, પર અજાબ સખ્ત નકરેંગે, ઓર મુસ્તહબ ઓર નશીલકે તરક કરતેવાલે બડે દરજાસે મહરમ રહેંગે.

બયાન જમાઅતકા.

જમાઅતસે નમાજ પરહની સુન્નતે મવકકેદા હે. બલકે બાજે ઉલમાને વાજેબ કહાહે, મુસલમાન પર લાજમ હે, કે જમાઅતકા તકૈયુદ બહોત રખ્ખે. અગર જમાઅતસે એક નમાજ પરહેગા, સત્તાઇસ નમાજોકા સવાળ પાવેગા, ઓર ફરજ નમાજ મસજીદમેં પરહે, અગર ઘરમેં યા દુકાનમેં પરહેગા, એક નમાજકા સવાળ મીલેગા, ઓર જે મેહલ્લેકી મસજીદમેં પરહેગા, પચીસ નમાજકા સવાળ મીલેગા. ઓર જે જુમાઅતકી મસજીદમેં પરહેગા, પાનસો નમાજકા સવાળ મીલેગા. ઓર જે મસજીદે અન્સામેં પરહેગા, હજાર નમાજકા સવાળ મીલેગા. ઓર જે “રમુલ અલય હીત્સલામ” કી મસજીદમેં પરહેગા, પચાસ હજાર નમાજકા

સવાખ મીલેગા, ઓર જો કામે શરીરકી મસજીદમેં પરહેગા. લા-
ખ નમાજકા સવાખ મીલેગા.

ખયાન ઈમામતકા.

ઈમામત અયસા આદમી કરેકે, સારીજમાઅતકે લોગોમેં ઇદમ
દીનકા જ્યાદા રખતાહો, ઓર કુરઆને શરીફ ખુબ સહીહ
પરહતા હો. અગર જાહેલ ઈમામ હોગા, અપની ઓર તમામ
મુક્તદીયોંકી નમાજ ખોદેગા. ઓર જીસ શખ્સકે મજહબમેં
ખલલ હો, નમાજ ઉસકે પીછે મકરૂહ હે, ઓર નમાજ ફાસેકકે
પીછેબી સહીહ, પર મકરૂહ હે. ફાસેક વોહ હે, કે ગુનાહે કખીરા
જીસને કીયા, યા સગીરા, પર ખો પકડે હમેશા કીયા કરતા હો,
લડકે ના ખાસેગકે પીછે નમાજ સહીહ નહીં, પર તરાવીહકો
ખાજે ઉલમાને જાયેજ રખ્યા હે; ઓર ખાજોને નહીં રખ્યા.
અગર ઈમામ ખીમારીસે બેઠકે નમાજ પરહતાહો, ઓર મુક્તદી
ખડે, યા ઈમામ ઉજરસે તયમમુમ કરે, ઓર મુક્તદી વુજુ કરકે
પરહે જાયેજહે, ઓર નમાજ સખકી સહીહ હે; સારી સફકે
પીછે જુદા હોકે એક આદમીકો ખડા હોના મકરૂહ હે, ઓર
બહોત ખુરા હે. સુન્નત યું હેકે, જખતક સફે અવ્વલ સારી બર
નલે, પીછે કોઇ ખડા નહો. ઓર જો સફમેં જગા નરહે, ચાહીયેકે
એક આદમી સફસે નીકલકે પીછલેકે પાસ આકે દો હોજાયે
ઉસે અકેજા નહોડે. મુક્તદી સખ કંચેસે કંધા મીલાકર ખરાખર
ખડે હો, ખીચમેં જગા ન છોડે, ઓર પાંઉં આગે પીછે કરકે
સફકા ખીચ ન કરે, કે બહોત ખુરાહે.

‘અયાન અજનકા.

અજનેન કેહની ફરજોંકે વાસ્તે સુતતહે, વક્ત પર પરહે યા
કહાહો, ઓર મુસાફીર જંગલમેંભી અજાં કેહકે નમાજ પરહે,
ઓર ચાહે નીરી અકામત કહે, જખ મોઅજ્જન કહે, “અદલાહો
અકબર અદલાહો અકબર અદલાહો અકબર અદલાહો અક
બર,” સુનતેવાલાભી ઉસી તરેહ ચાર બાર કહે. જખયાદ મોઅ
જ્જન “અશહુદોહુન લા ઇલાહા ઇલિ લલલાહ, અશહુદો
અન લા ઇલાહા ઇલિ લલલાહ” કહે, સુનતે વાલાભી યેહી
કહે. જખ વોહ કહે, “અશહુદો અનના મોહમ મદર રસુલુ
હાહ અશ હુદો અનના મોહમ મદર રસુલુહાહ”, યેહી
કહે. જખ વોહ કહે; હૈયા અલલ સલાહ, હૈયા અલલ
સલાહ,” યેહ કહે, “લા હવલા વલા કુવ્વતા ઇલા ખીલા
હુ” જખ વોહ કહે “હૈયા અલલ ફલાહ હૈયા અલલ
ફલાહ” સુનતે વાલાભી વોહી કહે. જખ વોહ કહે અદલાહો
અકબર. અદલાહો અકબર, લાઇલાહા ઇલિ લલલાહ,

ઉપર જે અજન લીખ્ખી હુઇ હે, ઉસી તરેહ પાંચે
વક્તોંકી નમાજકે વાસ્તે અજન કહે. લેડીન સુખ્હોંકી અજનમેં
“હૈયા અલલ ફલાહ” કેહકે ઉસકે પીછે “અરસલાતો
ખયરૂન મીનન નોમ” દોબાર કેહકે બાકી અજન તમામ કરે,
ઓર ‘અકામત’ મેં “હૈયા અલલ ફલાહ” કે બાદ દોબાર
“કહ કામતીસ સલાત” કેહકે બાકી તમામ કરે. અકામતની
અજનકી તરેહ પરહે, લેડીન જે ફરક ઉપર લીખ્ખાહે ઉતનાહી ફરકકે.

યેહબી કહે. જો કોઈ બાદ અજ્ઞાનને કલમયે સહાદત પરહકે યેહ દુઆ પર હે. વોહ દુઆ યેહ હે, “અહ્યા હુમ્મા રખ્યા હા. જે હીદ હાઅ વતીત તામ મતે વરસલાતીલ કાએમતે આતે મોહમ મદા નીલ વસીલતા વલ ફદી લતા વદ હરજતર રશીઆ વળ અસહો મકામન મહમુદા, નીલ હીલ વાઅત તહુ વરજોકના શફાઅતહુ યૌમલ કીયામા ઇન નકા લા તુખલે પુલ મીઆદ” હા તઆલા ઉસકે ગુનાહ અખસ; ઓર હજરત ઉસકી શફાઅત કરે. ઇસતોર જવાબ અ અજ્ઞાનકહે, ઉસતોર જવાબ અકામતકા હે. પર જબ મોઅજ્જન કહે ‘કદકામતીસ સલાત’ યે કહે, ‘અકા મહમુદા હો વ અહા મહા.’ અજ્ઞાનકે પીછે દુઆ કરે જો યાહે, ઉમ્મીદ કુપુલકી હે

અયાન તરકીબમે નમાજ પરહનેકે.

અજ્ઞાન સુનકે નમાજકે વાસ્તે આહિસ્તા આહીસ્તા ચલકે આવે. દોહકે નચલે, કે પુરા હે. ઓર જમાઅતકે વાસ્તેબી દોહકે ન અમે, અમર ઇનસાન યાહેકે જલ્દ નમાજ પરહે, અયસે તોરસેકે ઇસમે ફરજ, વાજેબ, મુસ્તહબ અદા હોં, ઓર મકરહાતસે ખા. બીહો, વોહ નમાજ યુંહે. કે અજ્ઞાન કહે, ઓર ઉસકે પીછે અ-કામલ યાને તકબીર હો, ઓર “હૈયા અલિસ સલાત” કે અજ્ઞાન કહે. ઓર દીલકો ખુદાકી તરફ મુતવજ્જ કરકે નીયત

કરકે, ઓર કદ કામતીસ સસાત' કે વક્ત દોનોં હાથ કાનોંતકે
ઉઠાકે, “અદનાહો અકમર” કહે, ઓર મુકતદી ઇમામકે પીછે
“અદનાહો અકમર” કહે. ઓર અવરત મુંઠો તત્રક હાથ ઉ
ઠાયે, ઓર હાયાં હાથ આયેકે ઉપર મરદ નાશત નીચે, ઓર
અવરત છાતીપર આંધે ઇમામ આઝમ સાહેબકે મજલિસમેં
ઓર ઉત્તમાકે મજલિસમેં મદની છાતીપર આંધે ઓર “મુમહા
નકદ્દા હુમ્મા વમે હમદેકા વ તખા ર કસમોકા વ
તઅના જદ્દોકા વસા ઇસાહા ગયરોકા.” સખ નમાજ
આહીરતા પરહે, ઇમામહો યા મુકતદી યા અકેત્તા. શીર ઇમામ
અકેલ ‘આઉજો બીદત હે મીનશ શયતા નીર રજમ,
બીસમીદત્તા હીર રહમા નીર રહીન.’ આહી તા પરહે,
મુકતદી શીર ન પરહે, ઇમામ ઓર મુનફરદ અકેત્તા ‘અતહુમ્મ’
પરહે, શીર સારે ‘આમીન’ આહીસ્તા કહેં, ઇમામ આઝમકે
મજલિસમેં ઇમામ યા મુકતદી, અગર ઇમામકી અતલક દ સુને
શીર ઇમામ ઓર અકેત્તા સુરત પરહે, ઓર મુકતદી ચુપકે સુના
કરેં, જય કીરાઅત પરહ ચુકે, “અદનાહો અકમર” કહતા હુ
વા રકુઅમેં જાયે, ઓર મુકતદી ઇમામસે પીછે રકુઅ કરેં, ઓર
ઉંગલીયાં દોનોં હાથોંકી કુશાદા કરકે દોનોં ઘુટને મજલિસ પકડે,
ઓર દોનોં હાથ સીધે રખેં, જયસે કમાનત્તા ચીદ્તા. ઓર સર
કમર સુરીં હમવાર ખરાખર રહે, સર ઉંચા નીચા નહો. ઓર
“મુમહાના રખમો યત્ત અઝીમ” તીનવાર યા પાંચવાર ય
સાત વાર કહેં, શીર ઇમામ પીછે ઉત્તકે મુકતદી સર ઉઠાકે
ખડેહોં. ઇમામ સર ઉઠાનેકે વક્ત “સમેઅ અદનાહો
લેમન હમેદા” કહે, ઓર મુકતદી “રખમતા લકત હમદો

કહે, ઓર અકેલા નમાજ દોનોં કહે. ઓર સાહેબેનકે નજદીક
 ઇમામ પેહી દોનોં કહે. બહોત ઉલમાકા ઇસપર અમલ હે, જખ
 કવમા પુરા કરે, અબ્વલ ઇમામ પીછે ઉસકે મુકતદી “અદલાહો
 અકબર” કહેતે હુયે સીજદેમેં જાવે, પેહલે જમીનપર ધુટને
 શીર દોનોં હાથકી ઉંગલીયાં મીલાકે કીબલેકી તરફ કરકે બરાબર
 કાનોંકે રખે, ઓર બાજુકો બગલસે ઓર પેટકો જનુસે, ઓર
 પીંડલીકો ઓર બાહોંકો જમીનસે મરદ દુર રખે, ઓર અવરતે
 ઇન સબકો મીલાકે રખે. ઓર તીનબાર યા પાંચબાર યા સાત
 બાર “સુબહાના રખમી યલ આલા,” કહે. ઇમામ પીછે ઉસકે
 મુકતદી “અદલાહો અકબર” કહેતે હુયે સીજદેસે સર ઉઠાકે
 અબેન તસલીસે બેઠકે પરહે, “અદલા હુમ્મગ ફરલી વર
 હમની વહદેની વર જોકની વર ફઅની વજ બોરની”
 ઓર જે સારે કલમે ન પરહ સકે એક યા દો કલમે પરહે ગની
 મતહે. શીર ઇમામ પીછે ઉસકે મુકતદી “અદલાહો અકબર”
 કહેતે હુયે દુસરે સીજદેમેં જાવે, તીનબાર યા પાંચબાર યા
 સાતબાર “સુબહાના રખમી યલ આલા” કહે. શીર ઇમામ
 પીછે ઉસકે મુકતદી “અદલાહો અકબર” કહેતે હુયે દુસરી
 રકઆતકે વારતે ઉઠે. પેહલે માથા નાક શીર દોનોં ધુટને ઉઠાકે
 ખડે હોંકે જસતોર પેહલી રકઆત પરહીથી દુસરી રકઆત પ
 રહે. શીર “સુબહા નકદલા હુમ્મા”, ઓર “આઉન્ને”, ન
 પરહે. જખ દુસરી રકઆત પરહ લે, દાહના પાઉં ખડા કરકે ઉંગ
 લીયાં ઉસકી કીબલેકી તરફ કરે, ઓર બાયાં પાઉં બીજાકે ઉસ
 કે ઉપર બેઠે, ઓર ઉંગલીયાં દોનોં હાથકી કીબલેકી તરફ કરકે
 દોનોં જમીનપર રખકે અત્તહીયાત પરહે. અગર નમાજ દુગાનાહે

દુરુદ, અત્તતહીયાતકે પીછે ઝોર દુઆયે માસુરા (જે અત્તતહીયાતકે સાથ શામીલહે) પરહકે, દોનોં તરફ સલામ દે, યાને “અસ્સલામુ અલયકુમ વ રહુ મતુલ્લા” કહે.

અકેલા નમાઝ સલામકે વક્ત જીમેં યું નિયત કરેકે, સલામ દોનોં તરફકે શીરીસ્તોંકો કરતાહું, ઝોર ઇમામ યું નિયત કરેકે, સલામ મુક્તદીયોંકો ઝોર શીરીસ્તોંકો કરતાહું, ઝોર મુક્તદીયું સમજેકે, સલામ ઇમામકો ઝોર ઇધર ઉધર મુક્તદીયોંકો, ઝોર શીરીસ્તોંકો કરતાહું, ઝોર જે નમાઝ ત્રીન યા ચાર રકઆત હે. દો રકઆતકે પીછે અત્તતહીયાત પરહકે, ખડા હોકે ત્રીસરી યા ચોથી રકઆત નીરી અલહમ્દસે પરહકે, આખેરકે અત્તતહીયાતકે પીછે દુરુદ પરહકે સલામદે. નમાઝ નમાઝમેં સીધા ખડા રહે, ઝોર ખોઝા દોનોં પાઉં પર બરાબર રખ્ખે, ઝોર દોનોં પાઉંકે ખીચ ચાર ઊંગલ ખુલ્લા રખ્ખે. બહોત ચવડા ઝોર બહોત તંગ નકરે, ઝોર નઝર સીજદેકી જગે પર રખ્ખે, ઇધર ઉધર ન દેખે, ઝોર ઇમામકી મુતાબેઅત હર બાતમેં કરે, યાને રકુઅ યા કવમા યા સીજદા, યા જલસેમેં ઇમામસે જલદી ન કરે, કે બહોત યુનાહ હે. જે કોઇ ઇમામસે જલદી કરેગા. સર ઉસકા ગધેકાસા હોગા. ઝોર કવમા જલસેકો ખુબ અદા કરે, ઝોર નહોંતો ખડા યુનાહગાર હોગા; બલકે ખુદાકે ચોરોંમે લીખ્ખા જાયેગા. ઝોર નમાઝકો લાયેક હેકે, નમાઝમેં દીલ ખુદાકી તરફ મુતવજ્જહ રખ્ખે, ઇધર ઉધર ન લેજાયે, કે બહોત ખુરા હે. ઝોર જે ખુદા તવશીક દે, બાદ સલામકે ‘આયતુલ કુરસી’ એકબાર, ઝોર ‘મુબહા નહા’ તેંતીસબાર, ‘અલહમ્દો લીલ્લાહ’ તેંતીસબાર ઝોર “અલ્લાહો અકબર” ચોંતીસબાર. ઝોર ‘લા ઇલા

હા ધલ લલ્લાહો વદ હહુ લા શરીફા લહુ લહુલ મુલકો
વ લ હુલ હમદો યોહ ઇ વ યોમીતો બે યદે હીલ ખયર
વ હોવા અલા કુલ્લે શેઇન કદીર'. એકબાર પરહે, ઓર હ
બા જનાબે ઇલાહીમે માંગે. ઓર વઝીફી દુઆયે હદીસ શ
રીફમે બહોતહે, જે આહેસો પરહે.

જે કોઈ ઇમામકો રકુઅમે પાવે, નિયત કરકે ખડા હોકે,
'અલ્લાહો અકબર' કીયા, દુસરે બાર 'અલ્લાહો અકબર'
કેહતા હુવા રકુઅમે શરીફ હાજયે, ઓર જે ખડા હોકે એકબાર
'અલ્લાહો અકબર' કહા, ઓર રકુઅ કીયા, તોબી નમાજ
મેં દાખાલ હુવા, ઓર નમાજ સહીફ હુઇ, પર બાજે ઉલમને
જમ તક દોબર ન કહે, સહીફ નહીં રખ્યા હે, ઓર જે નિય
ત કરકે 'અલ્લાહો અકબર' છુકકે રકુઅકે નજદીક હોકે કહા,
નમાજ સહીફ ન હુઇ. સખ ઉલમાકે મજલિસમે, અગર ફરજ
નમાજ કઝાહો, ઓર દુસરે નમાજકા વક્ત આવે યા વીતર ક
ઝાહો, ઓર ફરજકી નમાજકા વક્ત આવે; વાજેબહેકે, પેહલે ક
ઝા પરહકે, પીછે ઉસકે અદા પરહે. ઓર જે દોબાર નમાજો
કઝાહો વાજેબ હેકે તરતીબસે પરહે. યાને પેહલે સુબહોતી, શીર
ઝોહરકી, ઇસીતાર આમેર તક અગર એક નમાજ કઝાહો. ઓર
ઉસકી યાદપર દુસરે વક્તકી પરહે, અદા નમાજ સહીફ ન હુઇ,
અગર કઝા નમાજ યાદ હે, ઓર વક્ત અદાકા તંગ હે, કે દો
નોં નમાજોં નહીં પરહ સકતા, ચાહીયે અજવલ નમાજ અદા પર
હે, પીછે ઉસકે કઝા પરહે. ઓર જે કઝા નમાજ હુલ મયા,
ઓર અદા પરહલી, તોબી જાયેજ હે; યાદ ઉસકે કઝા પરહલે,
ઓર જે કીસી રખસને હે નમાજોં કઝાકી, અથ સાતવીં

નમાજ ઉસકી યાદપર પરહની જાયેજ હે. જખ ઉન હેહોકો
 પરહ ચુકેગા, શીર સાહેમે તરતીય હે.જાયેગા. અગર બાદ
 ઉસકે એક યા દો યા તીન યા ચાર યા પાંચ નમાજે કઝા
 હોં પેહલે ઉનકો પરહલે. તખ વક્તકી નમાજ પરહેગા, ઓર
 જો હે કઝા હુઈ શીર તરતીય સાકેત હુમ, શીર જખ ઉન હેયોકો
 પરહ લીયા, સાહેમે તરતીય હોગયા. અગર નમાજ નમાજકે અં
 દર કુછ બાત બોલ ઉઠે, જાનકે યા ભુલકે યા કીસીકો સલામ કરે,
 યા જવામ મલામત દે, ઝખાનસે આવે યા પાવે. યા આવાજ કરકે
 રોયે દહેં મુમીનસે, યા આદ કરે, યા અખ અખ ખાંસે યા હીકને
 વાલકો 'યર હુમો કુમુદના' કહે. યા કીસીને અપની ખબર નેક
 યા ખુશીદા ગાન કહે, ઓર ઉસને જવામમેં કહા 'સુમહાનદના'
 યા 'અલહુન્દો લાદનાહુ' યા નમાજમેં કુરઆન અપસા ગલત
 પરહા, જંસે માચને ઓર હોગયે. યા અપને ઈનામકે સીવાયે
 કીસી ઓરકો ગલતી બતાયા, યા નમાજમેં કુરઆન ભુલ ગયા,
 ઓર અપને મુકતદીકે સીવા કીસી ઓરકે બગલાનેસે લુકમા લે
 લીયા, યા નમસત પર સીજદા કીયા, યા કીમલેકી નમસ્કે જાતી
 ઉસકી ફેરે, યા નમાજમેં કોઇ ફરજ બેઝર તરક કીયા, યા સી
 જદેમેં દોનોં પાઉં જમીનસે ઉડાલીયે, યા નમાજમેં કુરઆન દે
 ખકે પરહા, યા નમાજમેં હમામક આગે ખડા હોગયા. નમાજ
 ઉસકી ઉન સમ સુરનોમેં બાનેજ હુઇ, યાને દુટ ગઇ, ઓર જાતી
 રહી, શીર નમાજ પરહે, ઓર જો નમાજકે અંદર અમલે કસીર
 કીયા, નમાજ દુગી. અમલે કસીર વોહ હે, કે જો ક.મ દોનોં
 હાથોંસે હુવા કરતાહે. ઓર નમાજને ઉસી કામકો દોનોં હાથોંસે
 કીયા, યા એક હાથસે કીયા, નમાજ દુગી, અગર નમાજમેં મુસ
 કુરાયા, બગેર આવાજકે, ન વુજુ જાયે ન નમાજ, ઓર જો અ

વાજસે હંસા પર ઉસને સુના ગેરને નસુના, અયસી હંસીસે ન
માજ જાતીહે. પર વુજુમેં ખવલ નહીં હોતા, ઓર જો ખીલ
ખીલાકર હંસા, ગેરોને સુના વુજુબી ગયા, ઓર નમાજબી ગઇ,
અગર કરદ કરકે વુજુ તોડે નમાજ ફાસેદ હુઇ, અગર તીનખાર
યા એક રકુનકે અંદર નમાજમેં ખદત ખુજલાયા નમાજ ફાસેદ
હુઇ,

સિપારયે અમ.

સુરતુલ ફાતેહા.

બિસ મીલ્લા હીર રહમા નીર રહીમ.

અલ હુમ્દો લિલ્લાહે રખખીલ આ લ મીન, અર
રહમા નિર રહીમ. માલેકે યવમીદ દીન, ઇયાકા ના
ખુદો વઇયાકા નસ્ત ઇન, એહુદે નસ સિરાતલ મુસત
કીમા, સિરાતલ લજીના અન અમતા અલય હીમ, ગય
રીલ મગદુબે અલય હીમ, વલદ હાલ્લીન. (આમીન.)

સુરતુન નાસ.

બિસ મીલ્લા હીર રહમા નિર રહીમ.

ફલ આઉને જે રખખીન નાસે, મલેકીન નાસે,

ધંલાહીન નાસ, મીન શરરીલ વસવાસીલ ખન્નાસ, અલ
લજી યો વસવેસો ફી સુદુરીન નાસે, મીનલ છન નતે
વન નાસ.

સુરતુલ ફેલકે.

ખિસ મિલ્લા હિર રહમા નિર રહીમ.

કુલ આઉજો યે રખખીલ ફે લકે, મીન શરરેમા ખલ
ક. વમીન શરરે ગાસેકીન ઇજા વકળ, વમીન શરરીન નફ
ફા સાતે શીલ ઓ ક હે, વમીન શરરે હાસેકીન ઇજા હસદ.

સુરતુલ ઈખલાસ.

ખિસ મિલ્લા હિર રહમા નિર રહીમ.

કુલ હો વલ્લાહો અહદ, અલ્લા હુસ સમદ, લમ
યલીદ, વલમ યુલદ, વલમ યકુલ લહુ, કોફોવન અહદ,

સુરયે તખખત.

ખિસ મિલ્લા હીર રહમા નીર રહીમ.

તખખત યદા અખી લ હ ખીવ વ તખખા મા અ

ગના અનહો માલોહુ વમા કસળ, સયસલા નારન જાતા
 લ હ ખીવં વમરા અતોહ, હમમા લતલ હ ત બે ફીજી
 હેહા હબલુમ મીમ મસદ.

સરતુન નસર.

નિસ મિલ્લા હીર રહમા નીર રહીમ.

ઈન્ન જાઆ નસરૂલ્લાહે વલ ફતહો, વ ર અયતન
 નાસા યદ ખુલુના શીદીનીલ્લાહે અફવાજ, ફસળ બેહ
 બેહમહે રખબેકા વસતગ ફેરહો, ઇન નહુ કાના તવવાબા.

સુરતુલ કાફેર.

બિસ મિલ્લા હીર રહમા નીર રહીમ.

કુલ યા અઈયોહલ કાફેરના, લા આબુદો માતા
 ખુદુના, વ લા અનતુમ આબેદુના માઆબુદ, વલા અન
 આબેદુમ મા અબદતુમ, વલા અનતુમ આબેદુના મા
 આબુદ લકુમ દીનોકુમ વલે યદીન.

સુરતુલ કવસર.

ખિસમિલ્લા હિર રહમા નીર રહીમ.

ઇત્તા આતયના કલ કવસર, ફમલ્લે લે રખેકા,
ચનહર, ઇનના શાનેઅકા હોવલ અખતર.

સુરતુલ માઉન.

ખિસમિલ્લા હિર રહમા નીર રહીમ.

અ ર અયતલ લલ્લ યો કજજેયો ખીદ દીન, ફજ
લેકલ લલ્લ યહો ઉલ યતીમા વલા યહુદહો અલા તઆ
મીલ મીસકીન, ફ વય હુલ લીલ મુસલ્લી નલ લલ્લ નહુમ
અન સલાતીહીમ સાહુન, અલ લલ્લ નહુમ યોરાઉના
ચયમના ઉનલ માઉન.

સરતુલ કુરેશ.

ખિસમિલ્લા હિર રહમા નીર રહીમ.

લેઈલાઈ કુરેશીન, ઇલાઈહીમ રહલતશ શીતાયે

વસસેક, ફલ યાબુદુ રખા હાજલ બયંતીલ લજી અ
તઆ મહુમ મીન જી ઇવ, વઆ મ ન હુમ મીન ખોફ.

સુરતુલ ફીલ.

ખિસ મિદ્દા હિર રહમા નીર રહીમ.

અલમ તરા કયફા ફાઆલા રખોફા ખેઅસહા ખીલ
ફીલ, અલમ યજઅલ કય હહુમ ફી તહલીલીવ, વ અર
સલા અલયહીમ તયરન અખાખીલ, તરમીહીમ ખેહીજ
રતીમ મીન સીજજલીન, ફ જાઆ લહુમ કાઅસફીમ
માફુલ.

સુરતુલ હોમઝા.

ખિસ મીદ્દા હિર રહમા નીર રહીમ.

વયલુલલે કુદ્દે હો મ જતીલ લો મ જ, નીલ લજી
જ મ આ માલવ વ અફ હ હ હુ, યહ સખો અનના માલફ
અખ લ હા, કહ્લા લયુન અજનના ફીલ હો ત મતે, વમા
અહરાકા મલ હો ત મા, નારહાહીલ મુ ક હ તુલ લતી
તત તલેઓ અલલ અફ્યેહા, ઇન નહા અલયહીમ મુ સ
ફ તુન ફી અમ હીમ મોમહ હહા.

સુરતુલ અસર ;
ખિસ મીઢા હિર રહમા નીર રહીમ.

વલ અસરે, ઇન નલ ઇનસાના લશી ખુસરીન, ઇલ
 લલ લજના આ મનુ વઆમેલુસ સાલેહાતે વ ત વા
 સવળીલ હકકે, વ ત વા સવળીસ સળરે.

સુરતુત તકાસોર.
ખિસ મીઢા હિર રહમા નીર રહીમ.

અલહાકો સુત તકાસોરો, હત તા જુરતો મુલ મકા
 જેર, કહ્વા સવક્ષ તા લ મુના સુમમા કહ્વા સવક્ષ તા
 લ મુન, કહ્વા લવ તા લ મુના ઇલમલ યકીન, લ ત રા
 વુનનલ જહીમા સુમમા લ ત રા વુન નહા અયેનલ યકી
 ન, સુમમા લતુસ અલનના યવમા ઇજન અનીન નઈમ.

સુરતુલ અલકારેઆ.
ખિસ મીઢા હિર રહમા નીર રહીમ.

અલકારેઆતો મલકારેઆ. વમા અહરાકા મલ

કારેઆ, યવમા યકુનુન નાસો કલ કરાશીલ મળસુસે,
 વ ત કુનુલ જીખાલો કલ એહનીલ મનકુશ, કઅમ
 મા મન સકોલત મવાજીનોહુ, ફહોવા શી ઈ શતીર
 રાહીયા, વ અમમા મન ખફ ફત મવાજી નોહુ, ફ ઉમ
 મોહુ હાવીયા, વમા અઠરાકા માહીયા, નારૂન
 હામીયા.

સુરતુલ આહીયા.

ખિસ મીક્ષા હીર રહમા નીર રહીમ.

વલ આહેયાતે હખહન, ફલ સુરીયાતે કહહન,
 ફલ સુગીરાતે સુખહા, ફઆ સરના ખીહી ન ક અન, ફ
 વ સતના ખીહી જમઆ, ઇનનલ ઇનસાના લે રખખેહી લ
 ક છુદ વ ઈન નહુ અલા જલેકા લ શહીદ, વઇન
 નહુ લે હુખખીલ ખયરે લ શહીદ, અ ફ લા યા
 લમો ઇન ખોઅસેરા માશીલ કુખુરે વહુસ સેલા
 માશીસ મુદર, ઇનના રખ ખહુમ ખીહીમ યવમા
 ઇજલ લ ખ ખીર.

સુરતુઝ ઝીલઝાલ.

બિસ મીદ્દા હીર રહમા નીર રહીમ.

ઇન્ન ઝુલઝે લતીલ અરદો ઝીલ ઝા લહા, વ અખ
ર જતીલ અરદો અસકા લહા, વ કાલલ ઇનસાનો
મા લહા, યવમા ઇન્ન તોહદદેસો અખખા રહા,
ખેઅનના રખ ખકા અવહા લહા, યવમા ઇન્ન યસદુરન
નાસો અશતા તલ લેયરવ આમા લહુમ, ફમય યામલ
મિસકાલા જર રતીન ખેરય યરા, વ મય યામલ
મિસકાલા જર રતીન શર રય યરા.

સુરતુલ ઝૈયેના.

બિસ મીદ્દા હીર રહમા નીર રહીમ,

લમયોકો નીલ લખના ક ફ રૂ મીન અહલીલ
કિતાબે વલ્લ મુશરેકીના મુનફ્લીના હતતા તાતીયા હુમુલ
ઝૈયેના, રસુલુમ મીનદ્વાહે યતલુ સોહોફમ મુ
તહ હ ર તન, શીહા કોતોખુન કૈયેમા, વમા ત
ફર રકલ લખના ઉતુલ કિતાબા ઇલ્લા મીન બાદે
માન્નઅત હુમુલ ઝૈયેના વમા ઉમેરૂ ઇલ્લા લે ય

પુહલાહા મુખલે સીના લહુદ દીના હો ન કાઆ
 વયોકી મુસ સલાતા વ યુ તુઝ ઝકાતા વ જલેકા
 દીનુલ કેયેમા, ઇન નલ લજના કે કે રૂ મીન અહ
 લીલ કીતાબે વલ મુશરેકીના ફીનારે જહન નમા
 ખાલેદીના ફીહા ઓલાએકા હુમ શરફલ ખરીયા,
 ઇન નલ લજના આ મનુ વઆમેલુસ સાલેહાતે ઓલા
 એકા હુમ ખયરફલ ખરીયા, જા ઓહુમ ઇનદા રખ
 ખીહીમ જનનાતો અહનીન તજરી મીન તહતે હલ
 અનહારો ખાલેદીના ફીહા અ ય દા, રદી અલ્લાહો
 અનહુમ વ રદુ અનહો જલેકા લેમન ખશીયા રખા.

સુરતુલ કદર.

ખિસ મીલ્લા હીર રહમા નીર રહીમ.

ઇનના અનઝલનાહો ફી લય લતીલ કદરે,
 વમા અહરાકા મા લય લતુલ કદરે, લય લતુલ
 કદરે ખય રૂમ મીન અલફે શહર. તનજ ઝલુલ
 મલ્કા યે કે તો વર રૂહો ફીહા બે ઇજને રખ ખીહીમ
 મીન કુલ્લે અમરીન સલામ, હીયા હતતા મત લ
 ઇજ ફજરે.

બયાન કરકમેં મર્દ ઓર અવરતકી નમાજમેં.

અવરત તકળીરે તહરીમામેં મુંઢોં તક હાથ ઉઠાવે, ઓર મર્દ કાનોં તક, અવરતેં સીનેપર હાથ ઝાંધે, ઓર મર્દ નીચે નાફકે, અવરતેં સીજદેમેં હાથ જમીનસે ઓર રાનેં પેટસે મીલી રખ્ખેં, ઓર મરદ અલાહેદા, અવરતેં અત્તતહીયાત પરહનેકે લીગે દોનોં પાઉં દાહને તરફ નીકાલકર બેઠેં, ઓર મરદ બાયેં પાઉંપર ઇસ તરેહ બેઠેંકે ડંગલીયોંકા મોંહ દાહને જનીબ રહે, અવરતેં બઆવાજ ખુશંદ એક હરફશી ન પરહેં. ઓર તકળીરે તશરીકશી અવરતેં આહીસ્તા કહેં, ઓર મરદ જહરીમેં જહર કરેં, નમાજ જુમાકી અવરતોં પર ફરજ નહીં, મરદોંપર ફરજ હે. નમાજે ઇદેન અવરતોં પર વાજેબ નહીં. મરદોંપર વાજેબ હે. જમા અતસે નમાજ પરહની અવરતોંપર સુન્નતે મવકકેદા નહીં મરદોંપર સુન્નતે મવકકેદા હે. અવરતેં સીરફ અવરતોંકી ઇમામત કર સકતીહેં, ઓર મરદ દોનોંકી. અવરત ઇમામ હોતે. સફકે દરમીયનમેં ખડી રહે, અવરતકો સફે આખીરમેં જ્યાદા સવાબહે, ઓર મરદકો સફે અબ્વલમેં જ્યાદા સવાબ મીલતહે.

બયાન મકરૂહાતે નમાજકા.

મકરૂહાત નમાજકે બહોત હેં. બાજે ગુરૂરી બયાન હે.

ਤੇਏਂ. ਅਗਰ ਵਾਯੋਯ ਨਮਾਨਕਾ ਤਰਫ਼ ਕੀਯਾ 'ਮਕੜ੍ਹੇ ਤਫ਼ਰੀਮੀ ਛੁਝ,
 ਥਾਮੇ ਘਛੋਤ ਮਕੜ੍ਹੇ ਛੁਝ; ਵਾਯੋਯਛੇ ਕੇ ਅਧਸੀ ਨਮਾਨ ਫ਼ੈਰਕੇ ਪਰਛੇ,
 ਐਰ ਜੇ ਸੁਜਤੇ ਮਧਕਛੇਛਾ ਤਰਫ਼ਕੀ, ਤੋਭੀ ਫ਼ੈਰਕਰ ਪਰਛੇ. ਐਰ ਜੇ
 ਮੁਸਤਛਯ ਤਰਫ਼ ਕੀਯਾ, ਨਮਾਨ ਸਛੀਛ ਛੇ, ਪਰ ਥੋਛਾਸਾ ਸਵਾਯ ਕਮ
 ਛੁਝਾ. ਨਮਾਨਛੇਂ ਛਰਕਤੇ ਅਧਸ ਥਾਮੇ ਯੇ ਫ਼ਾਧੇਛਾ 'ਕਰਨੀ ਮਕੜ੍ਹੇ ਛੇ,
 ਅਮਰ ਥੋਛੀਛੇ, ਐਰ ਜੇ ਘਛੋਤਛੇ ਨਮਾਨ ਫ਼ਾਸੇਛ ਛੋਛੀ ਛੇ. ਨਮਾਨਛੇਂ
 ਮਾਧੇਛੀ ਮੀਟੀ ਪੁਛਨੀ ਮਕੜ੍ਹੇ ਛੇ, ਐਰ ਕਪੜੋਛਾ ਮੀਟੀਸੇ ਘਥਾਨੇਛੇ
 ਵਾਸਤੇ ਛਛਾਨਾ ਮਕੜ੍ਹੇ ਛੇ, ਐਰ ਕਪੜੋਛਾ ਕਾਂਧਿਪਰ ਛਾਲਕੇ ਛੋਨੇਂ ਤਰਫ਼ਸੇ
 ਛਟਕਾਨਾ, ਥਾ ਕੁਰਤਾ ਥਾ ਜਮਾ ਫ਼ੈਰਕੇ ਘਾਂਛ ਉਸਕੇ ਨ ਘਾਂਧਨੇ ਮਕੜ੍ਹੇ
 ਛੇ, ਸਰ ਨਾਂਯੇ ਨਮਾਨ ਕਰਨੀ ਮਕੜ੍ਹੇ ਛੇ, ਸਰ ਪਰ ਘਾਲੋਂਕਾ ਜੁਛਾ
 ਘਾਂਧਕੇ ਨਮਾਨ ਮਕੜ੍ਹੇ ਛੇ. ਘਲਕੇ ਸਵਾਯ ਧੁੰ ਛੇ, ਕੇ ਘਾਲੋਂਕੇ
 ਨਮਾਨਕੇ ਵਕਤ ਘੋਲਛੇ, ਤੋ ਘੋਲਭੀ ਸੀਜਛਾ ਕਰੇਂ, ਮਾਧੇਛੇ ਆਗੇਸੇ
 ਕਾਂਕਰ ਮੀਟੀ ਫ਼ੁਰ ਕਰਨੀ ਮਕੜ੍ਹੇ ਛੇ, ਜੇ ਸੀਜਛਾ ਛੋਸਕੇ, ਅਗਰ ਜੇ
 ਨ ਛੋਸਕੇ, ਐਕਘਾਰ ਥਾ ਛੋਘਾਰ ਫ਼ੁਰ ਕਰੇ, ਤੀਨਘਾਰ ਨ ਕਰੇ. ਛਾਂਗਲੀ
 ਥਾਂ ਨਮਾਨਛੇਂ ਅਟਕਾਨੀ ਮਕੜ੍ਹੇ ਛੇ. ਨਮਾਨਛੇਂ ਧਧਿਰ ਛਧਰ ਛੇਘ
 ਨਾ, ਥਾ ਆਸਮਾਨਕੀ ਤਰਫ਼ ਛੇਘਨਾ ਥਾ ਛੀਲਨਾ ਛਾਛਨੇ ਤਰਫ਼ ਘਾਂਧੇ ਤਰ
 ਫ਼, ਐਰ ਛਮਾਛ ਲੇਨਾ ਅਂਗਛਾਛ ਤੋਛਨੀ, ਜਮੀਨਪਰ ਸੀਜਛਾ ਕਰਤੇਛੇ
 ਘਾਂਛੇਂ ਛਾਲਨੀ, ਥਾ ਪੇਟਸੇ ਰਾਨ ਮੀਲਾਨੀ ਮਕੜ੍ਹੇ ਛੇ. ਐਰ ਮਰਛਕੇ
 ਲਾਲ, ਜੜ੍ਹੇ ਕਪੜੋਂਸੇ ਥਾ ਰੇਸ਼ਮੀ ਕਪੜੋਂਸੇ ਥਾ ਘੇਰਾ ਪਧੀ ਸਰਪਰ
 ਘਾਂਧਕੇ ਨਮਾਨ ਮਕੜ੍ਹੇ ਛੇ. ਐਰ ਛਨ ਕਪੜੋਂਛੇ ਆਛਮੀ ਥਾ ਜਨ
 ਵਰਕੀ ਮੁਰਤਛੋ, ਨਮਾਨ ਪਰਛਨੀ ਮਕੜ੍ਹੇ ਛੇ. ਐਰ ਨਮਾਛਕੇ ਆਗੇ
 ਅਥਾ ਜਨਾ ਘਛੋਤ ਘਛਾ ਧੁਨਾਛ ਛੇ. ਧਸ ਵਾਸਤੇ ਨਮਾਛਕੇ ਲਾਧੇਛੇ
 ਛੇਕੇ, ਛਸ ਜਗੇ ਰਸਤਾ ਅਥਾਛਾਛ ਨਮਾਨ ਨ ਪਰਛੇ. ਘਲਕੇ ਐਕ
 ਛਕੀ ਅਪਨੇ ਆਗੇ ਘਛੀ ਕਰਕੇ ਪਰਛੇ. ਨਮਾਨਛੇਂ ਘਾਂਸਨਾ ਧੁਧ

નહીં, જ્યતલકકે જોર ન કરે, બ્લાચારીકો મોઆશ હે, એસ વક્ત ભુખ ગાલેખે હો, ઓર ખાનાબી તૈયાર હો, ઓર વક્ત ખડાહો, યા ધનસાનકો એહતીયાજ મકાને બુરર યા પેશાબકી હો, નમાજ મકરહ હે, અવ્વલ ખાતેર જમા કરકે નમાજ પરહે. જો નમાજ મકરહહો, ફેરકે પરહના ખુબહે, તો કયામતકે અજબસે છુટે, ઓર જો નમાજ ન પરહા, ફરજ સરસે ઉતરા, પર તકસીરવાર હુવા.

ખયાન ખીમારકી નમાજમેં,

અગર ધનસાન ખીમારહો. અયસાકે ખડા ન હોસકે, એકકે નમાજ પરહે, ઓર રકુઅ સીજદા કરે, ઓર જો રકુઅ સીજદાબી ન હોસકે તો દોનોકે વાસ્તે ઇશારા કરે, પર રકુઅકે વાસ્તે થોડા બુકાવે. સીજદેકે વાસ્તે બહોત બુકાવે, ઓરજો બેઠનેકી તાકત નહો, લેટકે નમાજ ઇશારેસે પરહે, ચીટ લેટે, ઓર પાઉં કીબલેકે તરફ કરકે, યા જયસા ગોરમેં લીટાતેહેં, ઉસીતોર લેટકર કીબલેકી તરફ મુંહ કરકે, ઓર જો અયસા ખીમારહો, કે ઇશારતકે વાસ્તેબી સર ઉઠા નહીં સકતા નમાજ મવકુફ રખ્ખે, જ્યતક હકતઆલા સર ઉઠાનેકી તાકત હે; જ્ય તાકત સર ઉઠાનેકી આવે, નમાજ શુર કરે, ઓર આઝે ઉલમાને કહા હે, એસે તાકત સર ઉઠાનેકી નહો. દીલમેં નીયત કરકે દીલસે નમાજ પરહે, ઓર પલકોસે ઇશારા રકુઅ સીજદોંકા કરે, ગરઝ નમાજ ન છોડે, કે છોડના નમાજકા બહોત બદચીન હે. કયામતકે દીન બેનમાજકો સખ્ત અજબ હોગા.

બયાન મુસાફરકી નમાજમેં.

અગર ઇનસાન ત્રીન મનજીલ યા જીયાદ સફરકા ઇરાદા કરકે અપને ઘરસે બાહર નીકલે, ઓર ઇમારત શહેરકીસે બાહર હો, અબ યે શખ્સ મુસાફર હુવા. ચાહીયે કે ચાર રકઆત ફરજ હો દો રકઆત પરહે. યાને ઝોહર, અસર ઓર ઇશાકી નમાજ દો રકઆત પરહે, ઓર ફજર મગરેબકી નમાજ પુરી પરહે, કમ ન કરે, ઓર જો મુસાફર ઇમામ હો, ઓર મુકીમ મુકતદી હો, મુસાફર અપની દો રકઆત પરહકે સલામ ફેરે. ઓર મુકીમ મુકતદી ખડા હોકે દો રકઆત અપની બાકી પરહકે સલામ ફેરે, અગર મુસાફર અપને ઘર આયા. અબ સફર તમામ હુવા, ચારો રકઆત આકે ઘરમેં પરહે. ઓર જો રાહમેં મુસાફરને કીસી શહેર મેં. યા કીસી ગાંવમેં પંધરા દીન યા પંધરા દીનસે જીયાદ રેહ નેકા ઇરાદા કીયા, તોબી ચાર રકઆત પરહા કરે, જબ ઉલ મકાન સે, સફર કરેગા, શીર દુગાના પરહેગા. મુસાફર સુન્નતોંકો કમ ન કરે, પર જો રાહમેં ચલા જતા હો, ઓર સુન્નત પરહનેકી પુરે સત ન પાવે, સુન્નત મવકુફ કરે, ઓર ફરજ પરહલે.

બયાન નમાજે જુમઆકા.

૨, રકઆત તહયતલ વુજુ, ૪, રકઆત કબલજ જુમા સુન્નત,
૨, રકઆત ફર્જ, ૪, રકઆત બાદલ જુમા સુન્નત, ૨ રકઆત
બાદલ જુમા સુન્નત. ૨, રકઆત બાદલ જુમા નફીલ,—ઇસનોર
૨, રકઆત જુમાકી હે.

૨, રકઆત તહય તલ વુઝુકી નિયત.

નવયતો અન ઓસઘીયા લીઘાહે તઆલા રકઆ તયને સલાતલ તહય તલ વુઝુએ મુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અઘાહો અકબર.

૪, રકઆત કબલલ જુમા સુન્નતકી નિયત.

નવયતો અન ઓસઘીયા લીઘાહે તઆલા અરબા રકઆતીન કબલલ જુમોઅતે સુન્નતા રસુલીઘાહે તઆલા મુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અઘાહો અકબર.

૨, દો રકઆત ફર્જકી નિયત.

નવયતો અન ઊસકેતા ફરદુઝ ઝોહરે અન જુમ મતી બે અઘાએ રકઆતયને સલાતીલ જુમોઅતે ઇક ત હયતો બે હાજલ ઇમામ મુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અઘાહો અકબર.

૪, રકઆત બાદલ જુમા સુન્નતકી નિયત.

નવયતો અન ઓસઘીયા લીઘાહે તઆલા અરબા રકઆતીન બાદલ જુમોઅતે સુન્નતા રસુલીઘાહે તઆલા મુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અઘાહો અકબર.

૨, રકઆત બાદલ જુમા સુન્નતકી નિયત.

નવયતો અન ઓસઘીયા લીઘાહે તઆલા રકઆ

ત્રીન સલાતલ બાદલ જુમોઅતે સુન્નતા રસુલીલાહે તઆલા મુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અદ્લાહો અકબર.

૨, રકઆત નફીલ બાદલ જુમાકી નિયત.

નવયતો અન ઓસહીયા લીલાહે તઆલા રકઆ તયને નફીલીલ બાદલ જુમોઅતે મુ ત વજ જેહન ઇલા જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અદ્લાહો અકબર.

નમાજ જુમઆકી ફરઝ હે, હો રકઆતસે શેહર મેં. અકેલે સહીહ નહીં, ગાઉમેંબી સહીહ નહીં. જુમઆકી ફરઝ પરહનેસે ઝોહરકી નમાજ સરસે ઊતર જતીહે. જુમઆકે દીન હો પહરકે બાદ વકત અન્નાકે, ખરીદો ફરોખ્ત હરામ હે, તૈયા રી નમાજકી કરે, ઓર દુનિયાકે કારોબાર મવકુફ કરે જખ ઇમા મ ખુતબા પરહે, ઉસકી તરફ સખ મુત વજજહ હોકે, ખુતબા સુને, અન્વલસે આખેર તક; ખુતબેકે વકત બાતેં ન કરે, ઓર નમાજ સુન્નત, નફીલ ન પરહે; ચુપ બયઠે રહે. જખ નમાજ હોલે ખરીદો ફરોખ્ત મુબાહ હુયે, જુમઆકે દીન શેહરમેં ઝોહરકી નમાજ જમાઅતસે મકરૂહ હે-તરકીખ જુમઆકી નમાજ પરહ નેકી,-પેહમે વુજુ કરકે હો રકઆત તહયતલ વુજુ પરહે, બાદ મો અન્જન જખ સલાત કહે ઉસવકત ચાર રકઆત કબલ જુમઆ સુન્નત પરહે, ઉસકે બાદ મોઅન્જન અન્ના કહે, ઓર ખતીખ ખુતબા પરહે, જખ ખતીખ ખુતબા પરહ ચુકે, તખ બાદ જમા અતસે હો રકઆત ફરજ પરહે. બાદ ચાર રકઆત સુન્નત બાદલ જુ મઆ, ફીર હો રકઆત સુન્નત ઓર હો રકઆત નફીલ પરહે, નમાજ તમામ હુઇ.

બયાન નમાજે ઈદેનકા.

ઇદુલફીતરકી નમાજકી નિયત—નવયતો અન ઓસ
હીઆ લીલાહે તઆલા રકઆતયને માઆ સીતતા તક
ખીરાતીન સલાતા ઇદીલફીતરે ઇક તદયતો બેહાજલ
ઇમામ સુ ત વજ જેહુન ઇલા જેહુતીલ કાબતીશ શરીફતે
અહ્લાહો અકબર,—નિયત નમાજ ઇદુલફીતરકી,

નવયતો અન ઓસહીઆ લીલાહે તઆલા રકઆ
તયને માઆ સીતતા તકખીરાતીન સલાતા ઇદીલ અદ
હા ઇક તદયતો બેહાજલ ઇમામ સુ ત વજ જેહુન ઇલા
જેહુતીલ કાબતીશ શરીફતે અહ્લાહો અકબર.

ઇદુલફીતરકે દીન સુન્નત યું હેકે, પેહલે કુછ ખાવે, ઓર
મીઝવાક કરે, ઓર ગુસલ કરકે અછછે કપડે પેહને, ઓર ખુશ
ખુ અગર મુયસ્સર હો લગાવે; ઓર સદ્કા ફીતરકા ફકારોંકો દેકે
ઇદગાહકો નમાજકે વાસ્તે જાવે, ઓર રાહમેં આહિસ્તા આહિ
સ્તા તકખીર કહેતા હુવા ચત્તાજાવે, ઓર જગ ઇદગાહમેં પહોં
ચે તકખીર મવકુફ કરે, તકખીર યું હે. “અદનાહો અકબર
અદનાહો અકબર લા ઇલાહા ઇલિ લદનાહો વદનાહો
અકબર, અદનાહો અકબર વસીલતા હીલ હુમ્મ.” વક્ત
નમાજે ઇદેનકા ઇશીરાકકે વક્તસે દોપહરતક હે, ઇદેનકી નમાજ
યું. પરહે-પેહલે નિયત કરકે તકખીરે તહરીમાકે ખાદ હાથ ખાંધ
કે ‘સુબહાનકદલા હુમ્મા’ પુરી પરહે, જગ પરહ ચુકે દોનોં

હાથ કાનોં તલક ઉઠાકે, ‘અદલાહો અકબર કહે. ઓર હાથ છોડે, ફીર હાથ ઉઠાકે ‘અદલાહો અકબર’ કહેકે હાથ પાંધલે, ઓર કીરાચત પરહે, ઓર રકુઅ, સીજદે કરકે એક રકઆત પુરી કરે. ઓર દુસરી રકઆતમેં જખ કીરાચત પરહ ચુકે; ઉસીતોર તીન બાર ‘અદલાહો અકબર’ કહેકે ફીર હાથ તીસરી બાર ન પાંધે, બલકે ચોથી બાર ‘અદલાહો અકબર’ કહેકે રકુઅ કરે, ઓર દુસરી રકઆતબી પુરી કરકે અત્તહીયાત પરહકે નમાજ તમામ કરે, ઇદુદ્દોહાકે દીનબી ચુંહી કરે, જયસે ઇદુલફીતરમેં હે, પર નમાજસે પેહલે ન આવે, બલકે બાદ નમાજે ઇદકે અપની કુરબાનીમેંસે આવે, ઓર રાહમેં તકબીર પુકારકે પરહતા ચલે. ઓર દોનોં ઇદોમેં બેહતર યું હે કે એક રાહસે જાવે દુસરી રાહસે આવે. નવવી તારીખ જીલહજજીસે તેરવી તારીખ અસરકી નમાજ તલક એક બાર પીછે હર નમાજ ફરજકે તકબીર પુકારકે કહે વોહ ચેહે. ‘અદલાહો અકબર અદલાહો અકબર લા ઇલાહા ઇલ લલલાહો વલલાહો અકબર અદલાહો અકબર વલીલ્લા હીલ હમ્દ.’

ખયાન નમાજે* તરાવીહકા,

નિયત તરાહવીહકી નમાજકી—નવયતો અન ઓસ

*તરાહવીહમેં હો રકઆતકી નિયત કરે તો, ઉપર જે નિયત લીખ્ખી હુઇહે વોહી પરહે. લેકીન જે ચાર રકઆતકી નિયત કરે તો રકઆતયને લીખ્ખાહે. વહાં ‘અરબા રકઆતીન’ પરહે. ઓર અગર અકેલા નમાજ પરહેતો, ચેહ નીશાનીકે બીચકી ખ્યારત છોડ દે, ઓર ઇમામકે સાથ પરહતા હોતો, ઇસકુ નહોડે.

હીઆ લીલાહે તઆલા+રકઆતયને+સુન્નત તરાવીહ.
 ઇકતદયતો ખે હાજલ ઇમામ મુ ત વજ જેહન ઇલા
 જેહતીલ કાબતીશ શરીફતે અલાહો અકબર.

જસરોજ રમજનકા ચાન દેખે ઉસ રાતસે તરાવીહકો શુર
 કરે. ઓર જખ શબ્વાલ મહીનેકા ચાન દેખે ઉસ રાતકો તરાવીહી
 મોકુફ કરે. તરાવીહકી ખીસ રકઆતે હે, ઓર ઉસકે પરહનેક
 તરકીખ ઇસતોર હે-યાને પેહલે ઇશાકી ચાર રકઆત સુન્નત, ઓર
 ચાર રકઆત ફરજ પરહે, આદ દો રકઆત સુન્નત, ઓર દો રકઆત
 નહીલ પરહે. ઇસતોર ઇશાકી બારા રકઆત પરહકે તરાવીહકે
 વાસ્તે સખ મીલકે સલાત કહે, વોહ ચેહ હે.

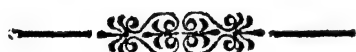
અસસલાતો સુન્નત તરાવીહ વ રહમતુલ્લાહે લા
 ઇલાહા ઇલ લલાહો વલ્લાહો અકબર, અલ્લાહો અકબર
 વલીલ્લા હીલ હુમ્દ. ચે સલાત કહે, આદ નિયત નમાઝકી કરકે
 દો રકઆત પરહે, જખ દો રકઆત પરહ ચુકે, તખ ચેહ પરહે.
 “ફદલુમ મીનલ્લાહે વ નેઅ મતુવં વ મગફે રતુન વ રહ
 મહ, લા ઇલાહા ઇલ લલાહો વલ્લાહો અકબર, અલ્લાહો
 અકબર વલીલ્લા હીલ હુમ્દ.” ફીર ફુસરી દો રકઆત પરહે.
 ઓર પરહે આદ ચેહ ફુઆ પરહે “સુખહાના જીલ મુલકે વલ
 મલકુત, સુખહાના જીલ ઇનજતે વલ અઝમતે વલ હયબતે
 વલ કહરતે વલ ખહાએ વલ કીબરીયાએ વલ જખરૂત.
 સુખહાનલ મલેકીલ કુદદુસ, સુખહાનલ મલેકીન હૈઇલ
 લજ લા ચનામો વલા ચમુતો વલા ચપુતો સુખખુ હુન
 કુદદુ સુન રખ્ખોના વ રખ્ખુલ મલાયે ક તે વર રહ.”

ઇસકે બાદ કોઇ દુઆ નો આગે ઇસ રીસાલેમેં લીખખી હુઇહે, ઉનમેંસે યા દુસરી કોઈ પરહે. ઝોર દુઆકે બાદ “નખીઝોના મોહમ મદ. નીલ બદરો સદ્લુ અલયહે સલ લલ્લાહો. અલયહે વ સલ્લમ, વ લા ઇલાહા ઇલિ લલ્લાહો વલ્લાહો. અકબર, અલ્લાહો. અકબર વલીલ્લા હીલ હુમ્દ. પરહે.

ઉપર નો બયાન લીખખાહે, ઇસતોર તમામ તરાવીહમેં અમલ કરે, યાને હર દો રકઆતકે બાદ ફદલુમ મીનલ્લાહે, તકબીર પુરી પરહે, ઝોર જખ ચાર હોવે તખ સુબહાના જલ મુદકે પુરી પરહે, ઝોર દુઆ પરહે; ઝોર જખ ચાર રકઆત હોવે ઝોર દુઆ પરહે, ઉસકે બાદ નખીઝોના મોહમ મદ લીખખા હે. વોહ પુરી પરહે. ઝોર જખ આઠ રકઆત હોવે, ઝોર સુબહાના જલ મુદકે પરહકે દુઆ પરહે. બાદ ખલીફ્તે રસુલીલાહે ખીસ સીદકે વત તહકીક, કાતેલલ કુફરતે વજ જનદીક; અમીરીલ મોમીનીના વ ઇમામીલ મુત તકીના સૈયદેના અખી બકરે નીસ સીદદીક, રદી અલ્લાહો તઆલા અનહો, લા ઇલાહા ઇલિ લલ્લાહો વલ્લાહો અકબર વલીલ્લા હીલ હુમ્દ.’ પરહે, ઝોર જખ ચાર રકઆત હોવે તખ, ર ઇ સુલ અસહાબે મુનવ વેફલ મસજેદે વલ મીમ બરે વલ મેહરાબ, અમીરીલ મોમીનીના વ ઇમામુલ આદે લીના સૈયદોના ઉ મ રખનીલ ખત તાખ, રદી અલ્લાહો તઆલા અનહો, લા ઇલાહા ઇલિ લલ્લાહો વલ્લાહો અકબર વલીલ્લા હીલ હુમ્દ.’ પરહે. ઝોર જખ સોલા રકઆત હોવે તખ

જામેજીલ કુરઆને ક મસલીત તરતીખે ફી લવહીર
 રહમાને ઇમામુલ મુનવ વરેઇના અમીરીલ મોમેનીના સૈયે
 દોના ઉસમા નખનો અફફાન, રદી અઘ્લાહો તઆલા
 અનહો, લા ઇલાહા ઇલ લઘ્લાહો વઘ્લાહો અકબર વલીહા
 હીલ હમ્દ.' પરહે, ઝોર જખ ખીસ રકઆત હોયુકે તખ, 'અ
 સ હુહા હીલ ગાલેખ મઝહરૂલ અબ્બએખે વલ ગરાએખ
 ઇમામુલ અશ જઇના અમીરીલ મોમેનીના સૈયદોના
 અલી યોખનો અખી તાલેખ, રદી અઘ્લાહો તઆલા અનહો
 લા ઇલાહા ઇલ લઘ્લાહો વઘ્લાહો અકબર વલીહા હીલ
 હમ્દ.' પરહે. ઇસકે બાદ વીતરકી તીન રકઆત ઇમામકે સાથ
 પરહે, ઝોર દો રકઆત નશીલ ઇશાકી પરહે. બાદ કોઇ
 દુઆ પરહે.

બયાન આશુરેકી નમાજકા.

આશુરેકે દીન છે રકઆત પરહે, હર રકઆતમેં બાદ સુરે
 ફાતેહાકે વશશમ્સ એકબાર, ઝોર કદર એકબાર, ઝોર સુરે ઇબ્ન
 ખુલ જલતીલ અરદો એકબાર, ઝોર તીન કુલ એક એકબાર
 પરહે. બાદ સલામકે સીજદેમેં કુલયા ઐયોહલ કાફિરન સાતબાર
 પરહે, તમામ ગુનાહ બખ્શો જાયેં.

ખયાન તહજ જુદકી નમાજકા.

ખારા રકઆત નમાજ તહજ જુદકી હે, ઝોર ઇસકે પરહનેકી બહોત તરકીબે હે, લેકીન સહેલતર તરકીબ પેહલે, કે હર રકઆત મેં બાદ સુરે ફાતેહાકે સુરે કુલહો વલ્લાહકો પેહલી રકઆતમેં ખારા મરતબે, દુસરીમેં ખારા મરતબે ઝોર તીસરીમેં દસખાર, ઇસ તોર હર રકઆતમેં એક એક બાર કમતી પરહે, તો આખેરકી રકઆતમેં એકબાર કુલહો વલ્લાહ પરહની હોગી. પેહ નમાજ બાદ ઇશાકે દેરસે પરહે. ઝોર જીસકો પરહની મંજુર હોતો ઇશામેં વીતર ન પરહે. જબ તહજ જુદકી નમાજ પરહલે. તબ બાદ વીતર પરહે.

ખયાન કુશુક વ ખુસુક ઝોર ઇસતીસ કાકી નમાજકા.

જબ સુરજમેં ગહન લગે, તો ઉસ વકત ઇમામેં જુમ-આકો ચાહીયે, કે દો રકઆત નમાજ લોગોંકે સાથ પરહે, ઝોર ઇસ નમાજકે લીયે અન્નન ઝોર અક્રમત નહીં હે, બલકે ફક્ત "અસદ્લાતો જામેઆ." કે લફઝસે નીદા કરદે, તાકે લોગ જમા હો જાયે, ઝોર બાદ નમાજકે બેઠા દુઆ કરતા રહે ઝોર લોગ આમીન કેહતે રહે, ઇસે હદતક કે આફતાબ સાદ વ રાશન હોજયે.

આંદ્ર ગહનકે વક્ત ઓર આંધી ચલનેકે વક્ત રાતકો હો
 યા દીનકો, ઓર બવક્તે સખ્ત તારીકીકે દીનકો, ઓર તેજ
 રોશની હોજનેકે રાતકો, ઓર બીમારીયોકી કસરતકે વક્ત ઓર
 દુશ્મનોસે ધખરાહટ ઓર ઐફકે વક્ત હો રકચ્ચાત નમાજ અપને
 ધરમે તનહા પરહે. ઓર દુઆ કરતા રહે.

જખ ગુનાહોકી શામતસે ખુશ્ક સાલી હો, પાની ન બરસે
 તો ઇમામકો આહીયે, કે ફક્ત મુસલમાનોકો લેકે જંગલમે જાયે,
 ઓર બતોર ઇફકે નમાજ પરહે, બાદ ઉસકે સખ લોગ દુઆ વ
 ઇસતીગદાર કરતે રહે, યે અમલ તીન રોજ કરના આહીયે.

ખ્યાન શહીદકા.

જો શખ્સ મુસલમાન તાહેર ઓર બાલેગ હોવે, ઓર મારા
 જવે જુદમકી રાહસે, ઓર ઉસ મારનેકે બદલેમે માલ વાજખ
 ન હોવે, ઓર ન કુછ જાંદગીકા ફાયેદા લેવે, યા લડાઇકે મય-
 દાનમે ઝખમી મુરદા પાયા જવે, તો વોહ શહીદ હે. પસ જો
 કપડા મુરદેકે વાસ્તે મુકરર હે, ઉસકે સીવાયે જો કુછ હોવે,
 ઉતાર લેવે, ઓર અગર કફનમેસે કોઇ ચીઝ કમ હો,
 તો જ્યાદા કરે, ઓર અગર જ્યાદા હો, તો કમ કરે, ઓર
 ઉસકો ગુસલ ન દેવે, ઓર નમાજ પરહે, ઓર ખુન ભર
 હુવા દફન કીયા જવે, ઓર જો શખ્સકે શેહરમે મારા હુવા
 પાયા જવે, ઓર ઉસકા કાતીલ ન માલુમ હોવે, ઓર જો
 શખ્સ ઝખમી હુવા, ઓર જાંદગીકા કુછ ફાયેદા લીયા, જયસા કે
 સોયા, યા ખાયા યા પીયા, યા ઇલાજ કીયા યા ઉસકો ખેમેમે

જમાદી, યા લડાઈકે મયદાનસે ઝીંદા બાહેર નીકલા, યા એક નમાજકે વક્ત તક હોશ રહા, યા કુછ વસીયત કી, ઇન સબ સુરતોમેં જો શખ્સ મરાહો, ઉસકો ગુસલ દેના ચાહીયે, ઓર ઉસપર નમાજબી પરહના ચાહીયે. ઓર અગર બગી હોનેકે સબબસે, યા રાહબનીકે સબબસે કતલ કીયા ગયા હો, તો ઉસકો ગુસલ દેવે, લેકીન ઉસપર નમાજ ન પરહે.

બચાન જનાજેકી નમાજકા.

મુરદયે મુસલમાનકો ગુસલ દેના. ઓર કદ્દન ગોર કરના. ઓર નમાજ જનાજેકી પરહની ફરજે કીકાયા હે; જો બાકે મુસલમાનબી ગ્રેહ કામ કર લેંગે, સબકે સરસે ઉતર જાયેગા. ઓર જો કીસીને ન કીયા, જસ જસકો મુરદેકા એહવાલ માલુમ હોગા સબ ગુનાહગાર હોંગે. ઓર મુસલમાન પર લાજમ હે, કે અપની મોત યાદ રખ્ખે, હદીસે સરીફમેં લીખ્યા હે, કે જો કોઈ અપની મોતકો દીનમેં ખીસ મરતખે યાદ કરેગા. દરજ શહાદત કા પાયેગા, ઓર લાજમ હે, કે જો કીસીકા દેન, યા હક, ઉસ પર આતાહો, યા નમાજ, રોજા યા કદારા કસમકા, યા કુછ ઓર ઉસકે જમમે હો, ઉન સબ ચીજોંકો લીખકર અપને પાસ રખ્ખે, અગર અચાનક મોત આવે, ઉસકે પીછે વારેસ ઉસકે આદા કરે. જબ ઇનસાન મરને લગે, ઉસકે પાસવાલે કલેમા પરહે. ઓર સુરે યાસીન. જબ મરજવે જલદીસે ગુસલ કદ્દન કરકે નમાજ જનાજેકી પરહકે દદ્દન કરે. ઓર સખર કરે; રોના આધાના ઓર હાયે હાયે કરના, ઓર બાલ નોચના ઓર

છાતી પીટના હરામ છે. બધકે હજરતને અયસે લોગોંપર લાનત કીહે. લેકીન ફકત દીક્સે ગમ કરના, ઝોર આંસુસે આહિસ્તા રોના મુજબેકા નહીં, અગર બગેર નમાજ પરહે. મુરદેકો દફન કીયા, તીન દીનકે અંદર નમાજ ઉસકી ગોર પર પરહે. નમાજ જ નાજેકી યું હે-પેહલે નિયત કરે, વોહ નિયત ચેહ હે. 'નવયતો, અન ઓવદદીઆ લીલ્લાહે તઆલા અરબા તકબીરાતીન સલાતીલ જનાજતે ફરદુલ કીફાયતે વસ સનાઓ લીલા હે તઆલા વસ સલાતો અલન નખીએ વદ દોઆઓ લીલ મૈયતે ઇકિ તદેયતો બે હાજલ ઇમામ મુ ત વજ જે હન ઇલા જે હતીલ કાબતીશ શરીફતે અલ્લાહો અકબર." નિયત કરે બાદ દોનોં હાથ કાનોં તલક ઉઠાવે, ઝોર બાંધલે, ફીર હાથ ન ઉઠાવે; ઝોર ચેહ હુઆ પરહે. યુબહા નકલ્લા હુમ્મા વબે હમદેકા વ તબા ર કસમેકા વ તઆલા જદદેકા વ જલ્લા સનાઓકા વલા ઇલાહા ગયરોકા. ફીર અલ્લાહો અકબર કેહકે ચેહ પરહે. અલ્લા હુમ્મા સલ્લે અલા મોહમ્મ મ દીવ વ અલા આલે મોહમ્મ મદીન કમા સલ લયતી, અલા ઇબરાહીમા વ અલા આલે ઇબરાહીમા ઇન નકા હ મીદુમ મજીદ." તીસરી બાર 'અલ્લાહો અકબર' કેહકે અગર મરદ યા અવરત હોતો ચેહ પરહે. અલ્લાહુમ મન્ગ ફેર લે હૈયેના વ મૈયેતેના વ શાહેદેના વ ગાએબેના વ સગીરેના વ કબીરેના વ જક રેના વ ઉનસાના વ હુરરેના વ અબદેના અલ્લા હુમ્મા મન અહયય તંહુ મીનના ફ અહ ચેહી અલલ ઇસલામ, વમન તવફ ફય તંહુ મીનના ફ ત

વધુ ફુલ અલલ ઇમાન, અલ્લા હુમ મગ ફેર હો વર હુમહો વઆફેહી ફાફે અનહો.” ઓર અગર મધ્યત લડકાહો તો ઇસકે બદલે યેહ દુઆ પરહે. “ અલ્લા હુમ મજ અલહો લના ફરતંવ વજ અલહો લના અજરંવ વ જુખરંવ વજ અલહો લના શાફે અંવ વ મુશફ ફેઆ. ” અગર લડકી હોતો ઉસકે બદલે “અલ્લા હુમ મજ અલહો લના ફરતંવ વજ અલહો લના અજરંવ, વ જુખરંવ વજ અલહો લના શાફે અંવ વ મુશફફેઆ, પરહે, ફીર ચોથી બાર ‘અલ્લા-હો અકબર’ કેહકે ‘રખના આતેના ફીદ દુનીઆ હસ નતંવ વફીલ આખેરતે હસ નતંવ વકેના અજાબન નાર ’ પરહેકે દોનોં તરફ સલામ ફેરે, નમાજ તમામ હુધ.

તરીકા દહન ઓર કફનકા યે હે. કે જખ આદમી કરી ખુલ મોત હો, તો ઉસકે મોંહકો કિબલા રખ કરે, ઓર દહની કરવટ લીટાયે, ઓર કલમયે સહાદત ઇસતોરપર તલકીન કરે કે ખુદ હાઝેરીન ઉસકે પાસ બઆવાઝ પરહે, તાકે ઉસકે કાનમેં આવાઝ પહોંચે. ફીર જખ રૂહ ઉસકી કખઝ હોખયે, તો આંખે ઓર મોંહ ઉસકા બંદ કરે, ઓર કપડે ઉતારકે તખ્તેપર નીહ લાયે, ઓર નાફસે ઝાનુ તક ઢાંકે, કે મુરદેકે ઉન આઝાકો દેખના મમનુહે, ફીર વુજુ કરાયે, બજેર કુલ્લી ઓર નાકમેં પાની ડાલનેકે ઓર અગર મૈયત જનાબત યા હેઝ યા નિફાસકી હાલતમેં મરે હોતો, મઝમઝા ઓર ઇસતનશ્ક ખીલધ-તેશક કરાયે, ઓર અગર અયસી હાલત મૈયતકી ન હો તો, તર કપડેસે ઉમકા મોંહ ઓર નાક નયને સાફ કરાયે બાયે, ઉસકે ચુસલકે પાનીમેં

એરીકે પત્તે યા ઓર કોઇ મેલ જાંટને વાહી ચીઝ ડાલકે જોશ
 દે, ઓર ઉસકે સર ઓર દાઢીકો ગુલે ખેર વગેરાસે ધોયે,
 ઓર પેહલે ઉસકો બાઈ કરવટ લીટાયે, ઓર દહની તરફસે
 પાની બહાયે, બાદ ઉસકે દહને બાજુપર લીટાયે, ઓર બાઈ
 જનીય ધોયે, બાદ ઉસકે મૈયતકો ખીઠાકે પેટકો આહીરત,
 મલે, જો કુછ પાયખાનેકી રાહસે નીકલે સાફ કરે, ઓર બાલોંમે
 કંધી ન કરે, ઓર નાખુન ઓર બાલ ન તરાશે, કે યે સખ મકરહે
 તહરીમી હે, તીનખાર બદનકો ધોયે, મગર તીસરી ખાર પાનીમે
 કાપુર મીલાકે ધોયે, જખ ગુસલસે ફરાગત હો બદનકો રમાલ ય,
 કપડેસે ખુશ્ક કરે, બાદ ઉસકે કફન પેહનાયે. મરદોંકે લીયે કફન
 મેં સુન્નત તીન કપડે હે, પેહલા તેહબંદ કે વોહ ચાદર હે
 સરસે કદમ તક, દુસરા કમીસ યાને કફની ગરદનસે કદમ તક,
 ઉસકા ગીરેખાન શાનેકી તરફ હો, તીસરા લીફાફા કે વોહબી
 ચાદર હે તેહબંદસે જયાદા લંખી. ઓર ઓરતોંકે લીયે સુન્નત
 કફનમેં પાંચ કપડે હે, કફની, તેહબંદ, ખીમાર યાને દામની, કે
 ઉસકા અરઝ એક બાલીફત હો, ઓર તુલ તીન હાથ, કે સરકે
 બાલ ઊસમેં લપેટકે સીનેપર રખખે, ચોથા લીફાફા, પાંચવા
 એક પારચા જીસસે ઇનકા સિનાબંદ બનાયે, અરઝ ઉસકા મૈય
 તકી બગલસે ઝાવુંતક હો, ઓર તુલ તીન હાથ હો, સીનેબંદકે
 દોનોં ચાદરોંકે ખીચમેં રખના અવલા હે, ઓર કફનીકે ઉપર
 ઓહની જીસમેં બાલ લપેટકે રખખે, ઉસકે ઉપર વોહ
 ચાદર જીસે તેહબંદ કેહતે હે ઉસકે ઉપર લીફાફા યાને
 બડી ચાદર, ઓર કફનકો તીન ધજજીયોંસે બાંધે, એકસે સરકી
 તરફકા સીરા, દુસરીસેં કમર, તીસરીસેં કદમ, ઓર જીસ તરેહ
 નમાઝમેં પેહલે બાયાં હાથ રખકે જીસકે ઉપર દહના હાથ

રખતે હેં, ઇસી તરેહ કદનકા ખાયાં હીરસા પેહલે મૈયતપર
 ડાલે, ઊસકે ઉપર દહની તરફકા કપડા ડાલે, જનાજી ઊઠાનેમેં
 મુન્નત યુહે, કે ચાર આદમી અપને કાંધેપર ઊઠાયેં, ઓર જલદી
 જલદી ચલેં પર દોડેં નહીં, ઓર જનાજીકે પીછે ચલના
 મુસ્તહબ હે, ઓર જનાજી રખતેકે અગવલ ખેઠના મકરહ હે,
 આદ નમાજકે મૈયતકો કબરમેં રખ્યે, ઓર રખતેવાલે કહેં,
 “ખિસ્મીલ્લા વ અલ્લા મિલ્લતે રસુલીલ્લાહ” ઓર મોંહ
 કિયલેહી તરફ કરદેવે. ઓર કદનકી ગીરેહ ખોલ દેવે, કબર ખ
 મહી ખોદી જાવે, ઓર દફનકે વક્ત ચૈરાતકી કબરપર પરદા
 કરે, ઓર કબરકો માહી પુસ્ત કરે.

જો બચ્ચા પયદા હોકે રોવે યા હરકત કરે, કે જીના ઊસકા
 માલુમ હો, ઉસપર નમાજ, પરહે. ઓર જો મુરદા પયદા હો
 મુસલ દે કે કપડેમેં લપેટકે દફન કરદેં, નમાજ ન પરહે. જીસ
 અવરતકા ખાવીંદ મરે, ઉસ અવરતપર વાળેખ હયકે, ચાર મહીને
 ઓર દસરોજ તક સોગ કરે, યાને ખનાવ સીનગાર મવકુફ કરે,
 મેહદી ચુડી સુખ જાફરાની કપડા ઇસ્તેમાલ ન કરે; ઓર સરમેં
 તેલ સુરમા કાજલ ન લગાવે, ઓર ખાવીંદકે ઘરસે બાહરે ન
 જાયે, ઓર જો કોઇ કારોબાર સવદા સલશકો નહો. લાચારીકો
 દીનમેં બાહર જાયા કરે, ઓર રાતકો ઉસી ઘરમેં રહા કરે, પર
 જો ચોરોંકા રાતકો ખતર હો, યા ધર ગીરજાવે, યા કોઇ જખર
 દસ્તીસે ઉસે ઘરસે નીકાલે, લાચારીકો કીસી ઓર ઘરમેં જાકે
 સોગ કરે. પર સખરસે ખેઠી રહે, પીટના ચીલ્લાના હરામ હે જખ
 ચાર મહીને દસ રોજ હોવે, સોગ દુર કરે, યાને મેહદી યા ખુશખ
 લગ વે. ઓર જો ખાવીંદકે સીવા કોઇ મરજાયે, બાપ યા બાઇ
 મા ખેદા મા ઓર કોઇ ત્રીન દીન તક સોગ કરના જાએજ હે:

પાળેખ નહાં, ચાહે કરે ચાહે ન કરે. ઓર તીન દીનસે જીયાદ
 સોગ કરના હરામ હે. કબરસ્તાનમેં જીયારતકે વાસ્તે જના સવાખ
 હે. પર કબરોંકો દેખકર અપની માત યાદ કરે, ઓર ખુદાસે અપને
 વાસ્તે ઓર મુરદોંકે વાસ્તે દુઆ રહમતકી ઓર બખશીશકી માંગે
 ઓર અલ્લાહુમ્મેં ઓર કુલહો વદ્દાહ, ઓર અલ્લાહોંકે
 મુત તકાસીરો, યા ઓર કુલ કલમે પરહકે સવાખ ઉન
 કો બખશે. અબ્વલ કબરસ્તાનમેં જાકર યેહ દુઆ પરહે.
 અસ્સલામો અલય કુમ યા અહલલ કુબુરે મીનલ મુસ્લે
 મીના વલ મોમેનિના અનતુમ લના સલકુન વ નહનો
 લકુમ તબ ઉન વ ઇનના ઇનશા અલ્લાહો બેકુમ લાહેકુન
 યર હમુદ્દા હુલ મુસતક દે મીના મીનના વલ મુસતા
 ખેરીના નસ આ હુલ્લાહા લના વ લ કુમુલ આફી યતા
 ફ યગ ફેરહાહો લના વ લ કુમ વ યર હમો નદ્દાહા
 વ ઇયાકુમ.”

જે ઇઆદત ખુદાકે વાસ્તે કરે. નમાજ, નશીલ યા રોજ, યા હજ, ફરીરોંકો ખીલાના, યા પાની પીલાના ઓર ઉસ ઇઆદતકા સવાખ મુરદોંકી રહકો બખશે, ઉસે સવાખ પહોંચના હે. પર જેનિયત ઉસ ઇઆદતમેં ખુદાકે વાસ્તે નકી, જયસા બાજે બહેલ કરતે હેં. યાને પીરોંકે નામપર બકરા યા મુરગા પાલકે નીયાજ કરતે હેં અયસી નીયાજ કામકી નહોં, અયસી બાતોંમેં પીર નાખુશ હોતેહેં, ઓર યેહ લોગ ગુનાહગાર હોતે હેં, બલકે બાજે ઉલમાને અયસે બકરે ઓર મુરગેકા ગોસ્ત ખાના હરામ લીખ્યાહે. ખુદા મુસલમાનોંકો અયસી બલાઓંસે બચાવે. કબરોંકો સીજદા કરના હરામહે, ઓર ગીદ ઉનકે કુરબાન હોના, મન્નત ઉનકી માનની,

ઝોર રોશની કરની, ઝોર દુઆ ઉનસે માગની, બહોતહી ખુરાહે. બલકે ઉનકે નામપર બેડીઆં પેહનની, ડોરે ડાલનેબી ખુરા હે. ઝોર સરપર બાલ ચોટી ઉનકે નામપર રખનીબી નીહાયત ખુરા હે, યેહ રસમેં જહલોંકી હે. હુક તઆલા નખતદે. જસે દુઆ અવલીયાકે વસીલેસે મંજુર હો. યું કહે-યા અલ્લાહ મેરી મુરાદ ફલાને વક્તીકે તુફલસે બરલા. ઝોર યું નકહે, યા પીર મેરી મુરાદ બરલાવ. ઝોર નીયાજ યું કરે, યા અલ્લાહ મુકે બેટાહો, તેરે નામકા ફકીરોંકો ખાના ખીલાઈંગા, ઝોર સવાખ ઉસકા વક્તીકી રહકો અખશુંગા, યું ન કહે, યા પીર તુ મુકકા બેટા દેમા તેરી નીયાજ કરંગા. અયસી બાતેં બહોત ખુરી હે. ખુદ અમલકી તવરીક દે, શખ ખરાતકો મુરદોંકી ઝોરપર ચીરા મ જલાને, બલકે હર વક્ત જલાનેબી હરામ હે, અવલીયાકી ઝોરહો. યા શહીદકી યા કીસી ઝોરકી, ઝોર લાલ તાગે બાસનપર બાંધકે મુરદોંકી ફાતેહા દેની બેહુદા બાતહે. જસે ફાતેહા દેની મંજુરહો, ખાના પાની ખુદાકે વાસ્તે મોહતાંજેકે દેકે સવાખ મુરદેકો અખશદે, જ્યાદા બખેડા બેવકુરી હે. ઝોર શખખરાતકો ધરોંકે અંદર બહોતસે ચીરાગ જલાના, ઝોર આતશબાજ છોડના હરામ હે, કયું કે યેહ રાત ખુજુર્ગ હે. ઇસ રાતમેં ઇ-બાદત કરે ખીદઅતોંસે દુર રહે.

ઈસલામકા તીસરાં રૂકુન જકોત.

બયાન જકોતકા.

તીસરાં રૂકુન ઇસલામકા જકોતહે, ઝોર વોહ ફર્જહે; ઝોર

કોઈ ફર્જ નળને વોહ કાફર હે. ઝોર જસપર ફર્જહે, ઝોર અદા ન કરે તો કયામતકે દીન ઉસકા માલ સાંપ ખીછછુ હોકે ઉસકે ગલેમેં તોફ હોગા. ઝોર સોના ચાંદી દોજખમેં ગર્મ કરકે ઉસકે બદનપર દાગ દેંગે. જકાત ફર્જ હે, મુસલમાન આકેલ ખા લેગપર, જખ માલેક નીસાખકા હો. ઝોર નીસાખ કારોખારે ઝુરરી સે બચ રહે, ઝોર નીસાખપર એક બરસ પુરા ગુજરે, યાને ગુલામ પર જકાત નહીં; ઝોર લડકે ઝોર દીવાનેકે માલપર જકાત નહીં. 'ધમામ આઝમ' કે મજહબમેં, ઝોર ઉલમા ફરમાતે હે, કે લડકે ઝોર દીવાનેકે માલમેંબી જકાત ફરજ હે. ઉસકે તરફસે વાલી ઉનકા દેવે, ઝોર જસકે પાસ માલે નીસાખસે કમ હો, ઉસપર જકાત નહીં, ઝોર જસકે પાસ માલ નીસાખ બર હો, ઝોર વોહ ઉતના યા ઉસસે જયાદા કરઝદાર હો. ઉસપર જકાત નહીં. રેહનેકે ઘરોંમેં પહેનનેકે કપડોંમેં, ખીદમતકે ગુલા મોંમેં, સવારીકે જાનવરોંમેં, લડાખકે હથીયારોંમેં કસબકે અવ જરોંમેં, પરહનેકી કિતાબોંમેં, ઝોર જોનસી ચીજોં ઘરકે કારોં ખારમેં કામ આતી હે, જયસા તવા, તગારી. પકાનેકે બરતન, ધન મેંબી જકાત નહીં, જસ માલમેં જકાત ફરજ હે. વોહ માલ ત્રીન કીસમ હે. એક કીસમ-નકદી, યાને સોના ચાંદી ખાહ રૂપી આ અશરશીહો, યા ઝેવર યા પતરે સોને ચાંદીકે હો. નીસાખ ચાંદીકે દો સો દીરમ હે, જનકે આવન તોલે છે માશે ચાંદી હોતી હે. જસે હકતઆલા દે, ઝોર ખા પીકે ધતની ચાંદી જી સકે પામ બચે, ઝોર બરસ દીન ઉસપર ગુજરે, ચાલીસવાં હીસ્સા ફરજ જાનકે ખુદાકી રાહમેં દેવે, ઝોર નીસાખ સોને કી ખીસ મીસકાલ હે, જસકા સાત તોલે છે માશે સોના હોતા હે, જસકે પાસ ધતના સોના કારોખારે ઝુરરીસે બ

મ રહે, ઓર ખરસ રોજ ઊસપર ગુજર જાયે ચાલીસવાં
 હીરસા જકાત દે, જસકે પાસ નીસાખસે કમ ચાંદી હો, ઓર નીસા
 ખસે કમ સોના હો, મોલ કરકે પુરા કરલે; ઓર ચાલીસવાં હીરસા
 જકાત દે, નીચત જકાતમેં ઝુરર હે, અગર નીચતકે અદા નહીં હોતી
 જસપર જકાત ફર્જ હો જસવકત ચાલીસવાં હીરસા જુદા કરે, ઉસે
 જકાત જનકર જુદા કર રખે, ઓર ફકીરોંકો દે. ઓર જે જુદા
 નકરે જખ કીસી ફકીરકો કુછદે, ઉસ વકત જમેં સમજલે, કે
 જકાત ફરજ અદા કરતા હું, અગર નીચત જકાતકી નકી, ઓર સારા
 માલ ખાંટ દીયા, જકાત સરસે ઉતર ગઇ, ઓર જે કુછ માલ રખ્યા
 કુછ ફકીરોંકો દીયા, ઓર નીચત જકાતકી નકી. ખાઝે ઉલમાને
 કહા હે. સારે માલકી જકાત ઉસ પર લાજમ હે, ઓર ખાંઝોને
 કહા જતના માલ ખાંટા ઉસકી જકાત સરસે ઉતર ગઇ, જતના
 રહા ઉસકી જકાત દે.

દુસરી કીસમ જકાતકી ચેહે, કે સવદાગરીકે વાસ્તે ખરીદા
 કપડા યા ગદલા, યા કુછ ઓર, જખ અયસે માલ પર ખરસ
 ગુજરે ઊસકી કીમત કરે, અગર ખાવન તોલે છે મારો ચાંદી ય
 ઉસસે જયાદ કીમત ઉસકી ઠેહરે, ચાલીસવાં હીરસા જકાત દે.

તીસરી કીસમ માલ જકાતકી જનવર હે, યાને જીંટ ગાયે
 બકરીયાં તર માદા, અગર સારે ખરસ યા આધે, ખરસસે જયા
 દા જંગલમેં ચુમા કરે, જકાત ઉનમેં વાજેખ હે, ઉંટકી જકાત
 કે મસાયેલ ખયાન નહીં કીયે ગયે. તીસ ગાયે બેલોંસે કમમે
 જકાત નહીં. જખ તીસ પુરે હોં, ઓર ખરસ ઉતપર ગુજરે, એ
 ક. તખીયા યાને પડયા યા પડવા ખરસ દીનસે ઝીયાદા હો ખ
 રસસે કમકી દેવે, જખ ચાલીસ હોં એક મસના, યાને દો ખર
 સસે જયાદ તીન, ખરસસે કમકા પડયા, યા પડવા દેવે. જખ

સાઠ હોં, દો તખીએ દે. જખ સત્તર હોં એક મસના ઓર એક તખીઆ, જખ અસ્સી હોં દો મસ્ને, જખ નબ્વે હોં, તીન તખી એ, ઓર જખ સો હોં, દો તખીએ ઓર એક મસના દે. ઇસ્સી તોરસે હરેક તીસમેં તખીઆ, ઓર ચાલીસમેં મસના દીયા કરે. ગાય બેંસકી જકાત એક તોર હે, ચાલીસ બકરેસે કમમેં જકાત નહીં જખ ચાલીસ પુરે હોં, ઓર બરસ ઉનપર ગુજરે એક બકરી જકાત એકસો ખીસ તક; જખ એકસો ઇકીસ બકરે હોં તો, દો બકરે જકાત દે, દોસો તલક; જખ દોસોસે એક જ યાદા હો તીન બકરે દે. એક કમ ચારસો તલક, જખ ચારસો પુરે હોં ચાર બકરે દે, શીર હર સેંકડેમેં એક બકરી દીયા કરે. બેઝ બકરીકી જકાત એક તોર હે, ચાહે બકરી દે ચાહે બકરા દે, છોટે બડે સખ જાનવર ગીનકે જકાત દે, મુસલમાનોકો દે, કાફિરોકો નહે, ફકીરોકો દે, દવલતમંદોકો નહે, દવલતમંદ વોહ હે, કે માલીક નીસાબકા હો. ઓર જે નીસાબસે કમ માલ ઉસકે પાસ હો જકાત ઊસે દેની જાયેજ હે. જકાત અપને માખાપકો ઓર દાદા દાદી, ઓર નાના, નાની ઓર અવલાદકો નહે, ઓર અવરત અપને શોહરકો, ઓર શોહર અપની અવરતકો ઓર અપને ગુલામ યા લોંડીઓકો, ઓર ઉન લોગોંકો નદીયા જાયે, જીનપર ખુદ જકાત વાજેજ હે. ઓર જકાતકા પચેસા સૈયદોંકો નહે, સીવા જકાતકે ઓર કુછ અદબસે ગુજરાને, અગર ચયે ભાઇ કરાબત વાલે મા હતાજ હોં, જકાત ઉનકો દેની ખુખ હે.

ખયાન સદકયે ફીતરકા.

જે શખ્સ માલીક નીસાબકા હો, ઇદકે દીન સદકા ફીતરકા

દેના ઉસપર વાળેય હે, જીતને આદમી ધરકે હોં, હરએકી તરફસે દોસેર ગંદુમ યા ચાર સેર જવ ફકીરોંકો દેકે ધદકી નમાજકો જાયે, પર અપની ભેરકી તરફસે ઓર બેટા બેટી બાલેગોંકી તરફસે દેનાં ઝુરર નહી; વોહ અપને પાસસે આપ દેવે, અગર માલીક નીસાખ કે હોં. પર ગુલામ બાંદીકી તરફસે દે. જીસને સદકા શીતરકા ધદકે દીન નહીયા જખ આહે દે, જો કોઇ કીસીકે ધર ઉતરે તીન દીન તક ઝીયાફત ઉસકી ખુશીસે કરની સુખત હે. સવાલ કરના બગેર મોહતાજકે હરામ હે.

બયાન કુરબાનીકા.

જો શખ્સ માલીક નીસાખકા હો, ધદુદદોહાકે દીન કુરબાની ઉસપર વાળેય હે. બકરી બરસ દીનકી યા જીયાદકી, યા ગાય દો બરસ યા જીયાદકી, યા ઊંટ પાંચ બરસ યા જીયાદકા જીખ્હ કરે. ઓર જો સાત આદમી એક ગાય યા ઊંટ શરીક હોકે, કુરબાની કરે જાયેજ હે, અગર સખકી ગરજ કુરબાની હે. જાનવર ફરખા બેએખ જીખ્હ કરે. કુરબાની ધદકી નમાજસે પેહલે જાયેજ ન હોં. ધદકી નમાજસે પીછે જીખ્હ કરે. તીન દીન તક જીખ્હ સહીહ હે, દસવીં, ગ્યારવીં, બારવીં, અગર તીન દીનકે અંદર કુરબાની નકી, જીતી કુરબાની યા ઉસકી કીમત ફકીરોંકો દે. સદકા શીતરકા ઓર ધદુદદોહાકા હર સાહેબે નીસાખ પર વાળેય હે, નીસાખસે બરહનેવાલે હો યા ન હો. જયસા કપડા પેહનનેસે યા ધર રેહનેસે જીઆદ હો, ઓર કીમત ઉસકી નીસાખ

હો, ઓર નીયત તીજરતકી નહો, પર જકાત ફર્જ હોગી; જખ નીયત તીજરતકી ઉસમેં હોગી, ઓર ખરસબી ઉસપર ગુજરેગા

ઈસલામકા ચવથા રકુન રોજે રમઝાનકે.

ચોથા રકુન ઇસલામકા રોજે રમઝાનકે હેં. જો કોઇ ફર્જ નળને કાફરહે. ઓર જસપર ફરજ હોં, ન રખ્ખે તો બડા ગુનાહગાર હે. નિયત રોજેમેં ફરજ હે, બગેર નિયતકે રોજ સહીહ નહીં, નિયત રોજેકી હર રાત કીયા કરે, વક્ત નિયતકા સારી રાત હે, સુખ્હોંકી નમાજસે પેહલે સખ ઉલમાકે મજહબમેં હે, લેકીન ઇમામે આઝમકે નજદીક જસને નિયત રોજેકી રાતમેં નકી, દીનમેં દે પહેરસે પેહલે કરલે, અગર કુછ ખાયા પીયા નહો. ઓર દો પહેરસે પીછે નિયત કીસીકે મજહબમેં સહીહ નહીં. અગર કીસીને ચાંદ રમઝાનકા અપની આંખોંસે દેખા, ઓર કાઝીને ઉસકી બાત પર એતેબાર ન કીયા, ઓર શેહર વાલોંકો રોજેકા હુકમ નકીયા ઉસ ચાંદ દેખનેવાલેપર રોજ રખના વાજેબ હુવા. ઓર જો ઇદકા ચાંદ અપની આંખોંસે દેખા, ઓર કાઝીને ઉસકે કેહનેસે ઈદ ન કી, ઉસ શખ્સકો રોજ ઇફતાર કરના જાયેજ નહીં. બલકે સખ મુસલમાનોંકે સાથ ઇદ કરે. ઓર જો દીનોં સુરતમેં ઉસને રોજ ન રખ્ખા, યા એકમેં ન રખ્ખા કજા ઉસ રોજેકી ઉસપર વાજેબહેં પર કફારા વાજેબ નહીં. જસને રમઝાનકે રોજેમેં કર્હે

કરકે ખાયા યા પીયા, ગીજા યા દવા યા જીભાચ કીયા, કરદન
 ઉસકા રોજા દુટા ઝોર ઉસપર કઝા ઉસ રોજેકી વાજેખ હુધ.
 ઝોર કફારા યાને ગુનાહગારીભી વાજેખ હુધ. એક બરદા આગદ
 કરે, ઝોર જો બરદા મોયસ્સર ન હોવે, તો દો મહીનેકે ખીલા
 ફસલ યાને એક લખ્ત રોજે રખ્ખે. અગર કોઇ રોજા દો મહીનેકે
 અંદર ઉજરસે યા ગેર ઉજરસે દુટ ગયા, ફેરકે નયે સીરેસે દો
 મહીનેકે રોજે રખ્ખે, પર જો અવરત હયેઝ ઝોર નિકાસકે ઉજ
 રસે દો મહીનેકે અંદર કોઈ રોજા ખાયા મુજબેકા નહીં. ઝોર જો
 રોજા રખેનેકી તાકત નહો. સાઠ ફકીરોંકો ખાના દેવે. એક એક
 કો ઇતના દે જીતના સદકયે શીતરમેં દેતા હે. ઝોર જો રમઝાન
 કે સીવા ઝોર કોઇ રોજા રખ્ખે ઝોર તોડદે, કફારત નહીં હોતી,
 બલકે કઝા વાજેખ હે. ઝોર રમઝાનકા રોજા ખતાસે તોડા જયસે
 કુલ્લી કરતે હુયે બેકરદ હલ્કમેં પાની ઉતર ગયા, યા કીસીને ઉસે
 પછાડકે જોરસે હલ્કમેં પાની યા ઝોર કુછ ડાલ દીયા, યા કાનમેં
 યા નાકમેં દાર ડાલદી, યા જો ચીજ દવાં ગીજા નહીં, જયસે
 કંકર મીટી લકડી ખાયા કરદ કરકે, યા મુંહ બરકે કયકી યા રાત
 ખ્યાલ કરકે ખાના સહરીકા ખાયા, પીછે માલુમ હુવા કે રાત નથી.
 બલકે સુખ્હો સાદીક હોગઇથી; યા ઉસને ખ્યાલ કીયાકે દીન આ
 જોર હો ગયા, ઝોર રોજેકા વક્ત હો ગયા, ચેહ ખાત ખ્યાલ કરકે
 રોજા ખોલા પીછે દીન નીકલ આયા, યા સોતે આદમીકે હલ્કમેં
 પાની જા પડા, ઇન સખ સુરતોમેં રોજા દુટા, ઝોર કઝા ઉસકી
 વાજેખ હુધ પર કફારા વાજેખ નહીં, ઝોર જો રોજેકો જુલ
 ગયા. ઝોર જુલકર ખાયા યા પાની પીયા યા જીભાચ કીયા, યા
 જુસલકી હાજત હુધ, યા બદનપર તેલ મલા યા આંખોમેં સુરમા

ઝાલા, તોભી રોજ નહીં ડુટા, રોજમેં ગીખત કરના યાને ગીલા
 કીસીકા કરના, ઓર કીસીકા ગાલી દેના, ઓર પુરા કેહના ની
 હાયત બદ હે, સવાખ રોજેકા જતા રેહતાહે. બલકે રોજદાર
 કો લાયેક હેકે, રોજેકો પાક સાફ રખે, ઓર હલાલ ચીજેસે
 ઇફતાર કરે, ઓર ઇબાદતમેં મશગુલ રહે. જુક દગાખાજી મવકુ
 ફ કરે. ઇસ મહીને મુખારકકો ગનીમત સમજે, એક ઇબાદત ઇસ
 મહીનેકી સત્તર મહીનેકે બરાબર હે, ફકીર ગરીબકી ખીદમત
 ગનીમત જાને, ઓર સદકા શીતરકા ઇદકે દીન નીહાયત પુશીસે
 અદા કરે, તો રોજે જીસકે મકબુલ હોં. મરીઝ ઓર મુસાફરકો
 રોજે રમઝાનકે ખાના જાયેજ હે, ઓર જો રોજ રખે તોભી
 જાયેજ હે. પર જો રોજ રખનેસે મરનેકા અંદેશા હો, રોજ
 રખના ગુનાહ હે. જીસ મરીઝ મુસાફરને રોજે રમઝાનકે ખાયે
 થે, ઓર વોહ ઉસી મઝમેં મર ગયા, યા સફરમેં મરગયા ગુના
 હગાર નહીં, ઓર ખીમાર ચંગા હોકે મરા, યા મુસાફર મુકીમ હોકે
 જીતા રહા, ઉતને દીનોંકી કઝા વાજેખ હુઇ. જયસે દસ રોજે ખી
 મારી યા સફરમેં ખાયે, શીર અછછા હોકે યા મુકીમ હોકે પાંચ દીન
 જીયા, અખ જીસપર પાંચ રોજેંકી કઝા વાજેખ હે. અગર કઝા
 નકી, વારીસ પર વાજેખ હે, કે હર રોજેકે બદલે દો સેર ગં
 દુમ યા ચાર સેર જવ ફકીરોંકો દે, પર દેના વારીસ પર જખ
 લાજીમ હે, કે મુરદા કેહ મરા હો, ઓર બગેર કહે વાજેખ
 નહીં. પર બગેર કહે વારીસને દીયા તોભી સહીહ હે, કઝા રમ
 ઝાનકી ચાહે એક લખત રખે, ચાહે ફર્કસે રખે, લેકીન કફા
 રત એક લખત વાજેખ હે. જો શખ્સ નીહાયત પુરહ,

હો, ઓર તાકત રોજેકી ન રહે, રોજ ન રખે, ઓર એવજ હર રોજેકે અરાખર સદકથે શીતરકે ફકીરોકો દે, શીર અગર તાકત રોજેકી આજયે, ઉન રોજોંકા કઝા કરે, જો અવરત હમઝસે હો, યા દુધ પીલાતી હો, અગર રોજ રખનેસે ઉસકે બચ્ચકો ઇજાહો, રોજ ખાવે, ઓર કઝા રોજેકી ઉસપર વા નેખ હે. અવરત હયેજો નકાસવાલી રોજ ખાવે, જખ પાક હો ઊસકી કઝા કરે, જો કોઇ ઇદુદ્દોહાકે અરેકે દીન રોજ રખે, એક બરસ અગસે ઓર એક બરસ પીછલેકે યુનાહાં બખશે જાવે. ઓર જો રોજ આશુરેકા રખે, એક બરસકે યુનાહાં બખશે જાવે. જયસે નમાજ સીવા ખુદાકે કીસીકે વાસ્તે પરહની જાયેજ નહોં, રોજખી કીસી ઓરકા રખના જાયેજ નહોં, યુનાંચે શી જ માનના બાઝ જહેલ અવરતે પીરોંકે રોજ રખતી હે. બહોત ખુરા હે. બરસમ પાંચ રોજ રખના હરામહે. ઇદુલશીતર, ઓર ઇદુદ્દોહા, ઓર જલહજકી ગ્યારવી. બારવી ઓર તેરવી તારીખકો રોજ નહોં રખે.

*ઈસલામકા પાંચવાં રુકુન હજ.

પાંચવાં રુકુન ઇસલામકા હજ હે, જસે ખુદાયેતાલા ખરચે રાહ ઓર સવારી દે, ઓર રાહમેં અમનહો, હજ ઉસપર ફર્જ હે. જો કોઇ હજકો ફર્જ નજાને, વોહ કાફર હે. ઓર જસપર

હજકે બયાનમેં એક રિસાલા “તિહફુલ બરકાત શી સફૂલ હજમે વળજ્યારાત” શીદ્વીને છપવાયા હે. જસકો ખાહેજ હો મગવાકે રખે. કીમત ચાર આને.

ફૂઝે હો. ઓર અદા ન કરે વોહ ફાસેક યાને બડા ગુનાહગાર હે. હજ સારી ઉમરમેં એક બાર ફૂઝે હે. જમ ખુદા અસખાય મોયસ્સર કરે ઉસવક્ત, મસાયેલ માલુમ કરલે, ઇસવાસ્તે બાકી મસાયેલ બયાન ન કીયે.

બયાન અકીકેકાં

હદીસે શરીફમેં આયા હે. કે અકીકેકાં ચેહ હક હે, કે જમ લડકા પયદા હોવે, તમ દો બકરે જખ્હ કરે, ઓર લડકી પયદા હોવે તો એક બકરા જખ્હ કરે. ઓર હજરત સલ લલ્લાહો અલયહે વસલ્લમ ને અપના અકીકા ચાલીસવેં બરસ બાદ નુખુ વ્વતકે કીયાહે, ઓર જો શરાયત ઓર એહકામ કુરબાનીકે હેં, વોહ શરાયત ઓર એહકામ અકીકેકેબી હેં, ઓર પયદા હોનેકે બાદ લડકેકે સીધે કાનમેં અજન કહે, ઓર દાહને કાનમેં અકામત કહે, ઓર થોડીસી ખજુર યા ઓર મીઠી ચીજ ચાખકે લડકેકે તાલુપર લગાવે, ઓર મુસ્તહબહે કે જમ બચ્ચા બોલને લગે તમ ઉસકો કલમયે તૈયમ તાલીમ કરે, કે પેહલે ઉસકી બાત કલમયે શરીફ હોવે. જખ્હ કરનેવાલા વક્ત જખ્હકે ચેહ પરહે—
 “અલ્લા હુમ્મા હાજેહીલ અકી કતો લે ઇબની કુલાને હમોહા બે હમીહી વ લહમોહા બે લહમીહી વ અઝમોહા બે અઝમીહી વ જલ્લોહા બે જલ્લીહી વ શારોહા બે શાઅરીહી મુખખોહા બે મુખખેહી અલ્લા હુમ મજ અલ હા પ્રીદાઅન લે ઇબની મીનન નાર. ખીસમીદાહે અ

હાડો. અકબર, ઓર પુલાનેકી ગયેપર લડકેકા નામ લેવે, ઓર મજબુહકે હાડકો ન તોડે, ઓર સંધ સંધ જુદા કરે, યા પકાકે પુરે પુરે અજુ નીકાલે, ઓર એક રાત દાખકો દેવે, ઓર ગોશ્ત તસદુક કરે. ઓર માખાપ ઉસકો ખાવે. અગર ન ખાવે તો મુઝાયેકા નહીં. અકીકા સાતવે રોજક રે, અગર સાતવે રોજ ન કીયા તો ચવધમે રોજ યા એકીસવે રોજ, ઇસતરેહ હકતે મેંકા ખ્યાલ કરલેવે. ઓર લડકેકા સર મુંડાવે, ઓર બાલ ચાંદી સે તોલકર ફકીરોંકો તકસીમ કરે, ઓર બાલકો કીસી મકાનમે દફન કરે.

બયન મુતફરૈકાત નિયતોંકા, ઓર ફાતેહા ઓર દુઆઓંકા.

રમઝાનકે રોજેકી નિયત.

નવયતો અન અસુમો ગહન મીન અદાએ શહરે રમઝાન ફરદુહાડે તઆલા.

રોજ ખોલનેકી નિયત.

અહા હુમ્મા લકા સુમતો વખેકા આમનતો વ અલયકો તવકકલતો વ અલા રીજકેકા અફતરતો નવયતો સવમલ ગહે મીન શહરે રમઝાન.

અવરતસે સોહબત કરતે વક્ત યેહ પરહે.

નવયતો! અન અજ મઆ માઆલ મરાતીલ મનકુ
હતે લે ત લ ખીલ મવલુદે ઇખા જેહતીલ ઇખાદતે બે અ
મરીલા હીલ અઝીમ, ખીસમિલા હીર રહમા નીર રહીમ.
આંખાંમેં સુરમા લગાતે વક્ત યેહ દુઆ પરહે.

રખખના અતમીમ લાના તુ રના વગફેર લાના ઇન
નકા અલા કુલ્લે શેઇન કદીર.

આયનેમેં દેખતે વક્ત યેહ પરહે.

ફ તખા રકલ્લાહે અહસનુલ ખાલેકીન.

મુરદેકી ગુસલકી નિયત.

નવયતો! અગ તસેલા હાજલ મૈયેતલ હાદેરા વાજે
ખલ ગુસલે ઇમતે સાલલ લે અમીરીલાહે તઆલા લે ઇસ
તેખા હતીસ સલાતે વ રફલ હદસ.

કુરખાનીકો નિયત.

નવયતો! અન ઉદહીયતા લીલ્લાહે તઆલા અલ્લા
હુમ્મા હાજ મીનકા વ ઇલયકા ફ ત કખખલ મીનની
ખીસલ્લાહે અલ્લાહે અકબર.

જનવરકે જખ્હ કરનેકી નિયત.

નવયતો અન અજ ખહા હાજલ*—હતતા ખયરોજો
મીનહો દમુમ મસકુ હુન હલા લન તૈયેખન, ખીસ મીલ્લા
હે અલ્લાહે અકબર.

ફાતેહા હજરત રસુલુલ્લાહકે નામકી.

અલફાતેહા ધલા જનાખે હદરતે સૈયદના, વ સ ન દેના, વ
નખી એના વ હખીએના વ શરીએના મોહમ મદીર રસુલીલ્લાહે, સલ
લલ્લાહે અલયહે વ અલા આલીહી વ અસહા ખીહી વ સલ્લમ. વ
અરવાહે અવલાહે રસુલીલ્લાહે, વ અજવાજે રસુલીલ્લાહે, વ અસ
હાખે રસુલીલ્લાહે વ અનસારે રસુલીલ્લાહે, વ અસહારે રસુલીલ્લાહ
વ મન આ મના ખીહી વ અહીખ્યા ધહી વ ખુલફા ધહી સલ હે
લ્લાહે અલયહે વ સલ્લમ, વલ મોહાજેરીના વ ખમ સંતીત તૈયે
ખીના વત તાહેરીના વલ ખુલફા ધર રાશેદીનલ મહદી ધના વ ધલા
અરવાહીત તાખેધના વ ત ખ ધત તાખેધના વલ ઉલમાઈલ મુજ

*જનવર જખ્હ કરનેકી નિયતમે જહાં હાજલ લીખકર
જગા છોડદીહે, વહાં અગર ગાયે હોતો. 'ખ ક રે, ઝોર અગર બાંટ
હોતો, 'જ મ લે' ઝોર બેંસ હોતો 'જામુસા' અગર બકરી હો તો
ગ ન મા, ઝોર મુરગી હો, તો 'હુજાજ' ઝોર હિરન હો, તો જ
ખ ય તા. ઝોર કોઇ પરીંદા હોવે, તો 'તયરા' પરહે. ઝોર વહાંસે
આપ્પીકી નિયત તમામ પરહે. ઝોર જખ્હ કરે.

તહે દીના વસ સુલ હાએ વશ શોહદાએ વજ જોહદાએ વલ
 પુકરાએ વલ ગુરખાએ મીનલ અરખે વલ અજમ, મીન જિમ્મતે
 મોહમ મદીન સલ લદલાહો અલયહે વ સદ્દમ ફાતેહા.

ફાતેહા હજરત પીરકે નામકી.

અલ ફાતેહા ઇલા રહે હદરતે ગવસીસ સમદાની કુતખે ર
 ખ્યાની મહયુએ સુખહાની સુલતાનીલ આરેશીના સૈયેદેના વ મયલ
 નશ શયખે મોહ ઇદદીને સૈયેદેના અખદીલ કાદેરીલ જીહાની
 કદ દ સદ્દાહો સીર રહુલ અજીજ શયજીન લીલાહે અલ ફાતેહા.

કુલ અવલીયાકે નામકી ફાતેહા.

ઇલા અરવાહે કીદ વતીલ વાસેલીન, વ જુખ દતીલ આરે
 શીન, જમીએ અવલીયા અલાહે રહમા હુમુલાહો તઆલા શયકીન
 લીલાહે ફાતેહા.

તમામ હકદારોકે નામકી ફાતેહા:

અલ ફાતેહા ઇલા અરવાહે વાસેદીના વ વાસેદીકુમ, વસે ઉસ
 તાજીના વસે ઉસતાજીકુમ વસે આખાએના વસે આખાએકુમ વસે
 અજદાદેના વસે અજદાદેકુમ, વસે જિમમહાતેના વસે ઉમમહાતેકુમ
 વસે અમવાતેના વ અમવાતેકુમ વ અમવાતે જમીઇલ મુસ્લેમીના

વલ મુસ્તેમાત વલ મામેનીના વલ મોમેનાત અલ અહયાહે
મીનહુમ વલ અમવાત શીલ ખરરે વલ બહરે, વલે જમીએ ઉમમતે
મોહમમદીન સલ લલ્લાહો અલયહે વ સલ્લમ કુસ્ત્રે કાફરતે અ
હલીલ ઇસલામે મીમ મશારેફીલ અરદે, વ મગારેખેહા ગફ રહા
હે લહોમુલ જનનાહ અલફાતેહા.

(ઉપર ફાતેહા લીખખેહે, ઉનમેસે કોઇબી ફાતેહા પરહે,
બાદ સુરે અલહમ્મ કોઈબાર ઓર કુલહોવલ્લાહ તીનબાર પરહકે
ચેહ દુઆ પરહે,) અલ્લા હુમ્મા સલ્લે અલ્લા મોહમ મદીવં વ
અલ્લા આલે મોહમ મદીવં વખારેક વસલ્લીમ, સુબહાના રખ્ખેકે
રખ્ખીલ ઇજ જતે અમ્મા યસકુન. વ સલામુન અલલ મુરસલીના
વલ હમ્દો લીલ્લાહે રખ્ખીલ આ લ મીન. બે રહ મતકા યા
અર હમર રાહેમીન.

— — — — —
દુઆ.

— — — — —
ચેહ દુઆ હર ફરજ નમાઝકે બાદ પરહે.

— — — — —
અલ્લા હુમ્મા અન તસ સલામ, વ મીન કસ સલામ, વ ઇ
લયકા યરજે ઊસ સલામ, હૈમેના રખખના ખીસસલામ વ અદ ખેલના
દારસ સલામ, તબા રકતા રખખના વ તઆલયતા યા જલ
જલાલે વલ ઇક્રામ. બે રહ મતકા યા અર હમર રાહેમીન.

— — — — —
દુઆ.

— — — — —
અલ્લા હુમ્મા રખખના આતેના શીદ દુનયા હસ નતવ વ

શીલ આખેરતે હસ નતંવ વકેના અગ્નિન નાર, વકેના અગ્નિન
કપરે વકેના અગ્નિન હસરે, વકેના અગ્નિન કપરે વકેના અગ્નિ
બદ દેન, ખેલુર મતે બદ દીલ હસને વલ હુસેન. વકેના અગ્નિ
બલ આખેરતે વહ શોરના માગ્નિ અપરાર ખે રહ મતેકા યા
અર હમર રાહેમીન.

દુઆ.

અલ્લા હુમા ઇન્ના નસ અલ્લોકા જુઆ દતન, શીલ ઇલ્મે
વ ખર કતન શીર રીજકે વ તવ ખતન કબલ મૌત, વ
અહા દતન ઇનદલ મૌત, વ મગફે રતન બાદલ મૌત, વ નગ્નતન
શીલ કપરે વ ખલાસન ઇનદલ હીસાબ. વ મગફે રતમ મિ નન
નાર યા અજીજે, યા ગફાર, ઇલાહન દાયેમન સર મદન શી યવ
મીલ કિયામતે ખે રહ મતેકા યા અર હમર રાહેમીન.

દુઆ.

યા ઇલાહી કયા કહુંમેં હાલે જર;	
હું ગુનાહોંસે નીહાયત શર્મસાર.	૧
કામ નેકીકા નહીં મુઝસે હુવા;	
ગર્ક ઇસ્યાંમે રહા સુખ્હો મસા.	૨
તેરે દર પર સીજદેમેં રખખાહે સર;	
છોડ ઇસ દરકો ભલા જાગી કીધર.	૩
કયું ન બખશીશકા રહું ઉમ્મીદવાર;	
મેં ગુનાહગાર એર તુ આમુર્જગાર;	૪

તુને અપને ફજલસે અય કીરદેગાર;
 મુઝકો દુન્યામેં કીયાહે બા વીકાર. ૫
 ઇસલીયે થેહ હે દુઆ શામે પગાહ;
 રખ હમેશા ફજલકી મુઝપર નીગાહ. ૬
 જખકે રોજે વાપસીંકા હો જુહુર;
 સાથ ઇમાં કે મેં જાઉં અય ગધુર. ૭
 હશ્રમેં જખ ખલકહો અંદોહગીં;
 મુઝકો બખશાવેં શફીલ મુજનખીં. ૮

દુઆ.

મોમીનો અજન્ને ઇલતીજકે સાથ;
 અખ દુઆકે લીયે ઉઠાઓ હાથ. ૧
 અય ખુદા સદકા કીક્ષીયાઇકા;
 સદકા ઉસ તુરે મુસતફાઇકા; ૨
 સીધે રસ્તે ચલાઇયો હમકો;
 પેચો ખમસે બચાઇઓ હમકો. ૩
 મરતે દમ ગેખસે મદદ કીજો;
 સાથ ઇમાનકે ઉઠા લીજો. ૪
 જખ દમેં વાપસીંહો યા અલ્લાહ;
 લખપે હો લાઇલાહા ઇલ લલ્લાહ. ૫
 કીના ઘો મોમીનોંકે સીનેસે,
 સીના હોખયે પાક કીનેસે. ૬
 સખકો એક રાહે હક દીખા યા રખ,
 દર હોંકે ઇમતીલાફે એજ સખ. ૭

દીનહો દીને અહમદી કુલકા;
 હો તરીકા મોહમ મદી કુલકા. ૮
 અય ખુદા તુ સમીઓ મુજબ;
 બે મુરાદોંકી કર મુરાદ નસીબ. ૯
 ન રહે કોઇ ખસ્તા દીલ ગમગીન;
 સખકી પુરીહો મુરાદ આમીન. ૧૦

દુઆ.

અહદા સામેઉલ મુના જાતી,
 સમદા કાફીઉલ મોહીમ માતી. ૧
 જેરો ખાલા નમી તવાનમ શુદ્ધત;
 ખાલેકુલ અરદે વસ સમાવાતી. ૨
 હાજતે ખીશ અજતો મી ખાહમ;
 જાંકે કાઝીએ જુમલે હાજતેતી. ૩
 હેય પોશીદા અજતો પીનહા નેસ્ત;
 આલે મુસ સીરરે વલ ખુદીયાતી. ૪
 શુકે ફજલે તોકે તવાનમ શુદ્ધત;
 હાફેજા ફી જમીએ હાલાતી. ૫

દુઆ.

ધલાહી તલબ હમ કરે સખ ગરીબ;
 કે રોજેંકી અરકતસે જતત નસીબ. ૧

તુ દીખલાદે જનતમે' દીદારકો;
 હોવે તાજગી સખ દીસો જનકો. ૨
 જ બરકત તરાવીહ બખશ સખ ગુનાહ;
 રખ ઉમ્મત મોહ'મદકો તેરી પનાહ. ૩
 કરમ કર હમોંપર અય સાહેબ કરમ;
 કે રોજોંકી બરકતસે કર દીલ નરમ. ૪
 દે તવશીક તુ હર મુસલમાનકો;
 કે ઇજ્જત દેવે માહે રમઝાનકો. ૫
 દેખો કયાહે બેહતર મહીના તમામ;
 કીયા શુસ્મે' નાજલ ખુદાને કલામ. ૬

(ઉપર જે નઝમોં દુઆએ' લીખખી હુક હે', વોહ નમાજકે
 બાદ જે યાદહો પરહે; ઓર ઉસકે બાદ ચેહ પરહે.) વ સલ લ
 દલાહો તઆલા અલા ખયરે ખલકીહી વ તુરે અરશીહી મોહ'મ
 દીવ' વઆલીહી વ અસહાબીહી અજ મધન. જે રહ મતેકા યા
 અરહમર સહેમીન.

અસનાદે અહદ નામા.

પેગંબર સલ, ને ફરમાયા હે, જે કોઇ ઇસ અહદ નામેકો
 સારી ઉમરમે' એક મરતબે પરહે, અલખતા ખુદા બાહે સાચ
 ઇમાનકે જાવે, ઓર ઉસકે બેહિસ્તી હોનેકા મેં ઝામીન હું, ઓર
 બખશ રહી, કેહતે હેકે, હજરતસે સુના હે, કે આદમીકે બદનમે
 ત્રીન હજર બીમારીયાં ખુદાયે તઆલાને પેદા કીહે. એક હજર

ખીમારીયોંકો હકીમ જનતે હેં, ઓર દવા કરતેહેં, ઓર દો હજર
 ખીમારીયોંકો કોઇ નહીં જનતા. જે કોઇ ઇસ અહદ નામેકો અ
 પને પાસ રખ્ખે, ખુદાયે તઆલા ઉસકો ઉન તીન હજર ખીમારી
 યોંસે નીગાહ રખ્ખે, ઓર અખુખકર રહી, કેહતે હેંકે, મેંને
 હજરતસે સુનાહે, જે કોઇ ઇસ અહદ નામેકો અપને પાસ રખ્ખે
 સાંપોંસે ઓર બીછલુઓંસે અમનમેં રહે, ઓર જાદુ ઉસપર
 કારગર નહોવે. ઓર જખાન બદ જોયોંકી બંદ હોજવે, ઓર
 અગર ઇસકો લીખકર. ઓર પાનીમેં ઘોકર. કીસી દર્દમંદકો પી
 લાવે તો શિક્ષા પાવે. ઓર હજરત ખાતુને જન્નત ફરમાતી હેંકે,
 મેંને હજરતસે સુનાહેકે, જે કોઈ ઇસ અહદ નામેકો શક્ષી લાવે;
 હાજત ઉસકી બર આવે, ઓર ઇસકો મુસ્ક ઓર જાફરાનસે
 લીખ્ખે, ઓર મેંહકે પાનીમેં ઘોકર તીન દીન સુખોહકો કીસીકો
 પીલાવે ઉરસે ફહમ ઓર અકલ જ્યાદા હો, જે કુછ સુને યાદ
 રખ્ખે, ઓર જેકે યાદ હો વોહ ફરામોશ નહો, ઓર અમીરલ
 મોમેનીન ફરમાતે હેંકે, મેંને હજરતસે સુનાહે, જે કોઇ ઇસકો
 પરહે ઓર મુરદોંકો બખ્શો, કબર ઉસકી મશરેકસે મગરેબ તક
 ફરરાખ ઓર પુર તુર હોવે, ઓર અગર ઇસકો મુરદેકી કબરમેં
 સીરહાનેકી તરફ તાકમેં રખ્ખે, તો ઉસ મુરદેકો સાત પેગંબરોંકો
 સવાબ મીલે, ઓર સવાલ મુનકીર નકીરકા ઉસપર આસાન હોવે;
 ઓર હક તઆલા ઉસકે લાખ ગજ દાહનેસે, ઓર ચાલીસ હજર
 બાંગેસે, ઓર ચાલીસ હજર સરસે; ઓર ચાલીસ હજર પાંઉસે
 અજખ દુર કરે, ઓર કબર ઉસકી કુશાદા હોવે, કે આંખ કામ
 કર નસકે. ઓર ઇસ અહદ નામેકો હક તઆલાને એક સુરત બ
 નાઇ હે, કે કબરમેં પાસ રહે, ઓર જખ મુરદા ક્યામતકો કબરસે

ઉઠે તો યે ફિરિસ્તા બનકર સામને આવે, ઝોર હુલ્લા બેહિસ્તકા લાકર પેહનાદે, ઝોર ખુરાક પર સવાર કરે. હક તઆલા ફરમાવે અય મોમીન નેજે સાથ અહદ નામા હે, તો ખુશ રહો કે તુને દુનિયામેં હર રોજ ઇસકો પરહા હે, આજ ઇસ અહદકો મેં વફા કરતા હું, તાજ સરપર રખ, ઝોર જામા બેહિસ્તકા પેહન, ઝોર ખુરાક પર સવાર હો, ઝોર બેહિસાખ ઝોર બેઅખજાખ બે હિસ્તમેં જા, ઝોર જીસકી તુ શકાઅત કરે ઉસે બખશું, જખ ઉસ શખ્સકો ઇસતરેહસે ખલકત કયામતકી દેખે, કે મોંહ ઉસકાં ચોધવીં રાતકે ચાંદકાસા હે, ઝોર અયસા સામાન હે. ગુલ મચાવેં કે કોનસા પેગંબર હે, યા કોઈ સીદ્દીક ખુજુર્ગવાર હે, કે અયસી ખુજુર્ગસે આતાહે, ફિરિસ્તા નિગેહબાન બેહિસ્તકા કહેગા, કે યે પેગંબર નહીં હે, બંદા ખુદાકા ઝોર ઉમ્મત મોહંમદ સલ, કા હે. દુનિયામેં અહદ નામા અપને સાથ રખતાથા, ઝોર ઉસકા યે તુર ઝોર બરકત હે, જખ ખલકત વહાંકી ફરીયાદ કરેગી ઝોર કહેગી, કે ઇતિની મુદત દુનિયામેં હમ રહે, ઝોર અફસોસકે અહદ નામેસે ગાફેલ રહે, ઝોર અખ પશોમાન હોતેહેં, વોહ અહદ નામયે મોઅજ્જમ યે હે.

અહદ નામા.

બિસ મિલ્લા હિર રહમા નિર રહીમ.

અલ્લા હુમ્મા ફાતેરીસ સમાવાતે વલ અરદે આલેમીલ ગયબે મશ અહાદતે હોવર રહમા તુર રહીમ. અલ્લા હુમ્મા ઇતી આ હદો

ઇલચકા ફી હાજેહીલ હયાતીદ દુન્યા, જે અન્ના અશહદો અન લા
 ઇલાહા ઇલા અનતા વહ દકા લા શરીકા લકા વઅશહદો અન્ના
 મોહમ મદન અબદોકા વ રસુલોકા ફલા તકેલની ઇન તકેલની
 ઇલા નફસી તોકર રેખની ઇલશ શરરે વ તોઆએદોની ઇન દકા
 અહદન અહદા, વ ફયતહુ ઇલા યવમીલ કીયામતે ઇન નકા લા
 તુઅલેફુલ મીઆદ. સલ લલાહો તઆલા અલા ખયરે ખલકીહી
 મોહમ મદીવ વઆલીહી વ અસહાખીહી વસલ્લમ અજ મમન, જે
 રહમતેકા યા અર હમર રાહમીન.

અસનાદે દુઆયે સુરયાની

ખુજુર્ગાનિ દીન ઇરશાદ ફરમાતે હેં, કે યે દુઆ નજદીક
 પાક રખ્યુલ ઇન્જતકે બહોત મક્યુલ હે, ઓર ઇસકો પરહનેકી
 બહોત તરકીબેં હેં, લેકીન કોઇબી મુશકીલ અમરકે લીયે આ
 લીસ રોજ તક બા વુજુ બાદ અજ નમાન્ને સુબોહકે યા બાદ
 અજ નમાન્ને ઇશ્નાકે ઇસકા વીદ કરે, તો ઇનશા અલ્લાહો
 તઆલા ઉસકી મુરાદ પુરી હોગી. ઓર ઇસ દુઆકા વીદ હમેશા
 રખનેસે કીસીકા મોહતાબ નહોગા. ઓર ઉસકે રોજગારમેં બરે
 કત હોગી, ઓર અલ્લાહ તઆલાકી ખુશનુદી હાસીલ કરનેકા
 જરીઆ હોગા. યેહ દુઆ પરહનેકે અબ્વલ ઓર આખેર દુરદ
 શરીફ તીન, યા પાંચ, યા સાત સાત બાર પરહે; ખુદાવંદ કરીમ

તમામ દીનદાર બાપબોકો નેક કામ કરનેકી હીદાયત નસીબ કરે
આમીન. સુખ્યા આમીન, વોહ દુઆયે મોઅઝઝમ યે હે.

દુઆયે સુરયાની.

બિસ મિલ્લા હિર રહમા નિર રહીમ.

અનલ મવજુદો ફત લુખની તજેદની,
ફધન તત લુખ સીવાઈ લમ તજેદની.
અનલ મકસુદો લા તકસુદ સીવાઈ,
કસીરલ ખલકે ફત લુખની તજેદની.
અનર રખખુલ લજી યખશા અખખી,
જમીઉલ ખલકે ફત લુખની તજેદની.
અનલ મલેકુલ મોહયમેનો જલ્લા કદરી.
અઝીમુલ મુલકે ફત લુખની તજેદની.
અનલ માખુદો લા તાખુદ સીવાઈ,
અનલ જખખારો ફત લુખની તજેદની.
અના લીલ અખદે અરહમો મીન અખીહે,
વમીન અખવયહે ફત લુખની તજેદની.
તજેદની વાહેદન સ મ દન અઝીમન,
કસીરલ ખીરરે ફત લુખની તજેદની.
તજેદની મુસતગાસન લી મુગીસન,
અનલ કહહારો ફત લુખની તજેદની.
વ અરહમો મીન ઇબાદી મન અસાની,

બ જોહલીમ મીનહો ફત લુખની તજોદની,
 તજોદની ફી સવાદીલ લયલે અખદી.
 કરીખમ મીનકા ફત લુખની તજોદની.
 તજોદની રાહોમન ખર રર રઉફન,
 જો કુદલીલ ખલકે ફત લુખની તજોદની.
 તજોદની વાસેઅન લીલ ખલકે ગયરી,
 અનલ મજકુરો ફત લુખની તજોદની
 તજોદની ફી સુજુદેકા હીના તદઉ,
 વહીના તકુમો ફત લુખની તજોદની.
 ઇજલ લહફાનો નાજની કઝીમન.
 અકુલ લખખયકા ફત લુખની તજોદની.
 ઇજલ મુદ તરરો કાલા લા તરાની.
 નઝરતો ઇલયહે ફત લુખની તજોદની.
 અ તારેફા મય યગીસુલ ખલકે ગયરી,
 સરીઉલ અખજો ફત લુખની તજોદની.
 અ તારેફા મુનકેજન ગયરી સરીઅન.
 મીનલ હલકાને ફત લુખની તજોદની.
 અ તારેફા મય યકુલ લીશ શયયે ગયરી,
 યકુન ફ ય કુના ફત લુખની તજોદની.
 અ તારેફા સાતેરલ લીલ ગયજો ગયરી,
 અનસ સતતારો ફત લુખની તજોદની.
 ફઇન તાખા તુખતો અલયહે અખદી,
 અનત તવ્વાખો ફત લુખની તજોદની.
 વ મય મીસલી ફ અયના યકુનો મીસલી.

વ લયસા ચકુનો ફત લુખની તજેદની.
 હલુમ્મા ધલૈયા લા તકસુદ સીવાધ,
 અનલ મકસુદો ફત લુખની તજેદની.
 અ તજકોરો લય લતન નાદીતા સીર રન,
 અલમ અસમાકા ફત લુખની તજેદની.
 ફલા યુનજીકા યા અખદી સીવાધ,
 મીનન નીશને ફત લુખની તજેદની.
 વ લયસા મમતેકુલ ફીરદવસા ગયરી,
 અનર રજ્જકો ફત લુખનો તજેદની.
 અ હલ ફીલ ખલકે મધ ચોતી જજીલન,
 સીવાધ લયસા ફત લુખની તજેદની,
 અ તારેફ સાતેરન લીજ જનખે ગયરી.
 અનલ ગફફારો ફત લુખની તજેદની.
 સઅગફેરો લીલ ધખાદે વ લા ઉખાલી,
 ગદાતલ હસરે ફત લુખની તજેદની.
 વ અકરેમ મય યુરીદો ખેલા હિસાખીન,
 અનલ વહહાખો ફત લુખની તજેદની.
 ફ અજ જોજની વલમ ત ર કતતો મીસલી,
 વ લસતો તશહે ફત લુખની તજેદની.
 વ અકરેમો મધ યતુખો ધલૈયા ખવફન,
 લીયલ ધકરામો ફત લુખની તજેદની.
 લીયલ આલાઓ વન નેમાઓ ધનદી,
 લીયલ ખયસતો ફત લુખની તજેદની.
 લીયલ ફુખા વમા ફીહા જમીઅન,

લીયલ મ લ કુતો ફત લુખની તજેદની.
 અ તારેફે મલ લહુ ઇસમુન ક ઇસમી,
 અનર રહમાનો ફત લુખની તજેદની.
 અ નહલા હુલ લજી લા શયયા મીસલી,
 અનદ દૈયાનો ફત લુખની તજેદની.
 અનલ મલેકુલ મુલુકે વ કુલ્લો મુલકીન,
 લીયલ મીરાસો ફત લુખની તજેદની.
 અના ઉફનીદ દુહુરા વ કબલા કબલીન,
 વ બાદલ બાદે ફત લુખની તજેદની.
 અનલ વહહાબો યા અબદી સરીઅન,
 વલીયુલ અહદે ફત લુખની તજેદની.
 અનલ ફરદુલ મુદખખેરો ફવકા અરશી,
 બેલત તકલીફે ફત લુખની તજેદની.
 અનર રખખુલ લજી લા મુલમા ઇનદી,
 વ લસતો અજુરા ફત લુખની તજેદની.
 ખલકતો મોહમ મદન મુરન કદીમન,
 લહુલ ખુશરા ફત લુખની તજેદની.
 વ યશ ફરો શીલ ખલાયેકે યવમા હશરીન,
 ઝોશફેઝો શીહે ફત લુખની તજેદની.

ખયાન ગુનાહે સગીરા વ કબીરાકા.

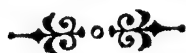

મુસલમાનો અબ ગોશે દીલસે સુનના ચાહીયે, કે જયસે
 અરકાન ઇસલામકે બખલાને ફરઝ હે, ગુનાહોંસે દુર રેહનાબી ફરઝ

હે. ગુનાહ બાજે કબીરા યાને બડે, ઉનકે કરનેસે અબળ બોગા,
 અમર તોબા નકરે; ઓર બાજે સગીરા હે, ઉસકે કરનેસેબી
 અબળ બોગા, પર યોડા. અબ ગુનાહે કબીરાકા બયાન કરતાહું,
 શીર્ક ખુદાસે કરના, યતીમોંકા માલ ખાના, કીસી અવરતકે ઝુઠી
 તોહમત જનાકી ડરની, દોચંદ કાફેરોંકે જંગસે ભાગના, શરાબ
 પીના, ઝુલ્મ નાહક કરના, કીસીકે પીછે બટીસે યાદ કરના, કીસી
 કે હકમે ગુમાને બદ કરના, અપને તઈં જેરોંસે અછછા જનના,
 ખુદાસે ખોદ ન કરના, હમસાએકી જોડે બેટીપર નઝરે બદ કરના,
 ખુદાકી રહમતસે નાજીમ્મીદ હોના, કીસીસે વાયેદા કરકે વફા ન
 કરના, કીસીકી અમાનતમે ખીયાનત કરના, ખુદાકા ફરજ તરક
 કરના, “ કુરઆને શરીફ ” પરહકે જુલ જના, શહાદત હકકી
 છુપાના, શહાદત ઝુઠી દેના, જુલ બોલના, ખુસુસ કસમ ઝુઠી
 ખાના. જસસે કીસીકા માલ યા જન યા હુરમત જતી રહે-
 કસમ ખુદાકે નામકે સીવા ઓર કીસીકી ખાના, ઓર સીજદા
 કીસીકે સીવા ખુદાકે કરના. જુમઆકી નમાજ તરક કરના, હમેશા
 જમાઅત તરક કરના, મુસલમાનોંકે કાફેર કેહના, કીસીકા ગીલા
 સુનના, ઓરી કરના. સવદા સેતે દેતે કમ તોલના, ઝાલીમોંકી
 ખુશામદ કરના, ખ્યાજ ખાના, કઝીયા નાહક ફેસલ કરના, મોલ
 ચુકાકે પીછે જબરદસ્તીસે કમ દેના, લડકોંસ ખુરા કામ કરના
 હયેઝકી હાલતમે અપની જોડે યા બાંદીસે સોહબત કરના, અના
 જઘી ગીરાનીસે ખુશી હોના, કીસી જેર અવરતકે પાસ ખીલવત
 મેં બેઠના, જનવરોંસે જમાઅ કરના, જુવા બેલના, કાફેરોંકી
 રસમે પસંદ કરના, તુજુમીકી બાતોંકા સચ્ચા જનના, દાવા
 અપની કબાદત યા તકવાકા કરના; મુરદેપર પીટના, મુકારકે રાન,

ખાનેકો ખુરા કેહના, નાચ દેખના, ખાન્નેસે ચુનના, ઇખાદત
 લોગોંકે દીખાનેકો કરના, કીસીકે ઘરમેં બે ઇજ્જત ચલેજના,
 કીસીસે મસખરી કરકે બેહુરમત કરના. ગુનાહ બિનકે સીવા ઝોર
 બહોત હે. ગરઝ સખ ગુનાહોંસે દુર રહે. ઝોર તોખા કરતા
 રહે. હદીસે શરીફમેં આયા હે, કે મુસલમાન વોહ શમ્સહે, કે
 જમ્સકી જખાનસે ઝોર હાથસે કીસીકો ઇજ્જ નહો. ઇનમાનકો
 લાજમ હે ઝોર લાયેક યુ' હે, કે અપને તઈ લેહાઝ કરકે સખસે
 ખુરા આપકો જાને; ઝોર કીસીકો ખુરા નજાને; ઝોર કીસીકા એખ
 તલાશ ન કરે. પર બગેર તલાશકે અગર એખ કીસીકા માલુમ
 હોજાયે, તો નરમીસે ઉસે નસીહત કરે. લેકીન ફઝીહત ન કરે,
 ઝોર રસવા ન કરે, હકતઆલા સખકો નેક અમલકી તવફીક દે.
 આમીન.

ગઝલે નાચત.

હમારે સરવરે આલમકા રત્યા કોઈ કયા જાને,
 અગર હો ચક્ષમે હક બીં એન જાતે કીખીયા જાને.
 બશરકી આંખ ગર જુલવેકો ઉનકે દેખના જાને,
 હરએક શયમેં જુહુરે મઝહુરે જાતે ખુદા જાને.
 અગર તુરે નબી તુરે ઇલાહીસે જુદા જાને,
 યે કમ ફહમી સરાસર હે ખતા જાને ખતા જાને.
 કલક હે રંજ હે હસરત હે બહરે સરવરે દીં મેં,
 ગુજરતા હે જો સદમા દીલપે અપને કોઈ કયા જાને.

જળાંપર લા નહીં સકતેહેં હમ પાંસે શરીઅત હે.
 મોહમદકો સમઝતે હેં જો કુછ દિલમેં ખુદા જાને.
 ઉમ્મીદે વસ્લે મહબુબે ખુદામેં સીદ્દ જતે હેં,
 મગર દીલકા યે મકસદ કબ ખરઆયેગા ખુદા જાને.
 જરો દૌલતસે દિલસેં જાનસેં ઓર દીનો ઇમાંસે,
 મોહબ્બત સૈયદે આલમકી લાજીમ હે સીવા જાને.
 ઉન્હીકે વાસ્તે હકને કીયે દોનોં જહાં પયદા,
 ઉન્હીકી જાતે અકદસ ખાએસે હર દો સરા જાને.
 કીદાયાંને નખીમેં અય તજમુલ અપની ઇજજત હે,
 કોઇ મુનઇમ હમારા મરતખા જાને તો કયા જાને.

કસીદયે નાઅત.

અનકે ખુલ ખુલ હમને ખાજે દહેર હુંડા શાખ શાખ.
 પાયા ઉનપે નામે અહમદ સાફ લિખ્યા શાખ શાખ.
 પત્તે પત્તે મર પતા પાયા નખીકે તુરકા,
 દેખા હમને જુલવાગર અહમદકા જુલવા શાખ શાખ.
 ખાગ ખાતે ખાજે આલમ કરદીયા હકને જાસે,
 ઉસકા ખુલ ખુલ ખોસ્તાને દીમેં ખોલા શાખ શાખ..
 પુર સમર જાસે હુવા નખ્લે મુસદ્દે અહલે દીં,
 ખાજે ઉમ્મીદી જહાં લાયા હે મેવા શાખ શાખ.
 જેરે સાયા આ ગયા જાસકે જર્મીન ઓર આસમાં,
 અયસા ખોસ્તાને મોહમદ ખરહકે ફુલા શાખ શાખ,

તુરે હકકે સાથ યા તુરે મોહમદ જુલવાગર.
 જો શજરપર તુરકે મુસાને દેખા શાખ શાખ.
 કયા અજબ બાગે જહાંમેં ગર રહે સરસજન તુ,
 અછછા યે મજમું હે સરવર તુને બાંધા શાખ શાખ.

ગઝલે નાઅત,

આસ્તાને સરવરે કોનો મકાં કુછ ઓર હે,
 યે જમીં કુછ ઓર હે યે આસમાં કુછ ઓર હે.
 ઇશ્કે અહમદમે ફના હોના બકા બિલાહ હે,
 અય ખીઝર લુદ્દે હયાતે જાં કુછ ઓર હે.
 તુરે સીના કયા હે મુસા ઓર કયા ઉસકા સફર,
 અય કલીમુલ્લાહ સેરે લામકાં કુછ ઓર હે.
 યું તો યુસુફની હે માઅશુકાને આલમમેં મગર.
 નાજો અંદાજે હબીબે દો જહાં કુછ ઓર હે,
 અહમદે બેમીમ વ અહમદમેં હે પરદા મીમકા,
 અસ્લમેં કુછ ઓર હે સબકો ગુમાં કુછ ઓર હે.
 મેં હું મદદાહે નખી ખુલખુલ સનાખાને અમન.
 રંગ અપના ઓર હે ઉસકી જબાં કુછ ઓર હે.
 ઓરપર મખલુક આશીક તુઝપે ખાલેક શેફતા,
 તેરે જોખનમેં અદા અય જાનેજાં કુછ ઓર હે.
 સબ પયંબર કેહતેહેં અદલાહસે રાજો નીયાજ,
 વાસ્તા તેરે ખુદાકે દરમીયાં કુછ ઓર હે.
 હર મુસીબત સેહલ હે હર મૌત હે આસાન તર

માહનેવાલોંકા તેરે ઇમતેહાં કુછ ઝોર હે.
 દુરમે ઇમાં હે મયે ઇરકે મોહ મદ મુસતહા,
 શરએવાલોંકા યે શરાબે અરગવાં કુછ ઝોર હે.
 શરએવાલોંકા પંદમે બિસમીલ અસર કયા ખાક હો,
 ખાહેશે દીલ કુછ ઝોર હે તરજે બયાં કુછ ઝોર હે.

મદહે પચંબર.

નકશે કદમ હબીબે ખુદાકા કીધર નહીં, ?
 વોહ સીમત કોનસી હે કે કાઅબા જીધર નહીં.
 દેખુ મેં કીસતરૈહસે નબીકા મુકામે ખાસ,
 વહમો ખ્યાલકોબી વહાંતક ગુજર નહીં.
 ગુજરાહે આસમાંસે પુરાકે રસુલે પાક,
 દોનોં નિશાંને સુમહેં યે શમ્સો કમર નહીં.
 અલ્લાહ રે હીતાફતે પટકા નીમલ ગયા,
 એનન હે રસુલે-ખુદાકી કમર નહીં.
 ચોંકુ જે ખાબસે તો મદીના નઝર પડે,
 કીસમતમે કયું ખુદા કોઈ અયસી સહર નહીં.
 મુનકર નકીરસેમે કહુંગા હમે સવાલ,
 અહમદકા નામે વાદિ હું ઝોર કુછ ખંબર નહીં.
 ફીરદોસકો તમીઝ હમારા સલામ હે,
 કયા બયે જીધર કે મદીના જીધર નહીં.

ગઝલો નાચત.

- હીદાયતકી દો આલમકો હીદાયત હોતો અયસીહો;
રીસાલત હોતો અયસી હો નુબુવત હોતો અયસીહો.—૧
- પુરાકે બર્કે જવલાં દમમેં પહોંચ્યા અરશે આઝમ પર;
જો તેઝી હોતો અયસીહો જો સુરઅત હોતો અયસીહો.—૨
- બતનસે મેં જો નીકલા રાહ સીધી લી મદીનેકી;
જો સવદા હોતો અયસાહો જો વહશત હોતો અયસીહો.—૩
- અલીને એકહી હમલેમેં તોડા બાબે ખયખરકો,
જો કુબત હોતો અયસીહો જો તાકત હોતો અયસીહો.—૪
- સદાથી અશહુદો અનના મોહમ્મદ સંગરેજોંકી;
સદાકત હોતો અયસીહો શહાદત હોતો અયસીહો.—૫
- જમાલે પાક દીખલાયા નીગાહે લુલ્લસે દેખા;
તવજજોહ હોતો અયસીહો ધનાયત હોતો અયસીહો.—૬
- જો તસવીર આપકી ખેંચી કહા નકકારો કુદરતને;
જો નકશા હોતો અયસાહો જો સુરત હોતો અયસીહો.—૭
- શખે મેઅરાજ ગખશા ઉમ્મતે આસીકો ખાલેકને;
શક્રાઅત હોતો અયસીહો જો રહમત હોતો અયસીહો.—૮
- ‘કલીમે’ ખુશ બયાં કયા ખુશ કલામીહે જઝા કલા;
મઝામીં હોતો અયસેહોં તખીયત હોતો અયસીહો.—૯

મદદે પયંબર.

- નાચતે અહમદમેં કહું કયા મેરા રૂત્યા કયાહે,
વરુ ખાલેકહી જે ફરમાયે તો બંદા કયાહે. ૧
- આગે ખુરશીદે જહાંબતકે જરરા કયાહે,
હુરને યુસુફકો તેરે સામને રૂત્યા કયાહે. ૨
- બંદએ હકહું ગુલામે શહે લવલાક હુંમેં,
પુછાતો મુઝકો નકીરેનને સમઝા કયાહે. ૩
- ઝાંક કર જલીયોંકો પુછુંગા હંગામે સલામ,
અય દીલો દીદા કહો ઓર તમના કયાહે. ૪
- શબ્દે મેઅરાજમેં ખાલેકને યેહ હજરતસે કહા,
આ મેરે સામને મહમુબસે પરદા કયાહે.
- લખ ચીમટ જાતેહેં કેહતા હે જે મોહંમદ કાઇ,
ઓર ઇસ નામસે બરહકર કાઇ મીઠા કયાહે. ૬
- જસને યકબાર મદીનેકી જ્યારત કરલી,
શીર ઉસે રોઝયે રીઝવાંકી તમન્ના કયાહે. ૭
- તુરપર હજરતે મુસાજો ગીરે ગશ ખાકર,
જુલ વયે યાર પુકારા અબી દેખા કયાહે. ૮
- મેંતો ઉસ જજબએ હલફતકા અસર જબ જાનું,
ખુદ નખી મુજસ કહેં તેરી તમન્ના કયાહે. ૯
- જુલ વયે તુરે નખીસે મેરી સમરી હોજયે,
મલેકલ મોતસે કેહદો કે તકાઝા કયાહે. ૧૦
- અમને નાઅતમેં કુછ નગમે સરાઇ કરલો.
હસસફીરો દમે ફાનીકા બરોસા કયાહે. ૧૧

- શાફે રોજે જાકા હું મેં મીસકીં મદદાહ,
 ગો ગુનાહગાર હું લેકીન મુઝે પરવા કયાહે. ૧૨
- હમકો વાઝેઝ નસુના જુકરે બેહીસ્તો દોજખ,
 હમ ગુલામાને નખીહેં હમેં કેહતા કયાહે. ૧૩
- ચેહી કેહતાહે દીલે ખસતયે “મીસકીં” હરદમ,
 ઉઠ ચલ અખ સુયે અરખ હીંદમેં બચા કયાહે. ૧૪

કસીદયે નાઅત.

- જખ દીલસે નામે પાક મોહમ્મદ નીકલ ગયા,
 ધનસાન ગીરતે ગીરતે જમીંપર સંબલ ગયા. ૧
- અરકતસે નામે પાક હખીબુલ્લાહકે,
 આયા પહાડબી મેરે આગે તો ટલ ગયા. ૨
- રોજે જાકામેં નાજે શફાઅતસે દેખલો,
 કોહે ગીરાં ગુનાહોંકા એક પલમેં જલ ગયા. ૩
- જુઝ સખરો શુક ઓર ન નીકલા ઝખાંસે હર્ફ,
 ખંજર ગલે હુસેનપે જીસ વકત ચલ ગયા. ૪
- રોયા તમામ શખજો મેં ખાલેકકે આફસે,
 દફતર મેરે ગુનાહકા પાનીમેં ગલ ગયા. ૫
- કુછ હાલ અપની ઉમ્મતે આસીકા દેખીએ,
 કયા હોગયા ઝમાનેસે કયા રંગ બદલ ગયા. ૬
- ચેહ ઘર મુસાફરાનાહે ધસમેં નહીં કયામ,
 આયા જો કોઇ આજતો ફીર કોઇ કલ ગયા. ૭
- પોંહચેગા વોહી મંઝીલે મકસદ પર અય ‘ફસીહ’.
 ગહે ખુદમેં આનકે જો સરકે બલ ગયા. ૮

કસીદયે નાચત.

ફકત પુઝપર તસદ્દુક કયા દીલે ધનસાન જાતા હે,
 પુઝીકા દેખકર જીખીલબી કુરખાન જાતા હે.
 જો દેખેહે મોહમદકો ખુદાકો જાન જાતા હે.
 કોઇ ઇસમેં જરા શક લાયે તો ઇમાન જાતા હે.
 અહદમેં જોર અહમદમેં ફકત હે મીમકા પરદા,
 જુસે પહેજાનના આતા હે વોહ પહેજાન જાતા હે.
 ઝીયારત હોગઇ જુસકો મોયસ્સર ઉસકે રોઝકી,
 કહાં કબજેસે ઉસકે રોઝયે રીઝવાન જાતા હે.
 નહીં મહરમ ફીરતા કોઇ ઉસકે આસતાનેસે,
 જો બેસામાન આતા હે વોહ બાસામાન જાતા હે.
 સફાઅત હમ યુનાહગારોંકી હોગી ઉસકે બીન કીસસે
 વોહી નઝરોંયેં ફીરતા હે ઉસી પર ધ્યાન જાતા હે.
 કહેંજે અંબીયા મહશરમેં દેખો સાફયે ઉમ્મત,
 યુનાહગારોંકી બખ્શાને સુયે રહમાન જાતા હે.
 ઝફર સલ્મેઅલા કયા નામ પ્યારા હે મોહમદકા,
 યે દીલ ઉસ નામપર સોસો દક્ષા કુરખાન જાતાહે.

ગઝલે નાચત.

મોહખાત ગેરસે મેરી છુડાદો યા રસુલુલ્લાહ,
 મુઝે અપતાહી દીવાના બનાદો યા રસુલુલ્લાહ.
 લગા તકીયે યુનાહોંકે પગ દીન રાત સોતા હું,
 મુઝે ઇસ ખાબે મદલતસે જગાદો યા રસુલુલ્લાહ.

પડાહું કેઅરે દરિયામેં બંવરમેં ખાતાહું ચઝકર,
 કિનારે લુલ્હસે મુજકો લગાદો યા રસુલુલ્લાહ,
 અંધેરી કબ્રમેં મુજકો અકેલા છોડ જવેંજે,
 વહાં હો ફઝલસે તેરે ઉમ્મલા યા રસુલુલ્લાહ,
 બડી કિસમત હમારી હે કે ઉમ્મતમેં તુમહારી હે,
 બરોસા દીનો દુનીયામેં તુમહારા યા રસુલુલ્લાહ,
 ચેહી હે આરઝુ દીલમેં પરહું છૂઝ નામકી તસખીહ,
 કરેં કુછ કામ દુનીયામેં તુમહારા યા રસુલુલ્લાહ,
 ખુદા મુજકો મદીનેમેં જો લેજવે તો બેહતર હે,
 કે રોઝા જાકે મેં દેખું તુમહારા યા રસુલુલ્લાહ,
 હુસેની પીર હે મેરા કે જીનકા મુલ્ક હે બયતુલ્લા,
 મુસાફીર હું મેં કાઅમેકા દીખાદો યા રસુલુલ્લાહ.

ગઝલે ચીશતી.

રકમ કબહો સીક્ષત તેરી મોઘનુદીન અજમેરી,
 વોહ આલી શાન હે તેરી મોઘનુદીન અજમેરી.
 બયાં મેં કયા કરેં તેરા કહાં મકદુર હે મેરા,
 વોહ જાતે લામકાં તેરી મોઘનુદીન અજમેરી.
 જમીં વ આસમાં તેરા મકીં વ લામકાં તેરા,
 અરશ પર ધુમ હે તેરી મોઘનુદીન અજમેરી.
 તેરે દરીયાયે વહદતમેં સફીના કબ મેરા અટકે,
 તુ કિસ્તી પાર કર મેરી મોઘનુદીન અજમેરી.
 તેરે દરબાર જો આવે મુરાદેં દીલકી વોહ પાવે,

સખી દરબાર હે તેરી મોઘનુદીન અજમેરી.
 તુહી હે પીર પીરોંકા કુતુબ ઓર ગોસ મીરોંકા,
 હુકુમત હોંદ હે તેરી મોઘનુદીન અજમેરી.
 ખતે હાજ હખીખુલા દીલા તુ ફેઝ હુખખુસ સીર,
 લીખા પેશાનિપર તેરી મોઘનુદીન અજમેરી.
 તુ કુતખુદીન ફરીદુદીન રફીઉદીન અલાઉદીન,
 યે શાને પંજતન તેરી મોઘનુદીન અજમેરી.
 તુહી હાદી હીદાયતકા તુહી વાલી વિલાયતકા,
 ફકર મીરાસ હે તેરી મોઘનુદીન અજમેરી.
 વસીલા તુ ગદાઓંકા શહેનશાહ બાદશાહોંકા,
 હુહાધ ધર બધર તેરી મોઘનુદીન અજમેરી.
 દીલા તુ શમ્સ કે મકસુદ અલાઉદીન સાબેર ખુદ,
 હુઝુરીમે રહું તેરી મોઘનુદીન અજમેરી.

ગઝલે યાર.

તુરપર જલવા દીખાયા યારને, મુસાકો બેખુદ બનાયા યારને.
 સર દીયા સર મસ્ત અપને ઇસ્કમે, મજનુકો બનબન ફીરાયા યારને.
 ચેહ કહા શખીલને લાકર પુરાક, ચલીયે યા અહમદ ખુલાયા યારને.
 કયા બડા રૂત્બા મોહમદકો મીલા, રખર અપને ખુલાયા યારને.
 બેકલી હઝરત બિલાલકી કયા લીખું, સહરા બસહરા ફીરાયા યારને.
 શબડો બતાખી લીખું કયા દોસ્તો, ખાબમે જલવા દીખાયા યારને.
 પુતલા કરકે ખાકકા પરવર-દિગાર, રોશની દિલમે લગાયા યારને.
 શક કર કાઝી ખુદાકા રોજે શબ, ખાબકા બંદા બનાયા યારને.

ગઝલ.

અય મેરે ખાન્ન પ્યારે લે ખખર, દીન દુનીયાકે સહારે લે ખખર.
 અહમદે મુરસલકે પ્યારે લે ખખર, ખુરજે ઝોહરાકે સીતારે લે ખખર.
 યા મોહૈયોદીન શાહે અવલીયા, અય મેરે હકકે દુલારે લે ખખર.
 શરખતે દીદાર તેરા ચાહીયે, સાકીયે કવસંરકે પ્યારે લે ખખર.
 અય મેરે ફરયાદ રસ મુશકીલ કુશા, દરપે તેરે આ પુકારા લે ખખર.
 નાતવાં મહમુદશાહ ખાસદ નીયાઝ, હરધડી તુજકો પુકારે લે ખખર.

ગઝલે તાલીખ.

હમારે પેશવા ખાન્ન મોઘનુદીન ચીસ્તી હેં,
 હમારે રાહનુમા ખાન્ન મોઘનુદીન ચીસ્તી હેં
 રસુલુલ્લાહકી અવલાદમેં હેં વોહ વલીયે હક,
 જહાંકે બાદશાહ ખાન્ન મોઘનુદીન ચીસ્તી હેં.
 શરીઅત માઅરેફતસે ઓર હકીકતસે તરીકતસે,
 હુયે વાકેફ સદા ખાન્ન મોઘનુદીન ચીસ્તી હેં.
 હસબમેં હેં વોહ લાસાની નસબમેં દુરરે યકતા,
 અલીકે દીલરૂખા ખાન્ન મોઘનુદીન ચીસ્તી હેં.
 શફા હાસીલ ઝમાનેકો મઝારે પાકસે ઉનકે,
 મરીઝોંકી દવા ખાન્ન મોઘનુદીન ચીસ્તી હેં.
 હરએક છોટા બડા કેહતાહે ઉનકો શાહે હિંદુસ્તાં,
 વલીયે હિંદ કયા ખાન્ન મોઘનુદીન ચીસ્તી હેં.
 કીયા હિંદુસ્તાનમેં કબજા શમશીરે કરામતસે.

ચુન્યે આસક્ષા ખાળ મોઢ્યોદીન ચીસ્તી હે.
 જખાં લાઉં કહાંસે જો કંઈ તવસીદ ઉનકીમે,
 પયે મહહો સના ખાળ મોઢ્યોદીન ચીસ્તી હે.
 ખુદાકો પાયેગા તાલીખ મુકરર ઇશ્કસે ઉનકે,
 મુકરર રાહતુમા ખાળ મોઢ્યોદીન ચીસ્તી હે.

ગઝલે રીયાઝ.

કંઈ કયસી સના ખાની મોહ્યોદીન જીલાની,
 તખીઅત હે ન જવલાની મોહ્યોદીન જીલાની.
 દહનમેં હે કહાં તાકત જખામેં હે કહાં જુરાત,
 જો લીખ્યે વરફે લાસાની મોહ્યોદીન જીલાની.
 નખીકે લાડલે તુમ હો અલીકે લખ્તે દીલ તુમહો,
 ખુદાકે દોસ્ત હો જાની મોહ્યોદીન જીલાની.
 મેરી કીસ્તી ભવરમેં આગઝ અખ નાખુદાઝ કર,
 દક્કા કરદે યે તુગયાની મોહ્યોદીન જીલાની.
 મેરે સખ કામ બનજાવેં નઝર શફકતકી ગર હાલો,
 કર અખ મુશકીલકી આસાની મોહ્યોદીન જીલાની.
 ગુંનાહ મેરે કીયે યહાંપર હયા રખના જરા મેરી,
 નહો ફીર મુજકો હયરાની મોહ્યોદીન જીલાની.
 રીયાઝે ખસ્તા હે તીસ્ના બજુઝ ઇશ્કે નહીં જાંબર,
 શદાઅતકા પીલા પાની મોહ્યોદીન જીલાની.

(१०६)

कसीदा.

मरहया क्या गैसे आज़म पीरहे सय वली अल्लाहका वोह भीरहे.
हे नवासे वोह रसुलुल्लाहके, सय कहो तुम कीसकी ये तवकीर हे.
जसने जे'याथा वोही आशोक हुवा, क्या मोहयेहीनकी तसवीर हे.
मारतेही मुरहे जी'दा हो गये, उनकी ठाकरमे' अन्जय तासीर हे.
कीमयासे केन रખताहे गरज, जाक उस दरकी भीले अकसीर हे.
काइरोंका कुक गारत हो गया, येमकी जय महयुजकी शमशीर हे.
युज जे हीलमे' रया महयुजसे, वोह यडा मरहुद ओर यपीर हे.
दुर हु' अइसोस अपने पीरसे, आहरे उलटी मेरी तकदीर हे.
जौइ क्या हे दोस्त तुजको हअका, पीर तेरे गैसे आज़म पीर हे.

कसीदा.

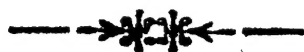
सरपा मेहरे तायांका हे या माशुके रय्यानी,
के आलम नुरे यजदाका हे या माशुके रय्यानी.
जहांमे हे तुम्हारा रया कुल्जे गौससे आला,
अकीदा अहले घरदांका हे या माशुके रय्यानी.
रसुलुल्लाहकी दरगाहमे' तेरी सारी रसाधहे,
तु मवरद लुट्हे ओहसांका हे या माशुके रय्यानी.
रीयासे पाक तेरा इक हे पाय'हे सुन्नतहे,
ये हुस्नो वरइ धमांका हे या माशुके रय्यानी.
जयाया तुमके । सतहो सुकसे जल्लाके आलमने.

સરાસર ફેઅલ તુકસાંકા હે યા માશુકે રખ્યાની.
 ખીલાફે શરેઅ યારાંતે નખીનેકી નકોઈ ખાત,
 અકીદા હર મુસલમાંકા હે યા માશુકે રખ્યાની.
 તસવવુફકે શરીઅતકે અજખ પલ્લે ખરાખરહે,
 મજ્જ દોનાંમે મીજાંકા હે યા માશુકે રખ્યાની.
 ફરેખે ખીરકે આદત છુપ નહીં સકતા હે કામીલસે,
 મકોલા યે હર ધનસાંકા હે યા માશુકે રખ્યાની.
 તેરા નામે મુઆરક તો રીફાઈ સૈયદ અહમદ હે,
 લકખબી પીરે પીરાં હે યા માશુકે રખ્યાની.
 તેરે મદદાહ હોહોકર સુખનવર તાજ કરતેહે,
 કે તુ મકખુલ સુખહાંકા હે યા માશુકે રખ્યાની.
 ધનાયત ફેઝે રહાની કહીં શાયદા કો હો હઝરત,
 તકાઝા ઉસકે અરમાંકા હે યા માશુકે રખ્યાની.

ગઝલે નુરર રિકાઈ.

નશાં તેરા અય ખેનશાં દેખતે હે,
 હમ અપનેમેં તુઝકો અયાં દેખતે હે.
 તેરી કુદરતે કામેલાકે દલાયેલ,
 તુફેલે શહે ખસો જાં દેખતે હે.
 જોકી બંદ આખેં તો દિલકી નજરસે,
 તબલ્લીયે નુરે ખુદા દેખતે હે.
 તબલ્લી તેરી હે હરએક શયમેં રૌશન,
 મગર અહલે મફલત કહાં દેખતે હે.

સમા ચરદો અર્થે ઉલા ઓર કુરસી,	
હમ અપનેમેં સખ કુછ અયાં દેખતે હેં	૫
હુવા હમકો ફીઅન ફ્રાસેકુમસે ઝાહેર,	
નશાં બે નશાંકા યહાં દેખતે હેં.	૬
કલી નહનો અકરબસે પાતેહેં તુઝકો,	
કલી દિલમેં તેરા નશાં દેખતે હેં.	૭
બરાહે તેરે 'નુર' હિસે દો આલમ,	
મકાંસે બે તા લામકાં દેખતે હેં.	૮

મુનાબત.

હાથ ઉઠાયે હેં હમ ધલતીબકે લીયે,	
હો કુબુલ અય ખુદા મુસતફાકે લીયે.	૧
બહરે હસનેન હાસિલહો ઉમ્મીદે દિલ,	
મુશ્કીલ આસાં હો મુશ્કીલ કુશાકે લીયે.	૨
કોઇ ગમગીન ન આલમમેં બાકી રહે,	
ખયર હો સખકી ખયરલવરાકે લીયે.	૩
હમપે રહમતકી રખ તુ હમેશા નઝર,	
અય ખુદા ચક્મે શાહે હુદા કે લીયે.	
એક સહારા ફક્ત તેરી બખશિશકા હે	
કુછ નહોં સાથ રોજે જઝાકે લીયે	
બક્ષ દે શખ મુનાહેં તુ 'સૈય'	
તેરે મહબુબ ખયરલવરાકે	

૩૫૫૪.

યા સાહેબુલ જમાલે વયા સૈયેદુલ બશર;
 મીન વજહે કલ મુનીરો લકદ નવ વરલ કમર.
 લાયુમ કેનીસ સનાઓ કમા કાના હક કહુ,
 બાદ અજ ખુદા ખુશુર્ગ તુષ કીસ્સા મુખ્તેસર.

૩૫૫૪.

મેં મોતેરીફ હું કામમેં મેરે હે સખ ખતા;
 માજુર હું કે સહો બશરસે હુવા રવા.
 ઇસલાહદે અગર તુ સમજતા હે એબકો;
 યા ઢાંપદે કે કોનહે બેએબ જુઝ ખુદા.
 અલહમ્દો લાલ્લાહ કે થેહ રીસાલા 'હદિયતુલ મુસ્લે
 મીન યાને કુરીયાતે ઘિન' તમામ હુવા ખુદાવંદ કરીમ કુખુ
 લે કરે, મકબુલે રસુલ કરે, જે કોઇ ઇસકો પરહે, વોહ ઇસ આ
 પર મઆસીકે હકમેં દુઆયે ખેર કરે. યા ઇલાહી તુફેલસે
 બંધકે, ઓર ઉસકી આલ ઓર અસહાબકે, તમામ મુસ
 તવફીક અતાકર, બહુરમતે સૈયદુલ મુરસલીન વ
 ન સલ સલ્લાહો અલયહે વ સલ્લમ. આમીન.
 આલમીન.

તમામ શુહ.

અલી. કાદરી.

